

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY VYŠKOV, PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

Vyškov, 2023

Platnost a účinnost od 1. 9. 2012

1. aktualizace k 1. 9. 2013
2. aktualizace k 1. 9. 2014
3. aktualizace k 1. 9. 2015
4. aktualizace k 20. 6. 2016 s účinností od 1. 9. 2016
5. aktualizace k 1. 9. 2017
6. aktualizace k 1. 9. 2018
7. aktualizace k 1. 9. 2019
8. aktualizace k 1. 9. 2020
9. aktualizace k 1. 9. 2021
10. aktualizace k 1. 9. 2022
11. aktualizace k 1. 9. 2023

razítko školy

podpis ředitele

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	5
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	6
2. 1 POČET OBORŮ, VELIKOST ŠKOLY	6
2. 2 HISTORIE A SOUČASNOST	6
2. 3 CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU	7
2. 4 DLOUHODOBÉ PROJEKTY, REGIONÁLNÍ A MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE.....	7
2. 5 VYBAVENÍ ŠKOLY A JEJÍ PODMÍNKY	7
3. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE.....	8
3. 1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY	8
3. 2 VIZE ŠKOLY	8
4. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	9
5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH OBORŮ.....	10
5. 1 HUDEBNÍ OBOR.....	10
5. 1. 1 Přípravné studium hudebního oboru	10
5. 1. 2 Základní studium hudebního oboru	12
5. 1. 2. 1 Studijní zaměření Hra na klavír	12
5. 1. 2. 2 Studijní zaměření Hra na varhany.....	16
5. 1. 2. 3 Studijní zaměření Hra na elektronické klávesové nástroje	19
5. 1. 2. 4 Studijní zaměření Hra na housle	23
5. 1. 2. 5 Studijní zaměření Hra na violu	26
5. 1. 2. 6 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu.....	29
5. 1. 2. 7 Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu	32
5. 1. 2. 8 Studijní zaměření Hra na klarinet	35
5. 1. 2. 9 Studijní zaměření Hra na hoboj	38
5. 1. 2. 10 Studijní zaměření Hra na saxofon.....	41
5. 1. 2. 11 Studijní zaměření Hra na trubku	44
5. 1. 2. 12 Studijní zaměření Hra na pozoun.....	47
5. 1. 2. 13 Studijní zaměření Hra na tenor/baryton	51
5. 1. 2. 14 Studijní zaměření Hra na tubu	55
5. 1. 2. 15 Studijní zaměření Hra na kytaru	59
5. 1. 2. 16 Studijní zaměření Hra na bicí nástroje.....	63
5. 1. 2. 17 Studijní zaměření Sólový zpěv	67
5. 1. 2. 18 Studijní zaměření Hra na akordeon.....	71
5. 1. 2. 19 Vyučovací předmět Hudební nauka.....	74
5. 1. 2. 20 Povinně volitelné předměty	76

5. 2 VÝTVARNÝ OBOR.....	79
5. 2. 1 Přípravné studium výtvarného oboru.....	79
5. 2. 2 Základní studium výtvarného oboru.....	79
5. 2. 2. 1 Studijní zaměření Výtvarná výchova.....	79
5. 3 TANEČNÍ OBOR.....	85
5. 3. 1 Přípravné studium tanečního oboru.....	85
5. 3. 2 Základní studium tanečního oboru.....	86
5. 3. 2. 1 Studijní zaměření Tanec	86
5. 4 LITERÁRNĚ-DRAMATICKÝ OBOR.....	91
5. 4. 1 Přípravné studium literárně-dramatického oboru.....	91
5. 4. 2 Základní studium literárně-dramatického oboru.....	92
5. 4. 2. 1 Studijní zaměření Dramatické umění.....	92
6. VÝUKA ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI.....	97
7. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH.....	98
8. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY	99
8. 1 ZÁSADY A ZPŮSOBY HODNOCENÍ ŽÁKŮ	99
8. 2 OBLASTI VLASTNÍHO HODNOCENÍ ŠKOLY	100

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Škola

Název školy: Základní umělecká škola Vyškov, příspěvková organizace
Adresa školy: Nádražní 4, 682 01, Vyškov
IČO: 70285829
Jméno a příjmení ředitele: Bc. Aleš Musil
Telefon: 517 348 648
GSM: 739 234 612
Fax: 517 334 123
www stránky: zusvy.cz
e-mail: zusvy@zusvy.cz

Zřizovatel

Název: Jihomoravský kraj
Adresa: Žerotínovo náměstí 3/5, 601 82 Brno
Telefon/fax: 541 651 111 / 541 651 209
e-mail: podatelna@kr-jihomoravsky.cz
www stránky: <http://www.kr-jihomoravsky.cz>

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Poznávání umělecké nejvyšší jest poznání lidské.

T. G. Masaryk

2. 1 Počet oborů, velikost školy

V ZUŠ Vyškov probíhá výuka v následujících oborech základního uměleckého vzdělávání:

- hudební obor (HO)
- taneční obor (TO)
- výtvarný obor (VO)
- literárně-dramatický obor (LDO)

2. 2 Historie a současnost

Hudební vzdělávání ve Vyškově má dlouholetou tradici. Již v roce 1934 uveřejnil Dr. Bohumír Štědroň ve Vyškovských novinách rozsáhlý článek o hudbě, v jehož závěru se zmiňuje o nutnosti zřídit ve Vyškově hudební a pěveckou školu. Trvalo dalších pět let, než dne 15. 9. 1939 zahájila svoji činnost Hudební škola ve Vyškově. Následné období druhé světové války bylo poznamenáno spory o právní náležitosti, což vyvrcholilo oficiálním zrušením školy. Ke cti tehdejších pedagogů slouží fakt, že ve výuce pokračovali jako učitelé soukromí. Po osvobození a konci války zahájila škola svou činnost dne 15. 11. 1945 jakožto Městská škola ve Vyškově pod vedením Jana Štědroňe.

Do roku 1950 měla škola sídlo v Žižkově ulici č. 17. Poté přesídlila do budovy bývalého Živnodomu na Komenského náměstí č. 2. Zde působila až do roku 1975, kdy musela již značně opotřebovaná budova ustoupit silničnímu průtahu. Jako náhradní byla škole přidělena budova na Smetanově nábřeží. Tak začalo období různých provizorií – 24 let na Smetanově nábřeží, 2 roky v budově zrušeného OSP – až se škola v roce 2003 konečně dočkala důstojného, i když ne zcela ideálního řešení v nově rekonstruované budově bývalé Základní školy na Nádraží 4, kde v současné době sídlí spolu s městskou Knihovnou Karla Dvořáčka.

Od 1. 9. 1961 byla škola dle nového školského zákona přejmenována na Lidovou školu umění (LŠU) a od 1. 9. 1963 působila jako první čtyřoborová LŠU na okrese. V šedesátých letech se začalo vyučovat v pobočkách v Ivanovicích na Hané a Rousínově. (Z obou těchto poboček se časem staly samostatné LŠU.) Koncem sedmdesátých let se vyučovalo i v Pustiměři a Podomí, později i v Drnovicích. V roce 1989 (v padesátém roce svého trvání) měla škola 570 žáků, 29 učitelů a dva provozní zaměstnance.

Od 1. 9. 1990 je škola přejmenována na Základní uměleckou školu. K 1. 1. 1993 získala škola právní subjektivitu, aby ji záhy (po osmi měsících) ztratila. Od 1. 1. 2000 získává ZUŠ Vyškov již definitivně právní subjektivitu a o rok později byla převedena pod Krajský úřad Jihomoravského kraje v Brně, který je jejím současným zřizovatelem. Jako jediná v okrese Vyškov zajišťuje od 1. 9. 2004 výuku ve všech čtyřech oborech – hudebním, výtvarném, tanečním a literárně-dramatickém.

Základní umělecká škola má ve Vyškově své pevné nezastupitelné místo. Podstatnou měrou se podílí na naplňování volného času vyškovské mládeže i na kulturním dění ve městě. Hojně navštěvována bývají závěrečná vystoupení žáků tanečního a literárně-dramatického oboru, výstavy žáků výtvarného oboru, absolventské koncerty oboru hudebního. Své pevné místo si získala také letní prezentace školy na Masarykově náměstí nebo výstupy velkých projektů (ZUŠ Open, spolupráce se zahraničními partnery, viz níže). Počet akcí za rok organizovaných školou pro veřejnost přesahuje dvacítku. Dalších zhruba čtyřicet akcí za rok připravují učitelé v rámci svých tříd.

V současné době má škola nadstandardní podmínky pro práci v nově zrekonstruovaných prostorách, za což patří dík Městu Vyškov, které se na rekonstrukci podílelo rozhodnou měrou. Jedním z jejích stěžejních úkolů je i příprava žáků všech oborů ke studiu na vyšších odborných školách. Škola tak pokračuje v tradicích rodiny Štědroňovy, Jana Šoupala a Dr. Antonína Tučapského.

2. 3 Charakteristika pedagogického sboru

V ZUŠ Vyškov pracuje plně aprobovaný zkušený pedagogický sbor. Všichni učitelé splňují zákonem stanovené podmínky k výkonu učitelského povolání. Z hudebních oborů má největší zastoupení výuka hry na klávesové nástroje (klavír, elektronické klávesové nástroje (EKN), varhany), následuje hra na dechové nástroje, hra na kytaru, sólový zpěv, hra na smyčcové nástroje, hra na bicí nástroje a hra na akordeon. Všichni učitelé provádějí několikrát ročně autoevaluaci své činnosti a hodnocení svých tříd (žáků). Na každý školní rok je pravidelně aktualizován Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) s využitím akreditovaných seminářů.

2. 4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

V regionální oblasti škola dlouhodobě spolupracuje s ostatními školami stejného zaměření jak ve vyškovském okrese, tak i v okolních okresech, zejména Prostějov a Brno-město. Její žáci se pravidelně zúčastňují soutěží organizovaných každoročně MŠMT. Využívají této možnosti zejména ke srovnání výsledků své práce s jinými školami celého Jihomoravského kraje. V rámci mezinárodní spolupráce udržuje škola pravidelné styky se ZUŠ Ferka Špániho (Slovensko, Žilina) a s Hudební školou Jana Vlašimského (Chorvatsko, Virovitica). Pravidelně probíhají společné akce s různým tematickým zaměřením – zahrnují např. čtyřruční hru na klavír, hru na dřevěné dechové nástroje, souborovou hru, projekty tanečního, literárně-dramatického nebo výtvarného oboru.

Od září 2014 škola organizuje mezinárodní projekt hudebního soustředění žáků partnerských škol, kteří vedle programu zaměřeného na zážitkové aktivity připravují společná koncertní vystoupení.

2. 5 Vybavení školy a její podmínky

V současné době má škola pro svoji činnost vytvořeny velmi dobré podmínky, neboť se v roce 2003 přestěhovala do zrekonstruovaných prostor. Byla nově zajištěna prakticky kompletním vybavením všech prostor včetně multimediální učebny pro výuku Hudební nauky, kde je žákům od školního roku 2013 k dispozici 20 tabletů a interaktivní tabule s projektorem. Tímto krokem výrazně stoupl zájem o tento povinný předmět. Ke zkvalitnění podmínek výuky hudebního oboru rovněž přispělo odhlučnění učebny bicích nástrojů. Prostředky na další vybavení škola získává nejen v rámci úplaty za vzdělávání, ale také od dárců a sponzorů nebo v rámci dotačních a grantových titulů. Velké podpory v rámci těchto programů se jí v současné době dostává od města Vyškova.

O moderní budovu se škola dělí s Knihovnou Karla Dvořáčka. Pro větší akce škola pronajímá prostory Městského kulturního střediska Vyškov, zejména Besední a Sokolský dům. V rámci úzké spolupráce často škola pořádá koncerty v aule Gymnázia a SOŠZE ve Vyškově, v prostorách Muzea Vyškov a v Knihovně Karla Dvořáčka.

3. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

Nejvyšším uměním učitele je probouzet v žácích radost z tvořivého vyjádření a z poznávání.

Albert Einstein

3. 1 Zaměření školy

Cílem Základní umělecké školy Vyškov je poskytovat základy uměleckého vzdělání ve všech vyučovaných oborech – hudebním, tanečním, výtvarném a literárně-dramatickém. Upřednostňujeme klasický styl výuky, poskytujeme však dostatečný prostor pro prosazování moderních trendů (např. multimediální učebna hudební nauky). Klademe důraz na komorní a souborovou hru, mezioborovou spolupráci a tvorbu mezinárodních projektů. Škola žáky motivuje k objevování a rozvíjení vlastních schopností v oblasti nejen kolektivní, ale též individuální. Naši žáci bývají úspěšní v národních i mezinárodních soutěžích, stejně jako při přijímacích zkouškách na střední a vysoké školy uměleckého a pedagogického zaměření.

3. 2 Vize školy

Posláním školy je vytvářet kulturní, přátelské a tvůrčí prostředí, ve kterém se žákům dostává kvalitního a kvalifikovaného uměleckého vzdělání. Jsme součástí kulturního dění ve městě a chceme podpořit všeobecný zájem o umění nejen u žáků školy, ale také u širší veřejnosti.

Naši vizi lze vystihnout slovy:
společně, tvořivě, s radostí.

4. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Nepředstavujme si mysl jako nádobu, která má být naplněna, ale jako dřevo, které má být vzníceno – nic víc. Jedině tak povzbudíme člověka v hledání původnosti a vstoupíme mu touhu po pravdě.

Plútarchos: Moralia, kap. O naslouchání

Respektujeme žakovu osobnost a vycházíme z jeho individuálních schopností. Vlastním příkladem vedeme žáka ke správným návykům používání hudebního nástroje, hlasu nebo těla.

Zadáváním úkolů a průběžnou kontrolou jejich plnění vedeme žáka k získávání správných pracovních návyků a k samostatnému řešení problémů. Zapojením žáka do souborové a komorní hry, sborového zpěvu či jiné skupinové nebo kolektivní aktivity formujeme jeho zodpovědnost za společné dílo a respekt k práci druhých.

Pořádáním koncertů, veřejných vystoupení či výstav vytváříme žákovi prostor pro jeho seberealizaci a umělecký i osobnostní růst. Vytvářením slavnostní a příjemné atmosféry vedeme žáka při všech příležitostech k vhodnému společenskému vystupování.

Vedeme žáka k úctě ke kulturním hodnotám a tradicím. Sledováním dění v současném uměleckém světě, účastí na kulturních akcích nebo vyvoláváním diskusí o niterných prožitcích usilujeme o to, aby sám sebe chápal jako součást kulturního a veřejného života.

5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH OBORŮ

5. 1 Hudební obor

Hudba zjevuje cosi vyššího než filozofie.

Ludwig van Beethoven

5. 1. 1 Přípravné studium hudebního oboru

Přípravné studium má nejvýše dva ročníky a je určeno pro děti od 5 let. Děti se přijímají ke studiu na základě prokázaných studijních předpokladů. Přípravné studium není povinné a není zárukou ani podmínkou k přijetí do 1. ročníku základního studia.

Předměty vyučované v rámci přípravného studia: Přípravná hudební výuka – PHV
Přípravná nástrojová výuka – PNV
Přípravná pěvecká výuka – PPV

Popis a cíle přípravného studia

Přípravná hudební výuka se vyučuje ve skupině 5–20 žáků. Přípravná nástrojová výuka a Přípravná pěvecká výuka se vyučuje zpravidla ve skupině 2–4 žáků a její náplň z části určují ročníkové výstupy hry na jednotlivé hudební nástroje nebo sólový zpěv. Je možná i individuální výuka (na základě doporučení učitele a souhlasu zákonného zástupce). Přípravné studium organizujeme i pro žáky přijaté do výuky na začátku 2. pololetí v závislosti na uvolněném místě v úvazku učitele (ukončení studia jiného žáka během školního roku). V hudebním oboru je možné s ohledem na zvolený vzdělávací obsah výuky dotaci snížit na 1 hodinu týdně.

Učební plán – dvouleté studium

Název předmětu	Týdenní hodinová dotace – přípravné studium		
	1. ročník 1. pol.	1. ročník 2. pol.	2. ročník
Přípravná hudební výuka	1	1	1
<i>Volitelný předmět:</i> - Přípravná nástrojová výuka - Přípravná pěvecká výuka	-	1	1

Učební plán – jednoleté studium

Název předmětu	Týdenní hodinová dotace – přípravné studium	
	1. pololetí	2. pololetí
Přípravná hudební výuka	1	1
<i>Volitelný předmět:</i> - Přípravná nástrojová výuka - Přípravná pěvecká výuka	-	1

O zařazení žáka do volitelného předmětu rozhodne ředitel školy na návrh rodičů. (Žák může být do volitelného předmětu zařazen od 1. pololetí 1. ročníku, v případě dvouletého studia může být zařazen až ve 2. ročníku.)

Pokud žák na návrh rodičů není zařazen do volitelného předmětu, absolvuje přípravné studium pouze v rámci Přípravné hudební výuky.

Ročníkové výstupy předmětů Přípravná nástrojová/pěvecká výuka jsou uvedeny u jednotlivých studijních zaměření.

Ročníkové výstupy předmětu Přípravná hudební výuka – žák:

- rozlišuje mezi zvukem a tónem, zná vlastnosti tónu
 - pohybem vyjadřuje metrum, reaguje na jeho změny
 - tleská těžkou dobu v taktu a na jejím základě počítá takty
- rozlišuje veselé a smutné ukázky (průprava k rozpoznání dur-moll)
- pozná zvuk hudebních nástrojů a některé z nich i pojmenuje
- pozná stejně dlouhé taktové celky, dotváří závěti se zakončením na tónice
- opakuje rytmický úryvek, doprovází skladbičky na Orffovy nástroje
- umí se ve skupinách zapojit do rytmického dvojhlasu
- zná notovou osnovu, počítá linky a mezery správným směrem, píše noty do notové osnovy
- ovládá základní tónovou řadu, pozná a čte noty v houslovém klíči v jednočárkované oktávě
- pozná písně jen podle rytmu, vytleská rytmus písně
- rozezná probrané intonační modely
- pomocí modelů zhudebňuje verše a říkadla
- dodržuje základní pěvecké návyky

Přípravné studium II. stupně

Toto studium je určeno žákům, kteří dosáhli 13 let věku k 1. září příslušného školního roku. Tito žáci mohou po absolvování přípravného studia navázat přímo studiem II. stupně. Osnovy předmětů vycházejí z individuálních dispozic, schopností a předpokládaného vývoje každého žáka. Výuka probíhá individuálně, případně v malé skupině.

Učební plán – jednoleté přípravné studium II. stupně

Název předmětu	Týdenní hodinová dotace – přípravné studium II. stupně
	1. ročník
Přípravná nástrojová výuka II	1
Přípravná pěvecká výuka II	1

5. 1. 2 Základní studium hudebního oboru

5. 1. 2. 1 Studijní zaměření Hra na klavír

Popis a cíle studijního zaměření

Studium je zaměřeno na základní zvládnutí hry na klasický klavír (křídlo nebo piano). Absolvent studijního zaměření využívá klavír jako sólový i doprovodný nástroj, jako součást komorního souboru, případně orchestru. Na druhém stupni výuky jsou žáci seznamováni s hrou na clavinovu (elektronická obdoba klavíru) k využití zejména zvukových efektů při korepetování (smyčce, cembalo apod.).

Ročníkové výstupy přípravného studia – žák:

- správně sedí u klavíru, orientuje se na klávesnici v jednočárkované oktávě
- hraje portamento jednotlivými prsty, skupinami prstů
- hraje písně a zhudebněné texty střídáním rukou
- zahraje jednoduchou dynamiku
- dodržuje metrický řád (tleskání rytmu)

Učební plán

Název předmětu	Týdenní hodinová dotace – základní studium											
	I. stupeň							II. stupeň				
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Hudební nauka	1	1	1	1	1							
<i>Povinně volitelný předmět skupinové interpretace:</i>												
Čtyřruční hra												
Korepetice				1	1	1	1	1	1	1	1	
Komorní hra												
Hra v souboru												
Sborový zpěv												
Celkem hod.	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2	

Předmět Hra na klavír se vyučuje individuálně.

Od 4. ročníku je žák zařazen do povinně volitelného předmětu (PVP).

Dle zájmu žáka a doporučení učitele lze měnit PVP na začátku školního roku.

Pro Sborový zpěv musí žák prokázat hlasové předpoklady, výuka může být i dvouhodinová.

Ročníkové výstupy PVP jsou vypracovány v kapitole 5.1.2.20.

Ročníkové výstupy předmětu Hudební nauka jsou shodné pro všechna studijní zaměření HO a jsou vypracovány v kapitole 5.1.2.19.

Ročníkové výstupy předmětu Hra na klavír

Základní studium I. stupně

1. ročník – žák:

- se seznamuje s nástrojem a jeho funkcemi, správně sedí u klavíru, vnímá uvolněné tělo a paže, umí správně postavit ruce na klávesnici
- tvoří jednotlivé druhy úhozu (*portamento*, *staccato*, *legato*) a sluchově je rozezná
- se orientuje na klávesnici, rozezná jednotlivé oktávy

- se orientuje v notovém záznamu (klíč, předznamenání, takt, dynamika), čte noty v rozsahu daném učivem
- pozná notu celou, půlovou, čtvrtovou a osminovou a učí se správně hlasitě počítat při hře
- se snaží o hru písni podle sluchu s elementárním doprovodem, seznamuje se s dudáckou kvintou
- hraje jednoduché 3–4ruční skladby s učitelem a snaží se poznat vedoucí a doprovodný hlas

Doporučená literatura: Z. Janžurová: Klavírní školička
 Z. Janžurová: Nová klavírní škola I.
 S. Čemusová: Klavírní učebnice pro malé klavíristy – Holubička
 A. Sarauer: Klavírní škola pro začátečníky
 K. Longchamps-Druszkiewiczova: Bajeczki fortepianowe
 F. Emonts: Evropská klavírní škola 1
 J. Suslin: Die russische Klavierschule 1

2. ročník – žák:

- zvládá pohyb po celé klávesnici, přenáší uvolněně paže, překládá ruce
- se orientuje v notovém zápise, čte v houslovém i basovém klíči, správně hlasitě počítá, rozumí vybraným pojmům
- rozumí stavbě stupnic a akordů, hraje stupnice durové v protipohybu přes 2 oktávy, T5 s obraty
- hraje dvojhmaty podle svých fyziologických možností
- se pokouší vytvářet jednoduché melodicko-rytmické útvary, zahrát jednoduchou píseň dle sluchu a hledat vhodný doprovod (T–D)
- rozliší melodii od doprovodu a pomocí dynamiky se snaží vyjádřit náladu skladby
- se snaží zahrát z paměti jednoduchou skladbu a dokáže ji rozdělit na části

Doporučená literatura: E. Kleinová, A. Fišerová, E. Müllerová: Album etud 1
 Z. Janžurová: Nová klavírní škola 1
 A. Sarauer: Klavírní škola pro začátečníky
 M. Vozar: Snadné klavírní skladbičky 2
 D. Křížková, V. Vlková: První knížka polyfonní hry
 I. Oplištilová, Z. Hančilová: Klavírhárky 1, 2
 J. Suslin: Die russische Klavierschule 1

3. ročník – žák:

- rozumí stavbě stupnic a akordů, hraje vybrané durové a mollové stupnice přes 2 oktávy v rovném pohybu včetně T5 a obrátů
- se orientuje v notovém zápise, rozumí hudebním pojmům v rozsahu daném učivem
- dokáže za pomoci dynamiky odlišit melodii od doprovodu a vyjádřit náladu skladby
- zvládá nezávislost rukou, hraje 4ručně s učitelem/spolužákem, vhodně používá synkopický pedál
- se seznamuje s literaturou baroka a klasicismu včetně hry jednoduchých melodických ozdob
- se pokouší o harmonizaci písni nebo vlastních nápadů s užitím základních funkcí (T, S, D)
- rozumí stavbě skladby, dokáže ji rozdělit na části a zdokonaluje se ve hře z paměti

Doporučená literatura: E. Kleinová, A. Fišerová, E. Müllerová: Album etud 1, 2
 Z. Janžurová: Nová klavírní škola 2
 A. Sarauer, D. Křížková: Klasikové a jejich současníci I
 D. Křížková, V. Vlková: První knížka polyfonní hry

I. Jurníčková: Kaleidoskop

I. Oplištilová, Z. Hančilová: Klavíhrátky 1, 2

J. Suslin: Die russische Klavierschule 1

4. ročník – žák:

- se snaží dynamicky rozlišit jednotlivé hlasy ve dvojhmatech, popřípadě i v polyfonní hře
- hraje stupnice dur a moll přes 4 oktávy v rovném pohybu, rozumí jejich stavbě, zahraje T5 s obraty
- se seznamuje s jednodušší pasážovou technikou v pomalejších tempech
- se s pomocí učitele a znalostí z HN snaží o elementární rozbor studovaného repertoáru
- aktivně používá pravý i levý pedál a zná jejich funkci
- doprovází melodii pomocí hlavních harmonických funkcí a VI. st., rozvíjí hru z listu
- se od tohoto ročníku aktivně zapojuje do skupinové interpretace v rámci PVP, hraje s učitelem/spolužákem 4ručně

Doporučená literatura:

Z. Janžurová: Nová klavírní škola 2, 3

E. Kleinová, A. Fišerová, E. Müllerová: Album etud 3

C. Czerny: 125 pasážových cvičení op. 261

D. Křížková, V. Vlková: Druhá knížka polyfonní hry

A. Sarauer, D. Křížková: Klasikové a jejich současníci 2

J. S. Bach: Knižka pro A. M. Bachovou

5. ročník – žák:

- se samostatně orientuje v notovém záznamu skladby: rozumí nejdůležitějším hudebním pojmům a názvosloví (dynamika, tempo, výraz)
- zvládá hru pasážové techniky v přiměřeném tempu, rozumí stavbě stupnic a akordů dur a moll, rozezná tónorod skladby
- rozlišuje a používá základní melodické ozdoby
- využívá hru z listu k samostatnému zvládnutí skladby
- se aktivní hrou z listu podílí na výběru skladeb podle svých preferencí
- se seznamuje s taneční a populární hudbou
- používá při harmonizaci T, S, D, II., VI. stupeň

Doporučená literatura:

C. Czerny: 125 pasážových cvičení op. 261

E. Kleinová, A. Fišerová, E. Müllerová: Album etud 5

E. Hradecký: Jazzové klavírní etudy

J. S. Bach: Knižka pro A. M. Bachovou

D. Křížková, V. Vlková: Druhá knížka polyfonní hry

I. Oplištilová, Z. Hančilová: Klavíhrátky 3

6. ročník – žák:

- dále rozvíjí techniku pomocí správných postupů a uvědoměle tvoří tón různé dynamiky na základě sluchové představy a charakteru
- si volí technická cvičení v souladu se zadaným repertoárem
- dokáže vyjádřit náladu a styl skladby, pokouší se samostatně pedalizovat
- na základě znalostí z HN pozná stylové rozdíly (baroko, klasicismus, romantismus)
- umí používat metronom
- si samostatně vybírá písně a harmonizuje je odpovídajícím způsobem, příp. transponuje

- se podílí na výběru repertoáru i vlastní hrou z listu

Doporučená literatura: Z. Janžurová: Klavírní škola 3
 J. Suslin: Die russische Klavierchule 2
 C. Czerny: 125 pasážových cvičení op. 261
 E. Hradecký: Jazzové etudy
 M. Dvořák: Jazzové etudy
 J. S. Bach: Malá preludia a fughetty, Knížka pro A. M. Bachovou
 D. Křížková, V. Vlková: Druhá knížka polyfonní hry
 P. I. Čajkovskij: Album pro mládež
 R. Schumann: Album pro mládež
 C. Rollin: Favorite Solos
 W. Gillock: Klavírní skladby

7. ročník – žák:

- propojuje teoretické a praktické znalosti k docílení stylové interpretace, zdokonaluje úhlovou a technickou stránku hry
- je po konzultaci s pedagogem schopen samostatného nácviku skladby
- využívá zvukových možností nástroje, samostatně pedalizuje, volí odpovídající dynamiku dle charakteru skladby
- tvořivě rozvíjí harmonické myšlení a cítění, poznává základy modulace
- se zapojuje do komorní hry podle svých preferencí
- se snaží o kultivovaný projev a vystupování
- sleduje koncertní dění, umí zhodnotit výsledky své i ostatních účinkujících

Doporučená literatura: C. Czerny: 160 osmitaktových cvičení op. 821
 M. Dvořák: Jazzové etudy
 J. S. Bach: Dvouhlasé invence, Malá preludia a fughetty
 D. Křížková, V. Vlková: Třetí knížka polyfonní hry
 Romantická/současná hudba, jazzové/populární skladby dle preference žáků

Základní studium II. stupně

1.–2. ročník – žák:

- při interpretaci samostatně využívá získané dovednosti a návyky k vyjádření svých představ
- samostatně udržuje a dále rozvíjí zběhlost v prstové technice
- se aktivně podílí na výběru studovaných skladeb, hraje z listu jednoduché skladby

3.– 4. ročník – žák:

- při interpretaci samostatně využívá výrazové prostředky
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných vědomostí a dovedností k samostatnému vyhledávání a studiu skladeb
- samostatně vytváří jednoduché prstoklady a pedalizaci
- umí samostatně nastudovat skladbu, kterou konzultuje se svým pedagogem
- sleduje a porovnává rozdíly v interpretaci, a obohacuje tak svoji hru

5. 1. 2. 2 Studijní zaměření Hra na varhany

Popis a cíle studijního zaměření

Varhany jsou nazývány královským nástrojem, patří k nejstarším hudebním nástrojům vůbec. Tónový rozsah přesahuje možnosti všech ostatních nástrojů; plností, barevností a dynamikou zvuku nemůže varhanám žádný jiný nástroj konkurovat. Využití varhan je široké – jsou nejen nástrojem koncertním, ale slouží také jako doprovodný nástroj při bohoslužbách a obohacují významné společenské události v obřadních síních. Výuka hry na varhany probíhá v budově ZUŠ na digitálním dvoumanuálovém nástroji značky Viscount. Je také možnost k výuce i koncertům využít varhan s romantickou dispozicí v blízkém farním kostele Nanebevzetí Panny Marie, případně též nástroje s neobarokní dispozicí v Husově sboru.

Ročníkové výstupy přípravného studia – žák:

- správně sedí u nástroje, má uvolněné tělo a paže
- rozezná houslový a basový klíč
- pracuje se základními rytmickými hodnotami (nota celá, půlová, čtvrt'ová, dvoučtvrt'ový, tříčtvrt'ový a čtyřčtvrt'ový takt)

Učební plán

Název předmětu	Týdenní hodinová dotace – základní studium										
	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
Hra na varhany	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
<i>Povinně volitelný předmět skupinové interpretace:</i>											
Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v souboru											
Sborový zpěv											
Celkem hod.	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Předmět Hra na varhany se vyučuje individuálně.

Od 4. ročníku je žák zařazen do povinně volitelného předmětu (PVP).

Dle zájmu žáka a doporučení učitele lze měnit PVP na začátku školního roku.

Pro Sborový zpěv musí žák prokázat hlasové předpoklady, výuka může být i dvouhodinová.

Ročníkové výstupy PVP jsou vypracovány v kapitole 5.1.2.20.

Ročníkové výstupy předmětu Hudební nauka jsou shodné pro všechna studijní zaměření HO a jsou vypracovány v kapitole 5.1.2.19.

Ročníkové výstupy předmětu Hra na varhany

Základní studium I. stupně

1. ročník – žák:

- získává základní nástrojové návyky a dovednosti (posed, uvolnění těla, přirozený tvar ruky)
- se orientuje na klávesnici (manuálu) a pojmenuje jednotlivé oktávy a klávesy
- zvládá čtení not v houslovém i basovém klíči v rozsahu c – c²
- pracuje se základními rytmickými hodnotami a dodržuje je (nota celá, půlová, čtvrt'ová, půlová s tečkou, čtvrt'ová s tečkou, osminová)

- zná takt celý, tříčtvrt'ový, dvoučtvrt'ový
- rozliší základní dynamická znaménka
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu

Doporučená literatura: výběr z varhanních škol (E. Dzemjanová, R. Weiss, A. Zalánfy, M. Dupré)
H. P. Braun: Orgel spielen mit Hand und Fuss

2. ročník – žák:

- se orientuje v notovém zápisu a dbá na jeho dodržování
- rozliší melodii od doprovodu
- používá základní harmonické funkce (T, D, S)
- podkládá palec
- hraje dvojhmaty a akordy
- ovládá základní technické úhozy: *portamento*, *staccato*, *legato*

Doporučená literatura: výběr z varhanních škol (E. Dzemjanová, R. Weiss, A. Zalánfy, M. Dupré)
H. P. Braun: Orgel spielen mit Hand und Fuss

3. ročník – žák:

- hraje vybrané durové stupnice a akordy k těmto stupnicím
- zná základní hudební názvosloví
- používá při hře dvou manuálů
- využívá základní harmonické funkce k doprovodu jednoduché melodie
- se orientuje v notovém zápisu, rozumí hudebním pojmům v rozsahu daném učivem
- rozumí stavbě skladby, dokáže ji rozdělit na části a zdokonaluje se ve hře z paměti

Doporučená literatura: výběr z varhanních škol (E. Dzemjanová, R. Weiss, A. Zalánfy, M. Dupré)
H. P. Braun: Orgel spielen mit Hand und Fuss

4. ročník – žák:

- hraje vybrané durové a mollové stupnice
- dodržuje rytmické hodnoty, uvědomuje si metrum skladby
- zahraje jednoduchou dvouhlasou polyfonií
- používá jednoduché melodické ozdoby
- zahraje jednoduché pedálové cvičení
- se od tohoto ročníku zapojuje do skupinové interpretace v rámci PVP

Doporučená literatura: výběr z varhanních škol (E. Dzemjanová, R. Weiss, A. Zalánfy, M. Dupré)
H. P. Braun: Orgel spielen mit Hand und Fuss
Sontagsorgel Volume I–III

5. ročník – žák:

- se orientuje na manuálech a pedálnici
- ovládá základní techniky hry – *portamento*, *legato*, tiché výměny prstů, *glissando*
- zná základní výrazové prostředky (artikulace, frázování, *agogika*)
- koordinuje hru rukou a nohou
- zná nohokladové značky
- zahraje jednoduchou kadenci v různých tóninách s použitím pedálu

Doporučená literatura: výběr z varhanních škol (E. Dzemjanová, R. Weiss, A. Zalánfy, M. Dupré)
H. P. Braun: Orgel spielen mit Hand und Fuss

Sontagsorgel Volume I–III

B. Kratochvíl: Učebnice varhanní improvizace

6. ročník – žák:

- zná jednotlivé skupiny rejstříků
- v pedálu používá hru pata – špička
- čte notový zápis ze 3 notových osnov současně
- zahraje skladbu s pedálem
- plynule přechází mezi manuály
- zahraje 2 stupnice v pedálu
- hraje kadenci s použitím VI. st. v různých tóninách

Doporučená literatura: výběr z varhanních škol (E. Dzemjanová, R. Weiss, A. Zalánfy, M. Dupré)

H. P. Braun: Orgel spielen mit Hand und Fuss

Sontagsorgel Volume I–III

B. Kratochvíl: Učebnice varhanní improvizace

J. Vodrážka: Varhanní improvizace

7. ročník – žák:

- používá jednotlivé skupiny rejstříků
- zvládne hru dvojmatů v legatu
- používá melodické ozdoby
- hraje se správným frázováním, artikulací a agogikou
- zahraje jednoduchou čtyřhlasou píseň s pedálem
- zvládá samostatně narejstříkovat studovanou skladbu

Doporučená literatura: Sontagsorgel Volume I–III

B. Kratochvíl: Učebnice varhanní improvizace

J. Vodrážka: Varhanní improvizace

Základní studium II. stupně

1.–2. ročník – žák:

- zná běžně používané ovládací prvky varhan
- zná rozdíly v interpretaci skladeb různých stylových období
- umí přizdobit melodii
- si vytvoří prstoklad a nohoklad v zadaných skladbách
- důsledně dodržuje artikulaci, frázování, agogiku a tempové rozlišení skladeb
- zná typy varhanních traktur

3.–4. ročník – žák:

- hraje stupnici manuál + pedál dohromady
- zahraje jednoduchou kadenci s pedálem
- zná základní principy varhanní registrace s ohledem na hudební období, formy a styly
- využívá další ovládací prvky varhan
- zahraje jednoduchý čtyřhlas z listu
- improvizuje předeihu a doihu k písni
- uvědoměle odlišuje jednotlivé hudební styly a vystihne jejich charakter

5. 1. 2. 3 Studijní zaměření Hra na elektronické klávesové nástroje

Popis a cíle studijního zaměření

Do skupiny elektronických klávesových nástrojů (EKN) zahrnujeme nástroje, které fungují na principech elektronické tvorby zvuku. Výuka zahrnuje hru na různé hudební nástroje ovládající elektronické zvukové banky klaviaturou. Cílem výuky je seznámit žáka s elektronickými nástroji na takové úrovni, aby byl schopen je dále využívat jako aktivní hráč na klávesy, případně jako vstupní terminál pro přenášení audio a midi dat do digitálního prostředí. V zásadě se během studia nabízejí dva přístupy. Tím prvním je příprava „studiového hráče“. Zde se předpokládá přednostní zájem o tvorbu hudby na PC, o hudební teorii, harmonii a aranžování skladeb, méně pak o technickou vyspělost hry na nástroj. Druhou možností je příprava „aktivního hráče“. V této rovině se předpokládá aktivní ovládání kláves přímo při produkci. Zde je kladen důraz na technickou vyspělost hry a ovládání jeho aktivních prvků s okrajovým seznámením s možnostmi propojení s PC.

Ročníkové výstupy přípravného studia – žák:

- ovládá základní funkce nástroje
- se orientuje na klávesnici, zná základy správného sezení a postavení rukou
- zvládá hru *portamento* jednotlivými prsty, skupinami prstů
- hraje písničky a zhudebněné texty střídáním rukou i každou rukou zvlášť
- najde základní doprovodné tóny
- rozezná těžkou dobu, umí rozlišit třídobý a čtyřdobý takt
- s pomocí učitele zahraje písničku s automatickým doprovodem, drží se v nastaveném tempu a rytmu

Učební plán

Název předmětu	Týdenní hodinová dotace – základní studium										
	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
Hra na EKN	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
<i>Povinně volitelný předmět skupinové interpretace:</i>											
Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v souboru											
Sborový zpěv											
Celkem hod.	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Předmět Hra na EKN se vyučuje individuálně nebo skupinově v počtu 2–4 žáci.

Od 4. ročníku je žák zařazen do povinně volitelného předmětu (PVP).

Dle zájmu žáka a doporučení učitele lze měnit PVP na začátku školního roku.

Pro Sborový zpěv musí žák prokázat hlasové předpoklady, výuka může být i dvouhodinová.

Ročníkové výstupy PVP jsou vypracovány v kapitole 5.1.2.20.

Ročníkové výstupy předmětu Hudební nauka jsou shodné pro všechna studijní zaměření HO a jsou vypracovány v kapitole 5.1.2.19.

Ročníkové výstupy předmětu Hra na elektronické klávesové nástroje

Základní studium I. stupně

1. ročník – žák:

- ovládá základní funkce nástroje
- se orientuje po celé klávesnici, správně drží tělo a ovládá hrací aparát

- zahraje jednotlivé druhy úhozu (*portamento*, *staccato*, *legato*, odtah)
- se orientuje v notovém zápisu, čte noty v houslovém i basovém klíči
- zvládá hru dudácké kvinty
- ovládá základní dynamická znaménka
- umí zahrát noty s využitím posuvek

Doporučená literatura: J. Ullmann: Škola hry na keyboard
 A. Benthien: Nová škola hry na keyboard
 výběr z klavírních škol (Janžurová, Sarauer, Emonts, Drabon, Stojan)
 F. Dřevíkovský: Každý se může stát kouzelníkem
 M. Vozar: Snadné klavírní skladbičky

2. ročník – žák:

- odlišuje hru melodie od doprovodu
- zvládá pohyb po celé klávesnici (přenášení paže, překládání rukou)
- zvládá hru dvojhmatů (*legato*, *staccato*)
- umí udržet rovnoměrné tempo skladby
- hraje vybrané durové stupnice přes dvě oktávy v protipohybu
- umí určit a zahrát T5 s obraty *tenuto*, *staccato*, rozloženě
- ovládá základní intervaly

Doporučená literatura: J. Ullmann: Škola hry na keyboard
 A. Benthien: Nová škola hry na keyboard
 výběr z klavírních škol (Janžurová, Sarauer, Emonts, Drabon, Stojan)
 F. Dřevíkovský: Každý se může stát kouzelníkem
 M. Vozar: Snadné klavírní skladbičky
 J. Vlasatý: Dětský svět
 J. Bastien: výběr z díla
 výběr ze zpěvníků (Já písnička 1–5 ad.)

3. ročník – žák:

- zná rozdíl mezi jednohlasem a vícehlasem
- hraje vybrané durové stupnice přes dvě oktávy v rovném pohybu
- určí a zahraje T5 s obraty *tenuto*, *staccato*, rozloženě
- zahraje skladby s automatickým doprovodem
- rozeznává různé hudební žánry
- určí základní harmonické funkce (T, S, D)
- zvládá nezávislost rukou

Doporučená literatura: J. Ullmann: Škola hry na keyboard
 A. Benthien: Nová škola hry na keyboard
 výběr z klavírních škol (Janžurová, Sarauer, Emonts, Drabon, Stojan)
 F. Dřevíkovský: Každý se může stát kouzelníkem
 M. Vozar: Snadné klavírní skladbičky
 J. Bastien: výběr z díla
 výběr ze zpěvníků (Já písnička 1–5 ad.)

4. ročník – žák:

- používá pedál podle druhu hraného repertoáru
- hraje všechny durové stupnice přes dvě oktávy a tónický kvintakord s obraty k hraným stupnicím
- umí hrát podle základních akordických značek (dur, moll, septakord), spojuje akordy s využitím společných tónů
- se od tohoto ročníku zapojuje do skupinové interpretace v rámci PVP
- umí podle předpisu samostatně nastavit barvu melodie a styl doprovodu
- cítí metrum, umí použít metronom a je schopen podle označení nastavit tempo skladby
- využívá základní harmonické funkce k doprovodu lidových písní

Doporučená literatura: J. Ullmann: Škola hry na keyboard
výběr z klavírních škol (Janžurová, Sarauer, Emonts, Drabon, Stojan)
E. Kleinová, A. Fišerová, E. Müllerová: Album etud 2, 3
výběr ze zpěvníků (Já písnička 1–5 ad.) a filmové hudby
výběr: C. Norten, C. Rollin, M. Mier, M. Bober, A. Denis, W. Gillock

5. ročník – žák:

- zvládá pasážovou techniku v přiměřených tempech
- umí zahrát základní melodické ozdoby (příraz, nátryl, mordent)
- pedalizuje skladby s využitím důsledné sluchové kontroly
- hraje všechny durové stupnice ve vyrovnaných rychlejších tempech
- hraje vybrané molové stupnice včetně tonických kvintakordů s obraty
- zahraje v levé ruce čtyřhlasý akord
- využívá základní ovládací prvky nástroje (*stoptime*, *synchrostart*, *intro* a *ending*)

Doporučená literatura: E. Kleinová, A. Fišerová, E. Müllerová: Album etud 3, 4
výběr ze zpěvníků (Já písnička 1–5 ad.) a filmové hudby
výběr: C. Norten, C. Rollin, M. Mier, M. Bober, A. Denis, W. Gillock

6. ročník – žák:

- zdokonaluje pasážovou techniku
- hraje všechny durové a molové stupnice v rychlejších tempech
- zahraje velký rozklad akordu
- rozeznává běžné taneční styly, je schopen přiřadit odpovídající doprovod
- umí vybrat vhodnou barvu melodie (voice) ovládá funkce dual a split
- je seznámen s klasickou a barokní klavírní literaturou
- ovládá tvorbu všech kvintakordů a umí je zahrát

Doporučená literatura: výběr ze zpěvníků (Já písnička 1–5 ad.) a filmové hudby
výběr etud a klasické literatury
F. Černoch: Nová škola hry na keyboard, 2. díl
J. Möser: Rock Piano
výběr: C. Norten, C. Rollin, M. Mier, M. Bober, A. Denis, W. Gillock

7. ročník – žák:

- interpretuje skladby na základě získaných technických a výrazových dovedností
- hraje všechny durové a molové stupnice, všechny kvintakordy a dominantní septakordy
- ovládá značky a tvorbu všech kvintakordů a septakordů

- se aktivně podílí na komorní a souborové hře
- má kultivovaný umělecký projev a vystupování
- je seznámen se všemi ovládacími prvky nástroje a umí je využít při realizaci skladby
- spolupracuje s učitelem při tvorbě vlastního repertoáru

Doporučená literatura: výběr ze zpěvníků (Já písnička 1–5 ad.) a filmové hudby
výběr etud a klasické literatury
F. Černoch: Nová škola hry na keyboard, 2. díl
J. Möser: Rock Piano
výběr: C. Norten, C. Rollin, M. Mier, M. Bober, A. Denis, W. Gillock

Základní studium II. stupně

1.– 2. ročník – žák:

- samostatně využívá všechny doposud získané znalosti a dovednosti
- ovládá náročnější techniku hry (rychlejší tempo, akordová technika, dynamika, sustain pedalizace)
- hraje z listu jednoduché skladby
- se orientuje ve složitějším notovém zápisu, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky
- dokáže doprovodit hudební soubor, tvoří vlastní improvizace
- využívá všechny dostupné funkce keyboardu,
- je seznámen s problematikou midi souborů a způsobem jejich využití

3.– 4. ročník – žák:

- je schopen nahrát jednotlivé stopy skladby a dále je upravovat, je seznámen s tvorbou jednoduchých hudebních aranžmá
- je schopen propojit PC s keyboardem, má povědomí o elektronickém zpracování hudby
- si vytváří názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánru a umí ho obhájit
- při hře z paměti využívá znalosti o výrazu, formě a obsahu hrané skladby, profiluje se podle svých zájmů a preferencí
- má přehled o skladbách významných světových a českých autorů populární hudby, přiměřeně se orientuje i ve vážné hudbě
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných vědomostí a dovedností k vyhledávání nových skladeb a jejich studiu
- využívá své zkušenosti v poloprofesionální praxi

5. 1. 2. 4 Studijní zaměření Hra na housle

Popis a cíle studijního zaměření

Výuka hry na housle vychází z klasické literatury pro housle obohacené o nové poznatky a nové houslové školy. Od 4. ročníku jsou žáci zapojováni do komorní nebo souborové hry i ve spolupráci s jinými nástroji. Cílem výuky je získání základních znalostí a dovedností, aby absolvent byl schopen hrát jak sólově, tak v různých nástrojových uskupeních, případně byl schopen uplatnit své znalosti v dalším studiu na odborných školách.

Ročníkové výstupy přípravného studia – žák:

- zaujímá správný postoj při hře
- správně drží housle i smyčec
- zvládá vyrovnaný tah smyčcem na prázdných strunách
- hraje jednoduché písně na jedné struně v dur prstokladu z paměti nebo podle čísel

Učební plán

Název předmětu	Týdenní hodinová dotace – základní studium											
	I. stupeň							II. stupeň				
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	
Hra na housle	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Hudební nauka	1	1	1	1	1							
<i>Povinně volitelný předmět skupinové interpretace:</i>												
Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1	
Hra v souboru												
Sborový zpěv												
Celkem hod.	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2	

Předmět Hra na housle se vyučuje individuálně

Od 4. ročníku je žák zařazen do povinně volitelného předmětu (PVP).

Dle zájmu žáka a doporučení učitele lze měnit PVP na začátku školního roku.

Pro Sborový zpěv musí žák prokázat hlasové předpoklady, výuka může být i dvouhodinová.

Ročníkové výstupy PVP jsou vypracovány v kapitole 5.1.2.20.

Ročníkové výstupy předmětu Hudební nauka jsou shodné pro všechna studijní zaměření HO a jsou vypracovány v kapitole 5.1.2.19.

Ročníkové výstupy předmětu Hra na housle

Základní studium I. stupně

1. ročník – žák:

- má správný postoj při držení nástroje
- zvládá koordinaci pravé a levé ruky
- zvládá postavení prstů v dur prstokladu na všech strunách v základní poloze
- používá při hře celý smyčec
- se seznamuje s elementárním dělením smyčce
- zahraje z paměti lidovou píseň nebo jednoduchou skladbu s doprovodem jiného nástroje

Doporučená literatura: J. Míčka, M. Micková: Škola hry na housle

O. Ševčík: Houslová škola pro začátečníky, op. 6

2. ročník – žák:

- se orientuje v dur a moll prstokladech
- pozná prstoklad podle předznamenání
- hraje stupnice podle probíraných prstokladů přes jednu a dvě oktávy
- je postupně schopen korigovat intonaci podle klavíru
- zvládá hru *détaché* všemi částmi smyčce, *legato* na jedné struně a přes struny
- používá základní dynamiku piano a forte
- zahraje z paměti skladbu odpovídající úrovni s doprovodem jiného nástroje

Doporučená literatura: J. Micka, M. Micková: Škola hry na housle
O. Ševčík: Houslová škola pro začátečníky, op. 6
V. Krůček: Škola houslových etud

3. ročník – žák:

- zvládne prstoklad: snížený 1. prst a chromatický posun 1. a 2. prstu
- využívá při hře základní návyky a dovednosti
- využívá jednotlivé části smyčce i celý smyčec podle potřeby
- tvoří kvalitní tón
- zvládá smyky *détaché*, *legato*, *martellé* a jejich kombinaci, přechod přes struny
- vyjádří náladu skladby elementárními výrazovými prostředky
- se orientuje v notovém zápisu

Doporučená literatura: J. Micka, M. Micková: Škola hry na housle
O. Ševčík: Houslová škola pro začátečníky, op. 6
V. Krůček: Škola houslových etud
J. Micka: Elementární etudy s doprovodem druhých houslí

4. ročník – žák:

- zvládá základní prstoklady v 1. poloze, orientuje se v nich
- postupně nabývá intonační jistoty při hře
- hraje kvalitním tónem s dynamickým odstíněním
- zvládá smyky *détaché*, *legato*, *martellé*, *staccato*
- zahraje delší přednesové skladby přiměřené obtížnosti
- je připraven na hru ve 3. poloze
- se od tohoto ročníku zapojuje do skupinové interpretace v rámci PVP

Doporučená literatura: O. Ševčík: Houslová škola pro začátečníky, op. 6
V. Krůček: Škola houslových etud
J. Micka: Elementární etudy s doprovodem druhých houslí

5. ročník – žák:

- kombinuje hru v 1. a 3. poloze a umí tyto polohy spojovat pomocí výměn
- zvládá hru stupnic s výměnou do 3. polohy
- zvládá základní smyčcovou techniku a rozšiřuje ji
- obohacuje hru o nové technické a dynamické prvky (řadové *staccato*, *sforzato* aj.)
- se seznamuje s melodickými ozdobami
- zahraje z listu skladby nižší technické obtížnosti
- dokáže vyjádřit náladu skladby

Doporučená literatura: O. Ševčík: Houslová škola pro začátečníky, op. 6
V. Krůček: Škola houslových etud
J. Mická: Elementární etudy s doprovodem druhých houslí
W. A. Mozart: 12 petit Duos
J. F. Mazas: 18 houslových duet

6. ročník – žák:

- zná také 2., 4. a 5. polohu
- zvládá složitější smyky a jejich kombinace
- vykazuje větší jistotu při hře v polohách a ve výměnách
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- při hře využívá vibrato
- samostatně užívá základních výrazových prvků
- se seznamuje se složitějšími dvojhmaty

Doporučená literatura: O. Ševčík: Houslová škola pro začátečníky, op. 6
V. Krůček: Škola houslových etud
J. Mická: Melodická cvičení
J. F. Mazas: 18 houslových duet
F. Wohlfahrt: 60 etud

7. ročník – žák:

- pod vedením učitele rozvíjí vlastní hudební představy, přičemž využívá dosud získané technické a výrazové dovednosti
- zvládá hru v 1.–5. poloze, využívá plynulé výměny
- zvládá základní dvojhmaty
- využívá ke zkvalitnění výrazové stránky dostupné možnosti barevného a dynamického odstínění
- disponuje poměrně kvalitním tónem
- pod vedením učitele rozvíjí vlastní hudební představy a vnímá odlišnosti výrazových prostředků různých stylových období a žánrů
- se orientuje v zápisu interpretovaných skladeb, rozeznává jejich základní členění, tóninové vztahy a stavbu melodie

Doporučená literatura: O. Ševčík: Houslová škola pro začátečníky, op. 6
V. Krůček: Škola houslových etud
J. F. Mazas: 75 melodických cvičení
F. Wohlfahrt: 60 etud

Základní studium II. stupně

1.–2. ročník – žák:

- využívá volného pohybu levé ruky po celém hmatníku a široké spektrum druhů smyků
- se orientuje v notovém zápisu, samostatně řeší prstokladové, smykové a výrazové varianty při nácvičce a interpretaci skladeb
- si vytváří názor na vlastní i slyšenou interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a dokáže je vhodně prezentovat a obhájit

3.–4. ročník – žák:

- se profiluje podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných vědomostí a dovedností k samostatnému vyhledávání a studiu nových skladeb
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- se zodpovědně zapojuje do souborů nejrozličnějšího obsazení a žánrového zaměření, spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace

5. 1. 2. 5 Studijní zaměření Hra na violu

Popis a cíle studijního zaměření

Výuka hry na violu vychází z klasické literatury pro housle. Od 4. ročníku jsou žáci zapojováni do komorní nebo souborové hry ve spolupráci s jinými nástroji. Cílem výuky je získání základních znalostí a dovedností, aby absolvent byl schopen hrát jak sólově, tak v různých nástrojových uskupeních, případně byl schopen uplatnit své znalosti v dalším studiu na odborných školách uměleckého nebo pedagogického zaměření.

Ročníkové výstupy přípravného studia – žák:

- zaujímá správný postoj při hře, správně drží housle i smyčec
- zvládá vyrovnaný tah smyčcem na prázdných strunách
- hraje jednoduché písně na jedné struně v dur prstokladu z paměti nebo podle čísel

Učební plán

Název předmětu	Týdenní hodinová dotace – základní studium											
	I. stupeň							II. stupeň				
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	
Hra na violu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Hudební nauka	1	1	1	1	1							
<i>Povinně volitelný předmět skupinové interpretace:</i>												
Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1	
Hra v souboru												
Sborový zpěv												
Celkem hod.	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2	

Předmět Hra na violu se vyučuje individuálně.

Od 4. ročníku je žák zařazen do povinně volitelného předmětu (PVP).

Dle zájmu žáka a doporučení učitele lze měnit PVP na začátku školního roku.

Pro Sborový zpěv musí žák prokázat hlasové předpoklady, výuka může být i dvouhodinová.

Ročníkové výstupy PVP jsou vypracovány v kapitole 5.1.2.20.

Ročníkové výstupy předmětu Hudební nauka jsou shodné pro všechna studijní zaměření HO a jsou vypracovány v kapitole 5.1.2.19.

Ročníkové výstupy předmětu Hra na violu

Základní studium I. stupně

1. ročník – žák:

- má správný postoj při držení nástroje, zvládá koordinaci pravé a levé ruky
- zvládá postavení prstů v dur prstokladu na všech strunách v základní poloze
- používá při hře celý smyčec a zvládá jeho elementární dělení

- zahraje z paměti lidovou píseň nebo jednoduchou skladbu s doprovodem jiného nástroje
- se orientuje v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu

Doporučená literatura: A. Kolář: Škola hry na violu pro začátečníky

2. ročník – žák:

- se orientuje v dur a moll prstokladech, pozná prstoklad podle předznamenání
- hraje stupnice podle probíraných prstokladů přes jednu a dvě oktávy
- koriguje intonaci podle klavíru
- zvládá hru *détaché* všemi částmi smyčce, *legato* na jedné struně a přes struny
- používá základní dynamiku piano a forte
- zahraje z paměti skladbu odpovídající úrovni s doprovodem jiného nástroje
- zahraje jednoduché skladby pro 2–3 hlasy (kterýkoli hlas)

Doporučená literatura: A. Kolář: Škola hry na violu pro začátečníky

3. ročník – žák:

- zvládne prstoklad: snížený 1. prst a chromatický posun 1. a 2. prstu
- využívá při hře základní návyky a dovednosti
- využívá jednotlivé části i celý smyčec podle potřeby, tvoří kvalitní tón
- zvládá smyky *détaché*, *legato*, *martellé* a jejich kombinaci, přechod přes struny
- umí vyjádřit náladu skladby elementárními výrazovými prostředky
- se orientuje v notovém zápisu

Doporučená literatura: A. Kolář: Škola hry na violu pro začátečníky

4. ročník – žák:

- zvládá základní prstoklady v 1. poloze, orientuje se v nich
- hraje kvalitním tónem s dynamickým odstíněním
- zvládá smyky *détaché*, *legato*, *martellé*, *staccato*
- je připraven na hru ve 3. poloze
- se od tohoto ročníku zapojuje do skupinové interpretace v rámci PVP

Doporučená literatura: A. Kolář: Škola hry na violu pro začátečníky

K. Moravec: Vybrané etudy a studie

5. ročník – žák:

- zvládá hru v 1. a 3. poloze a umí je spojovat pomocí výměn
- zvládá hru stupnic s výměnou do 3. polohy
- zvládá základní smyčcovou techniku a rozšiřuje ji o nové technické a dynamické prvky (řadové *staccato*, *sforzato* aj.)
- zahraje z listu skladby nižší technické obtížnosti
- zahraje delší přednesové skladby přiměřené obtížnosti

Doporučená literatura: A. Kolář: Škola hry na violu pro začátečníky

K. Moravec: Vybrané etudy a studie

6. ročník – žák:

- zná také 2., 4. a 5. polohu

- disponuje poměrně kvalitním tónem
- zvládá složitější smyky a jejich kombinace
- má větší jistotu při hře v polohách a ve výměnách
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- při hře využívá vibrato

Doporučená literatura: A. Kolář: Škola hry na violu pro začátečníky
K. Moravec: Vybrané etudy a studie

7. ročník – žák:

- pod vedením učitele rozvíjí vlastní hudební představy, přičemž využívá všechny dosud získané technické a výrazové dovednosti
- zvládá hru v 1. – 5. poloze, využívá plynulé výměny
- zvládá základní dvojhmaty
- využívá ke zkvalitnění výrazové stránky dostupné možnosti barevného a dynamického odstínění kvalitního tónu
- pod vedením učitele rozvíjí vlastní hudební představy a vnímá odlišnosti výrazových prostředků hudby různých stylových období a žánrů
- se orientuje v zápisu interpretovaných skladeb, rozeznává jejich základní členění, tóninové vztahy a stavby melodie

Doporučená literatura: A. Kolář: Škola hry na violu pro začátečníky
K. Moravec: Vybrané etudy a studie

Základní studium II. stupně

1.–2. ročník – žák:

- využívá volného pohybu levé ruky po celém hmatníku a široké spektrum druhů smyků
- se orientuje v notovém zápisu, samostatně řeší prstokladové, smykové a výrazové varianty při nácvičení a interpretaci skladeb
- si vytváří názor na vlastní i slyšenou interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a dokáže je vhodně prezentovat a obhájit

3.–4. ročník – žák:

- se profiluje podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných vědomostí a dovedností k samostatnému vyhledávání a studiu nových skladeb
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- se zodpovědně zapojuje do souborů nejrozličnějšího obsazení a žánrového zaměření, spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb

5. 1. 2. 6 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu

Popis a cíle studijního zaměření

Cílem výuky je naučit žáky ovládat hru na různé typy zobcových fléten (sopraninová, sopranová, altová, tenorová, basová) při sólové a souborové hře. Využíváme k tomu skladeb všech stylových období (od renesance až po moderní techniky).

Ročníkové výstupy přípravného studia – žák:

- umí zaujmout správný postoj a držení nástroje při hře
- zvládá nasazení, tvorbu rovného tónu a základy správného dýchání
- podle sluchu zahraje jednoduché melodie
- se orientuje v jednoduchém notovém zápisu a v elementárních rytmických útvarech
- umí správně složit nástroj a pečovat o něj

Doporučená literatura: J. a E. Kvapilovi: Flautoškola 1 (vybraná cvičení v rozsahu 3–5 tónů)

L. Daniel: Škola na sopranovou zobcovou flétnu

Učební plán

Název předmětu	Týdenní hodinová dotace základní studium										
	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
<i>Povinně volitelný předmět skupinové interpretace:</i>											
Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v souboru											
Sborový zpěv											
Celkem hod.	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Předmět Hra na zobcovou flétnu se vyučuje individuálně nebo skupinově v počtu 2–4 žáků.

Od 4. ročníku je žák zařazen do povinně volitelného předmětu (PVP).

Dle zájmu žáka a doporučení učitele lze měnit PVP na začátku školního roku.

Pro Sborový zpěv musí žák prokázat hlasové předpoklady, výuka může být i dvouhodinová.

Ročníkové výstupy PVP jsou vypracovány v kapitole 5.1.2.20.

Ročníkové výstupy předmětu Hudební nauka jsou shodné pro všechna studijní zaměření HO a jsou vypracovány v kapitole 5.1.2.19.

Ročníkové výstupy předmětu Hra na zobcovou flétnu

Základní studium I. stupně

1. ročník – žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla, nástroje, dýchání, nasazení a tvorba tónu, prstová technika)
- se orientuje v jednoduchém notovém zápise
- zvládá hru jednoduchých rytmických útvarů
- rozšiřuje svoje artikulační dovednosti
- hraje podle svých schopností s dalším nástrojem
- rozšiřuje svůj tónový rozsah včetně fis¹

Doporučená literatura: J. a E. Kvapilovi: Flautoškola 1
L. Daniel: Škola na sopránovou zobcovou flétnu
M. Klement: Základy hry na sopránovou zobcovou flétnu

2. ročník – žák:

- při hře využívá další návyky a dovednosti (stabilní rovný tón, artikulace, volná prstová technika)
- se při hře nadechuje ústy, nasazuje jazykem, nezvedá vysoko prsty
- rozšiřuje svůj tónový rozsah
- pohotověji čte noty a soustředí se na techniku levého palce
- se orientuje v jednoduchých hudebních útvarech a jejich notovém zápisu (repetice, kánon, prima volta, seconda volta, předtaktí...)
- je schopen hrát s doprovodem jiného nástroje

Doporučená literatura: J. a E. Kvapilovi-Flautoškola 1, 2
L. Daniel: Škola na sopránovou zobcovou flétnu
M. Klement: Základy hry na sopránovou zobcovou flétnu

3. ročník – žák:

- využívá dosud získané návyky a dovednosti
- využívá stupnice pro nácvik artikulace
- zdokonaluje rytmické a artikulační modely
- umí vyjádřit náladu skladby elementárními výrazovými prostředky
- při hře dodrží určená místa pro nádechy
- se uplatňuje v souhře s dalším nástrojem

Doporučená literatura: J. a E. Kvapilovi-Flautoškola 2
L. Daniel: Škola na sopránovou zobcovou flétnu
M. Klement: Základy hry na sopránovou zobcovou flétnu
J. Olejník: Etudy pro sopránovou zobcovou flétnu na motivy lidových písní
H. P. Keuning: Etudy pro sopránovou zobcovou flétnu
I. Kopáček: Etudy pro sopránovou zobcovou flétnu

4. ročník – žák:

- rozšiřuje svůj tónový rozsah ve druhé oktávě, dbá na kvalitu tónu
- využívá tempové rozlišení, dynamiku, frázování, artikulaci
- zdokonaluje koordinaci prstů a nasazení tónu
- zdokonaluje prstovou a dechovou techniku
- zahraje skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- hraje v různých komorních nebo souborových uskupeních

Doporučená literatura: J. a E. Kvapilovi: Flautoškola 2, 3
M. Zimmermann: Škola hry na altovou zobcovou flétnu
B. Ertl: Škola hry na altovou zobcovou flétnu
M. Klement: Škola hry na altovou zobcovou flétnu
výběr etud (Olejník, Keuning, Kopáček)

5. ročník – žák:

- poznává další tóny chromatické stupnice

- zahraje z listu předložené skladby na úrovni prvního ročníku
- využívá tempové rozlišení, dynamiku, frázování, artikulaci
- při hře využívá dosud získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- se podle svých fyzických možností seznamuje s hrou na flétnu in F (altovou)
- chápe odpovědnost za svou práci v kolektivu

Doporučená literatura: J. a E. Kvapilovi: Flautoškola 3
školy hry na altovou zobcovou flétnu (Zimmermann, Ertl, Klement)
výběr etud (Olejník, Keuning, Kopáček)

6. ročník – žák:

- zvládá základy hry na altovou zobcovou flétnu
- nastuduje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů dle svých individuálních schopností
- realizuje základní melodické ozdoby
- účelně zakrývá na nástroji půldírky c-cis, d-dis
- s pomocí učitele určuje vhodná místa pro nádechy s ohledem na frázi
- se prezentuje při hře s dalším nástrojem nebo souborem

Doporučená literatura: J. a E. Kvapilovi: Flautoškola 3
školy hry na altovou zobcovou flétnu (Zimmermann, Ertl, Klement)
výběr etud (Olejník, Keuning, Kopáček, Davis)
W. v. Hauwe: Technika hry na zobcovou flétnu

7. ročník – žák:

- při hře využívá dosud získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- zahraje chromatickou stupnici v rozsahu od c¹ po c³
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- hraje v různých komorních nebo souborových uskupeních
- se seznamuje s elementární transpozicí

Doporučená literatura: J. a E. Kvapilovi: Flautoškola 3
školy hry na altovou zobcovou flétnu (Zimmermann, Ertl, Klement)
výběr etud (Olejník, Keuning, Kopáček, Davis)
W. v. Hauwe: Technika hry na zobcovou flétnu

Základní studium II. stupně

1.–2. ročník – žák:

- uplatňuje všechny dosud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- se orientuje v notovém zápisu, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácviu a interpretaci skladeb
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- se aktivně zapojuje do komorní, souborové a orchestrální hry

3.–4. ročník – žák:

- si vytváří vlastní názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento názor zformuluje a obhájí

- se zapojuje do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- se profiluje podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných vědomostí a dovedností k samostatnému výběru a studiu nových skladeb

5. 1. 2. 7 Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu

Popis a cíle studijního zaměření

Příčná flétna klade na žáka značné fyzické nároky. Studium proto zahajujeme, až když žáci splňují jisté fyzické předpoklady. Je možné navázat na výuku zobcové flény. Cílem předmětu Hra na příčnou flétnu je zvládnutí nástroje na takové úrovni, aby ho žák byl schopen využívat jako aktivní hráč jak v sólové, tak i komorní, souborové nebo orchestrální hře.

Ročníkové výstupy přípravného studia – žák:

- pracuje na správném držení těla, dechové technice a tvorbě tónu na hlavici nástroje.

Učební plán

Název předmětu	Týdenní hodinová dotace základní studium										
	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
<i>Povinně volitelný předmět skupinové interpretace:</i>											
Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v souboru											
Sborový zpěv											
Celkem hod.	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Předmět Hra na příčnou flétnu se vyučuje individuálně.

Od 4. ročníku je žák zařazen do povinně volitelného předmětu (PVP).

Dle zájmu žáka a doporučení učitele lze měnit PVP na začátku školního roku.

Pro Sborový zpěv musí žák prokázat hlasové předpoklady, výuka může být i dvouhodinová.

Ročníkové výstupy PVP jsou vypracovány v kapitole 5.1.2.20.

Ročníkové výstupy předmětu Hudební nauka jsou shodné pro všechna studijní zaměření HO a jsou vypracovány v kapitole 5.1.2.19.

Ročníkové výstupy předmětu Hra na příčnou flétnu

Základní studium I. stupně

1. ročník – žák:

- zná zásady správného držení těla, dechové techniky a tvorby tónu
- zahraje tóny v rozsahu d¹–g²
- se orientuje v jednoduchém notovém zápisu
- rozezná těžkou dobu, orientuje se ve dvou a třídobém taktu
- zahraje jednoduchou skladbičku v rozsahu pěti tónů
- uvědoměle pečuje o svůj nástroj

Doporučená literatura: F. Malotín: První doteky, škola hry na příčnou flétnu (výběr po lekci 15)

2. ročník – žák:

- zvládá správné držení těla, využívá správné dechové techniky
- tvoří znělý tón *tenuto* a *legato*
- se orientuje v jednoduchém notovém zápisu
- zahraje tóny v rozsahu c^1 – c^3
- zahraje stupnice F dur, G dur
- zahraje celistvě jednoduchou skladbu

Doporučená literatura: F. Malotín: První doteky, škola hry na příčnou flétnu (výběr po l. 24)
I. Ory: La flûte traversière, 1. díl (výběr)

3. ročník – žák:

- pracuje na správném držení těla, dechové technice a tvorbě tónu
- tvoří znělý tón v *tenutu*, *legatu* a *staccatu*
- se orientuje v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- hraje jednoduchou melodii podle sluchu
- podle svých schopností dokáže hrát s dalším nástrojem

Doporučená literatura: F. Malotín: První doteky, škola hry na příčnou flétnu (výběr po l. 30)
I. Ory: La flûte traversière, 1. díl (výběr)

4. ročník – žák:

- dovede kontrolovat správné držení těla
- pracuje na dechové a prstové technice a tvorbě tónu
- se orientuje v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- zahraje jednoduchou skladbu z paměti
- zahraje jednoduchou melodii podle sluchu
- se zapojuje do skupinové interpretace

Doporučená literatura: F. Malotín: První doteky, škola hry na příčnou flétnu (výběr po l. 34)
I. Ory: La flûte traversière, 2. díl (výběr)

5. ročník – žák:

- využívá všechny dosud získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvorbu a kvalitu tónu
- hraje skladby s použitím rozmanité dynamiky
- se orientuje v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby
- hraje z listu snadné skladby
- se zapojuje do skupinové interpretace

Doporučená literatura: F. Malotín: První doteky, škola hry na příčnou flétnu (výběr)
I. Ory: La flûte traversière, 2. díl (výběr)

6. ročník – žák:

- využívá při hře všechny dosud získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- se orientuje v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- se zapojuje do skupinové interpretace
- hraje z listu přiměřeně obtížné skladby

- interpretuje jednoduchou přednesovou skladbu
- hraje stupnice dur a moll do 4 křížků a béček včetně kvintakordů a jejich obrátů

Doporučená literatura: G. Gariboldi: 30 easy and progressive studies for flute (výběr)

I. Ory: La flûte traversière, 3. díl (výběr)

7. ročník – žák:

- využívá při hře všechny dosud získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- hraje v celém rozsahu nástroje
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- se uplatňuje při hře v různých komorních a souborových uskupeních

Doporučená literatura: G. Gariboldi: 30 easy and progressive studies for flute (výběr)

I. Ory: La flûte traversière, 3. díl (výběr)

Základní studium II. stupně

1.–2. ročník – žák:

- uplatňuje doposud získané znalosti, technické a výrazové dovednosti v celém rozsahu nástroje
- se orientuje v notovém zápisu, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácvičce a interpretaci skladeb
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- si vytvoří názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- se zapojuje do souborů nejrozličnějšího obsazení a zodpovědně spolupracuje na výsledné interpretaci

3.–4. ročník – žák:

- si vytváří vlastní názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor zformuluje a obhájí
- se zapojuje do souborů nejrozličnějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- se profiluje podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému vyhledávání a studiu nových skladeb

5. 1. 2. 8 Studijní zaměření Hra na klarinet

Popis a cíle studijního zaměření

Klarinet je dřevěný dechový nástroj, který má velmi široké uplatnění (sólová hra, symfonická, komorní, lidová, dechová, taneční, jazzová hudba). Žák si během studia osvojí základy hry na klarinet, které dále rozvíjí dle svých individuálních schopností. Jedná se o výuku na dechový nástroj s vyššími nároky na fyzickou vyspělost žáka. Na výše uvedený nástroj začíná studium v závislosti zejména na odpovídajících fyzických předpokladech žáka a také na nástroji, např. Es klarinet (je menší), plastový B klarinet (má menší hmotnost). Skutečný věk žáka v tomto případě není rozhodující. Cílem výuky je vést žáka k tvořivé interpretaci skladeb různých stylů a žánrů a vychovat z něho aktivního hráče schopného hrát sólově nebo v souboru. Během studia hry na klarinet je možno přestoupit na studijní obor Hra na saxofon. Zde se podle věku žák zařadí do 1. ročníku 1. stupně, nebo do 1. ročníku, popřípadě přípravného ročníku 2. stupně.

Učební plán

Název předmětu	Týdenní hodinová dotace – základní studium											
	I. stupeň							II. stupeň				
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	
Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Hudební nauka	1	1	1	1	1							
<i>Povinně volitelný předmět skupinové interpretace:</i>												
Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1	
Hra v souboru												
Sborový zpěv												
Celkem hod.	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2	

Předmět Hra na klarinet se vyučuje individuálně.

Od 4. ročníku je žák zařazen do povinně volitelného předmětu (PVP).

Dle zájmu žáka a doporučení učitele lze měnit PVP na začátku školního roku.

Pro Sborový zpěv musí žák prokázat hlasové předpoklady, výuka může být i dvouhodinová.

Ročníkové výstupy PVP jsou vypracovány v kapitole 5.1.2.20.

Ročníkové výstupy předmětu Hudební nauka jsou shodné pro všechna studijní zaměření HO a jsou vypracovány v kapitole 5.1.2.19.

Ročníkové výstupy předmětu Hra na klarinet

Základní studium I. stupně

1. ročník – žák:

- pečuje o nástroj, umí jej popsat, sestavit, rozložit a ovládá manipulaci s plátkem i péči o něj
- má správný postoj a držení nástroje při hře
- ovládá základní nátiskovou techniku
- dle svých možností zvládá dechovou techniku a dále chápe způsob správného tvoření a nasazení tónu
- se dokáže orientovat v základních rytmických útvarech
- dokáže zahrát nasazovaně snadné skladbičky, cvičení a jednoduché lidové písně v základním šalmajovém rejstříku v celých, půlových, čtvrtových, popřípadě osminových notách

Doporučená literatura: B. Zákostelecký: Škola hry na klarinet, 1. díl (výběr z č. 1–46)

Z. Kužela: Nová škola hry na klarinet, 1. díl

2. ročník – žák:

- ovládá správný postoj a držení nástroje, rozvíjí nátiskové a dechové schopnosti s oporou bránice
- dokáže dle svých schopností koordinovat svůj výdech a tvořit rovný tón a kvalitní nasazení
- zvládá hrát ve dvojici s učitelem jednoduchá dueta
- ovládá hru *tenuto* a *legato* v tónovém rozsahu e–g², postupně přechází do vyššího rejstříku s přefukovací klapkou
- hraje stupnice dur do 1 křížku a 1 béčka
- v těchto tóninách hraje jednoduché skladby a písničky dle svých schopností

Doporučená literatura: B. Zákostelecký: Škola hry na klarinet, 1. díl (výběr z č. 47–85)
36 etud pro klarinet (výběr z č. 1–15)

3. ročník – žák:

- rozlišuje běžná tempová a dynamická označení a umí je dle svých schopností aplikovat při hře
- zná zásady správného bráničního dýchání, nasazení a ukončení tónu
- ovládá hru *tenuto*, *legato*, *staccato* a přechází plynule ze šalmajového do klarinetového rejstříku
- se orientuje v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- hraje stupnice dur do 2 křížků a 2 b, moll do 1 křížku a 1 b včetně T5 a jeho obrátů
- interpretuje snadnější skladby z paměti, dokáže zahrát jednoduchou melodii podle sluchu

Doporučená literatura: B. Zákostelecký: Škola hry na klarinet, 1. díl (výběr z č. 86–275)
36 etud pro klarinet (výběr z č. 16–36)

4. ročník – žák:

- upevňuje nátisk a kulturu správného nasazení
- si osvojuje ozev v přechodovém rejstříku a rozšiřuje rozsah hraných tónů
- při hře využívá své hudební schopnosti – sluch, rytmus
- hraje snazší melodické instruktivní skladbičky a písničky, v komorní hře dueta, tria aj.
- se začleňuje do orchestru nebo souboru a dle svých schopností zvládá hru orchestrálních partů
- hraje stupnice dur do 3 křížků a břeček, moll do 2 křížků a břeček včetně T5 a jeho obrátů

Doporučená literatura: Klarinetové etudy (výběr z č. 1–12)

5. ročník – žák:

- ovládá hru *staccato*, *tenuto*, *legato*, *portamento*
- uplatňuje při hře skladeb technické a výrazové schopnosti (dynamika, agogika, frázování)
- dokáže zahrát jednodušší přednesové skladby s doprovodem
- dokáže zahrát jednoduchou skladbu z paměti a podle sluchu
- se uplatňuje v komorní a souborové hře a zvládá hru orchestrálních partů
- hraje stupnice dur, moll do 3 křížků a břeček včetně T5 a jeho obrátů

Doporučená literatura: Klarinetové etudy (výběr z č. 13–24)

6. ročník – žák:

- využívá ozev tónů ve všech rejstřících a rozšiřuje podle svých schopností rozsah hraných tónů do e³
- dle svých schopností dokáže zahrát skladbu s mp3 podkladem včetně rytmu a správné intonace
- zvládá *staccato* a *legato* s vyrovnanou prstovou technikou, tečkovaný rytmus i hru v artikulacích
- hraje přiměřeně obtížné přednesové skladby různých stylů a žánrů

- se uplatňuje v komorní a souborové hře a zvládá hru orchestrálních partů
- hraje stupnice dur a moll do 4 křížků a 4 b včetně T5 a jeho obrátů

Doporučená literatura: F. Demnitz: Elementární škola pro klarinet (výběr ze s. 3–23)

7. ročník – žák:

- uplatňuje všechny doposud získané zkušenosti a návyky
- hraje zvukovou vyrovnaností tónů v celém rozsahu nástroje
- dokáže plně využít své dovednosti hry na nástroj při komorní a souborové hře
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- se uplatňuje při hře komorních, souborových nebo orchestrálních uskupení
- dle svých možností zvládá hru základních melodických ozdob (F. Demnitz: Elementární škola pro klarinet, s. 42–44)

Doporučená literatura: F. Demnitz: Elementární škola pro klarinet (výběr ze s. 24–41)

Základní studium II. stupně

1.–2. ročník – žák:

- hraje s intonační jistotou, správnou dechovou technikou při stálé nátiskové připravenosti
- zvládá nástroj v celém rozsahu i s pomocnými hmaty při hře skladeb různých stylů a žánrů
- se orientuje v notovém zápisu, samostatně řeší nástrojovou techniku včetně péče o nástroj
- zvládá hru melodických ozdob
- dle svých schopností zvládá hru z listu
- si vytváří vlastní názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor zformuluje a obhájí

3.–4. ročník – žák:

- dokáže zahrát obtížnější skladby různých období a stylů
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- se zapojuje do komorní, souborové a orchestrální hry
- dokáže zhodnotit svůj výkon a porovnat ho s výkony ostatních žáků
- využívá svých získaných zkušeností k samostatnému studiu nových skladeb a k vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

5. 1. 2. 9 Studijní zaměření Hra na hobo

Popis a cíle studijního zaměření

Hoboj patří mezi dřevěné dechové nástroje dvouplátkové. Hra na hobo klade na hráče vyšší požadavky, především dechového charakteru. Žák se během studia seznamuje s nástrojem a jeho možnostmi, osvojuje si způsob hry na nástroj, které později obohacuje o nové zkušenosti z různých komorních a souborových uskupení. Výuce hry na hobo předchází většinou hra na zobcovou flétnu, kde se žáci naučí základní návyky ve hře na dřevěný dechový nástroj. Absolvent výuky hry na hobo najde uplatnění v sólové hře i v různých hudebních uskupeních (např. komorní hra, hra v souboru).

Učební plán

Název předmětu	Týdenní hodinová dotace základní studium											
	I. stupeň							II. stupeň				
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	
Hra na hobo	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Hudební nauka	1	1	1	1	1							
<i>Povinně volitelný předmět skupinové interpretace:</i>												
Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1	
Hra v souboru												
Sborový zpěv												
Celkem hod.	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2	

Předmět Hra na hobo se vyučuje individuálně.

Od 4. ročníku je žák zařazen do povinně volitelného předmětu (PVP).

Dle zájmu žáka a doporučení učitele lze měnit PVP na začátku školního roku.

Pro Sborový zpěv musí žák prokázat hlasové předpoklady, výuka může být i dvouhodinová.

Ročníkové výstupy PVP jsou vypracovány v kapitole 5.1.2.20.

Ročníkové výstupy předmětu Hudební nauka jsou shodné pro všechna studijní zaměření HO a jsou vypracovány v kapitole 5.1.2.19.

Ročníkové výstupy předmětu Hra na hobo

Základní studium I. stupně

1. ročník – žák:

- správně složí a rozloží nástroj
- se seznamuje se základními hráčskými návyky a dovednostmi (držení těla, nástroje, manipulace se strojčkem, žeberně-brániční dýchání, nasazení a tvorba tónu, prstová technika)
- předvede správné posazení strojku v ústech
- správně pečuje o nástroj (mazání korkových částí, vytírání hoboje po hraní)
- se orientuje v jednoduchém notovém zápisu
- hraje v celých, půlových a čtvrt'ových notách

Doporučená literatura: M. Hošek: Škola pro nejmladší hoboisty, 1. díl (do s. 22)

2. ročník – žák:

- dbá na správné držení nástroje a tvorbu tónu

- při hře využívá další návyky a dovednosti (rovný tón, používání artikulace, volná prstová technika)
- se orientuje v jednoduchých hudebních útvarech a jejich notovém zápisu
- zdokonaluje dechovou techniku
- hraje noty osminové
- hraje stupnice dle dosaženého rozsahu

Doporučená literatura: M. Hošek: Škola pro nejmladší hoboisty, 1. díl (vybrané skladby v rozsahu oktávy)

3. ročník – žák:

- vnímá náladu skladby a vyjadřuje ji elementárními výrazovými prostředky (p–mf–f)
- používá hru *staccato*
- využívá hmat „druhé f“
- podle svých individuálních schopností dokáže zahrát z paměti jednoduchou skladbu
- se uplatňuje v souhře s dalším nástrojem
- hraje stupnice, kvintakordy a obraty dle dosaženého rozsahu

Doporučená literatura: M. Hošek: Škola pro nejmladší hoboisty, 1. díl (výběr dle rozsahu a možností)

4. ročník – žák:

- tvoří tón pomocí správného nátisku i nasazení, využívá intonační sebekontrolu
- využívá správnou artikulaci- *tenuto*, *legato*, *portamento*, *staccato*
- ovládá žeberně-brániční dýchání
- ovládá základní dynamiku i agogiku (*accelerando*, *ritardando*)
- se zdokonaluje hrou s dalším nástrojem, v komorním souboru
- hraje stupnice, kvintakordy a obraty stupnic C dur, G dur, D dur, F dur, d moll, g moll, e moll

Doporučená literatura: M. Hošek: Škola pro nejmladší hoboisty, 2. díl (vybrané skladby nebo etudy)

5. ročník – žák:

- využívá a prohlubuje správné návyky z předchozího studia
- rozšiřuje svůj tónový rozsah včetně chromatických tónů
- využívá jemnějších dynamických odstínů (*crescendo*, *decrescendo*)
- využívá při hraní druhé a třetí hmaty
- se orientuje v rytmických útvarech – trioly, synkopy
- se účastní komorní nebo souborové hry

Doporučená literatura: A. Kubát: 50 technických cvičení frázování (výběr dle možností žáka)

6. ročník – žák:

- usiluje o ušlechtilý tón, přesnou intonaci a dynamiku
- využívá výrazové prostředky – *ritardando*, *accelerando*, akcent apod.
- zahraje tónový rozsah c¹–c³
- zkvalitňuje souhru prstů a jazyka při hře *tenuto*, *staccato*
- uplatňuje návyk řízeného nádechu v notovém zápisu
- hraje z paměti jednoduché skladby, hraje z listu

Doporučená literatura: A. Kubát: 50 technických cvičení frázování (výběr)

7. ročník – žák:

- využívá všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- zdokonaluje prstovou techniku, zpřesňuje ladění
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů dle svých schopností
- zahraje chromatickou stupnici
- se uplatňuje při hře v různých komorních nebo souborových uskupeních

Doporučená literatura: A. Kubát: 50 technických cvičení frázování (výběr)

Základní studium II. stupně

1.–2. ročník – žák:

- uplatňuje všechny získané znalosti, technické a výrazové dovednosti v celém rozsahu nástroje
- se orientuje v notovém zápisu, samostatně řeší technik, spolupracuje na vytváření výrazu
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- si vytvoří názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- je seznámen s výrobou strojků

3.–4. ročník – žák:

- ovládá různé druhy techniky hry
- se zapojuje do souborů nejrozličnějšího obsazení a zodpovědně spolupracuje na výsledné interpretaci
- je schopen samostatně naladit nástroj
- vyhledává skladby dle vlastního výběru a samostatně je studuje na základě dosavadních znalostí

5. 1. 2. 10 Studijní zaměření Hra na saxofon

Popis a cíle studijního zaměření

Žák si během studia osvojí základy hry na saxofon, které dále rozvíjí dle svých individuálních schopností. Jedná se o výuku na dechový nástroj s vyššími nároky na fyzickou vyspělost žáka. Začátek studia závisí zejména na odpovídajících fyzických předpokladech žáka. Samotný věk v tomto případě není rozhodující. Pro výuku hry na saxofon je optimální úplné nebo alespoň částečné zvládnutí hry na klarinet. Vzhledem k této skutečnosti může žák na základě svých dispozic a pedagoga doporučení přestoupit v průběhu studia Hry na klarinet na studijní zaměření Hra na saxofon. Cílem výuky je vést žáka k tvořivé interpretaci skladeb různých stylů a žánrů a vychovat z něho aktivního hráče schopného hrát sólově nebo v souboru.

Učební plán

Název předmětu	Týdenní hodinová dotace – základní studium											
	I. stupeň							II. stupeň				
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	
Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Hudební nauka	1	1	1	1	1							
<i>Povinně volitelný předmět skupinové interpretace:</i>												
Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1	
Hra v souboru												
Sborový zpěv												
Celkem hod.	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2	

Předmět Hra na saxofon se vyučuje individuálně.

Od 4. ročníku je žák zařazen do povinně volitelného předmětu (PVP).

Dle zájmu žáka a doporučení učitele lze měnit PVP na začátku školního roku.

Pro Sborový zpěv musí žák prokázat hlasové předpoklady, výuka může být i dvouhodinová.

Ročníkové výstupy PVP jsou vypracovány v kapitole 5.1.2.20.

Ročníkové výstupy předmětu Hudební nauka jsou shodné pro všechna studijní zaměření HO a jsou vypracovány v kapitole 5.1.2.19.

Ročníkové výstupy předmětu Hra na saxofon

Základní studium I. stupně

1. ročník – žák:

- pečuje o nástroj, umí jej popsat, sestavit, rozložit a ovládá manipulaci s plátkem i péči o něj
- má správný postoj a držení nástroje při hře
- ovládá základní nátiskovou techniku
- dle svých možností zvládá dechovou techniku a dále chápe způsob správného tvoření a nasazení tónu
- postupně přechází do vyššího rejstříku s přefukovací klapkou
- dokáže zahrát nasazovaně snadné skladbičky, cvičení a jednoduché lidové písně v rozsahu d^1 – g^2 v celých, půlových, čtvrtových popřípadě osminových notách

Doporučená literatura: N.W. Hovey: Elementary method saxophone (lekce 1–15, výběr)

2. ročník – žák:

- ovládá správný postoj a držení nástroje, rozvíjí nátiskové a dechové schopnosti s oporou bránice

- dokáže dle svých schopností koordinovat svůj výdech a tvořit rovný tón a kvalitní nasazení
- zvládá hrát ve dvojici s učitelem jednoduchá dueta
- ovládá hru *tenuto* a *legato* v tónovém rozsahu d¹–d³
- hraje stupnice dur do 1 křížku a 1 b
- v těchto tóninách hraje jednoduché skladby a písničky dle svých schopností

Doporučená literatura: N.W. Hovey: Elementary method saxophone (lekce 16–28, výběr)

3. ročník – žák:

- rozlišuje běžná tempová a dynamická označení a umí je dle svých schopností aplikovat při hře
- zná zásady správného bráničního dýchání, nasazení a ukončení tónu
- ovládá hru *tenuto*, *legato*, *staccato* a přechází plynule přes přefukovací klapku do dvoučárkované oktávy
- se orientuje v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- hraje stupnice dur do 2 křížků a 2 béček, moll do 1 křížku a 1 béčka včetně T5 a jeho obrátů
- interpretuje snadnější skladby z paměti, dokáže zahrát jednoduchou melodii podle sluchu

Doporučená literatura: N.W. Hovey: Elementary method saxophone (lekce 29–44, výběr)

4. ročník – žák:

- upevňuje nátisk a kulturu správného nasazení
- si osvojuje ozev v přechodovém rejstříku a rozšiřuje rozsah hraných tónů
- při hře využívá své hudební schopnosti – sluch, rytmus
- hraje lehčí melodické instruktivní skladbičky a písničky, v komorní hře dueta, tria aj.
- se začleňuje do orchestru nebo ostatních souborů a postupně dle svých schopností zvládá hru orchestrálních partů
- hraje stupnice dur do 3 křížků a béček, moll do 2 křížků a béček včetně T5 a jeho obrátů

Doporučená literatura: G. Lacour: 50 etud pro saxofon (č. 1–12, výběr)

5. ročník – žák:

- ovládá hru *staccato*, *tenuto*, *legato*, *portamento*
- uplatňuje při hře skladeb technické a výrazové schopnosti (dynamika, agogika, frázování)
- dokáže zahrát jednodušší přednesové skladby s doprovodem
- dokáže zahrát jednoduchou skladbu z paměti a podle sluchu
- se uplatňuje v komorní a souborové hře a zvládá hru orchestrálních partů
- hraje stupnice dur, moll do 3 křížků a 3 b včetně T5 a jeho obrátů

Doporučená literatura: G. Lacour: 50 etud pro saxofon (č. 13–25, výběr)

6. ročník – žák:

- využívá ozev tónů ve všech rejstřících a dále rozšiřuje podle svých schopností rozsah hraných tónů po rozsah celého nástroje
- dle svých schopností dokáže zahrát skladbu s mp3 podkladem včetně rytmu a správné intonace
- užívá hru *staccato* a *legato* s vyrovnanou prstovou technikou, zvládá hru tečkovaného rytmu a hru v artikulacích
- hraje přiměřeně obtížné přednesové skladby různých stylů a žánrů

- se uplatňuje v komorní a souborové hře a zvládá hru orchestrálních partů
- hraje stupnice dur a moll do 4 křížků a 4b včetně T5 a jeho obrátů

Doporučená literatura: G. Lacour: 50 etud pro saxofon (č. 26–38, výběr)

7. ročník – žák:

- hraje zvukovou vyrovnaností tónů v celém rozsahu nástroje
- dokáže plně využít své dovednosti hry na nástroj při komorní a souborové hře
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- se uplatňuje při hře komorních, souborových nebo orchestrálních uskupení
- dle svých možností zvládá základní swingové a jazzové frázování

Doporučená literatura: G. Lacour: 50 etud pro saxofon (č. 39–50, výběr)

Základní studium II. stupně

1.–2. ročník – žák:

- uplatňuje všechny doposud získané zkušenosti a návyky v I. stupni studia
- hraje s intonační jistotou, správnou dechovou technikou při stálé nátiskové připravenosti
- zvládá nástroj v celém rozsahu i s pomocnými hmaty při hře skladeb různých stylů a žánrů
- rozvíjí výrazovou stránku hry (dynamika, frázování, artikulace)
- zvládá hru melodických ozdob
- dle svých schopností zvládá hru z listu

3.–4. ročník – žák:

- dokáže zahrát obtížnější skladby různých období a stylů
- dle svých schopností zvládá hru partů v komorní, souborové a orchestrální hře
- dokáže zhodnotit svůj výkon a porovnat ho s výkony ostatních žáků
- využívá svých získaných zkušeností k samostatnosti a ke schopnosti rozšiřovat si dále repertoár bez pomoci učitele

5. 1. 2. 11 Studijní zaměření Hra na trubku

Popis a cíle studijního zaměření

Jedná se o výuku na dechový žesťový nástroj s vyššími nároky na fyzickou vyspělost žáka. Její specifikum spočívá v tom, že nenavazuje na kolektivní Přípravnou hudební výuku a nemá ani Přípravnou nástrojovou výuku. Studium hry na trubku začíná v závislosti na odpovídajících fyzických předpokladech žáka. Skutečný věk v tomto případě není rozhodující. Cílem výuky je vést žáka k tvořivé interpretaci skladeb různých stylů a žánrů a vychovat z něho aktivního hráče schopného hrát sólově nebo v souboru.

Učební plán

Název předmětu	Týdenní hodinová dotace – základní studium										
	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
<i>Povinně volitelný předmět skupinové interpretace:</i>											
Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v souboru											
Sborový zpěv											
Celkem hod.	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Předmět Hra na trubku se vyučuje individuálně.

Od 4. ročníku je žák zařazen do povinně volitelného předmětu (PVP).

Dle zájmu žáka a doporučení učitele lze měnit PVP na začátku školního roku.

Pro Sborový zpěv musí žák prokázat hlasové předpoklady, výuka může být i dvouhodinová.

Ročníkové výstupy PVP jsou vypracovány v kapitole 5.1.2.20.

Ročníkové výstupy předmětu Hudební nauka jsou shodné pro všechna studijní zaměření HO a jsou vypracovány v kapitole 5.1.2.19.

Ročníkové výstupy předmětu Hra na trubku

Základní studium I. stupně

1. ročník – žák:

- umí správně držet nástroj, zvládá základy bráničního dýchání.
- umí tvořit tóny bzučením ve rtech
- ovládá nasazování tónu
- zvládá hru tónů základní řady v rozsahu c1–c2, zahraje stupnici C dur v půlových notách
- zahraje *tenuto*, *legato* po 2–3 notách v sekundových postupech
- zahraje noty v celých, půlových a čtvrtových hodnotách

Doporučená literatura: J. Kolář: Praktická škola hry na trubku 1 (max. do cv. 27)

Album starých mistrů – 47 skladeb pro trubku a klavír (č. 1–5)

2. ročník – žák:

- tvoří tóny bzučením na rty bez tlaku na nátrubek, učí se retní vazby
- zvládá hru tónů základní řady v rozsahu c1–d2
- hraje noty osminové, stejně jako půlové a čtvrtové s tečkou

- ovládá hru *tenuto*, *legato* po více notách v sekundových a terciových postupech, umí zahrát cvičení v dynamickém odstínění hry p–mf–f
- hraje stupnice C dur, B dur a G dur v půlových notách přes jednu oktávu zpaměti
- hraje tónické kvintakordy v půlových notách

Doporučená literatura: J. Kolář: Praktická škola hry na trubku 1 (výběr do č. 56)
 A. Vajgl: Škola hry na trubku (výběr do č. 50)
 I. Kopáček: 50 etud pro trubku (do č. 5)
 Album starých mistrů – 47 skladeb pro trubku a klavír (výběr z č. 6–10)

3. ročník – žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem)
- umí zahrát tóny v rozsahu g–e², hraje kvalitní dlouhé tóny bez kolísání v intonaci
- hraje retní vazby po c²
- zvládá hru stupnic dur do 2 křížků + B dur a a moll
- hraje tónické kvintakordy
- se orientuje v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu

Doporučená literatura: J. Kolář: Praktická škola hry na trubku 1 (výběr do č. 84)
 A. Vajgl: Škola hry na trubku (výběr do č. 96)
 I. Kopáček: 50 etud pro trubku (výběr do č. 11)
 Album starých mistrů – 47 skladeb pro trubku a klavír (výběr z č. 7–20)

4. ročník – žák:

- je schopen připravit se na veřejné vystoupení
- zvládá hru rychlejších tempech v legatu i staccatu
- hraje legatové pasáže, kombinace legata, tenuta a staccata
- zvládá hru stupnic dur do 2 # a 2 b a moll 1 # a 1 b v rozsahu g–g², akordy hraje v probíraných stupnicích po 4 tónech s obraty
- zahraje jednoduchou skladbu zpaměti, umí zahrát z listu jednoduché cvičení
- se od tohoto ročníku zapojuje do skupinové interpretace v rámci PVP

Doporučená literatura: J. Kolář: Praktická škola hry na trubku 1 (výběr do č. 100)
 A. Vajgl: Škola hry na trubku (výběr do č. 127)
 I. Kopáček: 50 etud pro trubku (výběr do č. 23)
 Album starých mistrů – 47 skladeb pro trubku a klavír (výběr z č. 21–34)

5. ročník – žák:

- je schopen se samostatně rozehrát před vlastním cvičením nebo vystupováním
- uplatňuje dosavadní získané dovednosti při interpretaci snadnějších sólových skladeb
- interpretuje skladby různých slohových období a je schopen je veřejně interpretovat
- zahraje orchestrální party v souborech různého zaměření a umí je stylově interpretovat
- dovede zahrát složitější a méně obvyklé takty, střídavé takty, nepravidelné dělení dob, synkopu
- hraje durové stupnice do 4 # a 4 b a mollové do 2 # a 2 b

Doporučená literatura: J. Kolář: Praktická škola hry na trubku 1 (výběr do č. 107)
 A. Vajgl: Škola hry na trubku (výběr)
 I. Kopáček: 50 etud pro trubku (výběr do č. 39)
 Album starých mistrů – 47 skladeb pro trubku a klavír (výběr z č. 35–42)

6. ročník – žák:

- samostatně uplatňuje získané dovednosti při interpretaci zadaných úkolů
- vnímá náladu skladby a tuto náladu je schopen vyjádřit a interpretovat elementárními výrazovými prostředky, při hře přednesových skladeb umí využít různých výrazových prostředků
- zvládá nacvičit skladby různých slohových období a připravit je k veřejnému vystoupení
- hraje z paměti durové stupnice do 5 # a 5 b a mollové stupnice do 4 # a 4 b v rozsahu 2 oktáv ve čtvrt'ových a osminových hodnotách *tenuto*, *staccato* i vázaně včetně akordů
- ovládá elementární transpozici
- hraje plynule chromatickou stupnici v rozsahu g–a²

Doporučená literatura:

J. Kolář: Praktická škola hry na trubku 1

J. Kolář: Praktická škola hry na trubku 2 (výběr do č. 132)

A. Vajgl: Škola hry na trubku (vybraná cvičení a etudy)

I. Kopáček: 50 etud pro trubku (výběr do č. 46)

Album starých mistrů – 47 skladeb pro trubku a klavír (výběr z č. 36–47)

7. ročník – žák:

- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- využívá všechny získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- zahrane všechny durové stupnice a mollové stupnice do 5 # a 5 b, tónický kvintakord s obraty po 4 tónech
- seznamuje se s dominantním septakordem a jeho obraty
- při hře uplatňuje dynamiku, technické rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- ovládá elementární transpozici

Doporučená literatura:

J. Kolář: Praktická škola hry na trubku 2 (výběr do č. 138)

A. Vajgl: Škola hry na trubku (vybraná cvičení a etudy)

I. Kopáček: 50 etud pro trubku (výběr)

Základní studium II. stupně

1.–2. ročník – žák:

- uplatňuje všechny doposud získané zkušenosti a návyky z I. stupně studia
- hraje s intonační jistotou, správnou dechovou technikou při stálé nátiskové připravenosti
- zvládá nástroj v celém rozsahu při hře skladeb různých slohových období a žánrů
- rozvine výrazovou stránku hry na trubku v celém rozsahu nástroje (artikulaci, frázování)
- zvládá hru melodických ozdob dle svých schopností
- zvládá hru z listu

Doporučená literatura:

J. Kolář: Praktická škola hry na trubku 2 (výběr do č. 144)

J. B. Arban: Komplettní škola hry na trubku (vybraná cvičení a etudy)

3.–4. ročník – žák:

- dokáže zahrát obtížnější skladby různých období a stylů
- zvládá interpretaci a frázování taneční a jazzové hudby
- je schopen zhodnotit svůj výkon a porovnat ho s výkony ostatních žáků
- se seznamuje s technikou dvojitých a trojitých jazyků v pomalém tempu
- se učí jednoduché improvizaci
- využívá svých získaných zkušeností k samostatnosti a k rozšíření repertoáru i bez pomoci učitele

Doporučená literatura:

J. Kolář: Praktická škola hry na trubku 2 (výběr do č. 151)

5. 1. 2. 12 Studijní zaměření Hra na pozoun

Popis a cíle studijního zaměření

Pozoun, podobně jako další dechové (a zvláště žesťové) nástroje, klade vyšší nároky na fyzickou vyspělost. Výuka tedy nenavazuje na kolektivní Přípravnou hudební výuku a nemá ani Přípravnou nástrojovou výuku. Studium začíná v závislosti na odpovídajících fyzických předpokladech – skutečný věk není rozhodující. K ovládnutí snížcového pozounu je nutná dostatečná délka paží, která žákům v počátku studia většinou chybí. Začátky studia jsou tedy stejné jako v případě hry na tenor nebo baryton (viz níže). Na snížcový pozoun se v případě zájmu přechází od 3. či 4. ročníku. V průběhu vzdělávání je možné studium na zmíněné žesťové nástroje kombinovat a doplňovat. Cílem výuky je vést žáka k tvořivé interpretaci skladeb různých stylů a žánrů a vychovat z něho aktivního hráče schopného hrát sólově nebo v souboru.

Učební plán

Název předmětu	Týdenní hodinová dotace – základní studium										
	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
Hra na pozoun/tenor/baryton	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
<i>Povinně volitelný předmět skupinové interpretace:</i>											
Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v souboru											
Sborový zpěv											
Celkem hod.	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Předmět Hra na pozoun se vyučuje individuálně.

Od 4. ročníku je žák zařazen do povinně volitelného předmětu (PVP).

Dle zájmu žáka a doporučení učitele lze měnit PVP na začátku školního roku.

Pro Sborový zpěv musí žák prokázat hlasové předpoklady, výuka může být i dvouhodinová.

Ročníkové výstupy PVP jsou vypracovány v kapitole 5.1.2.20.

Ročníkové výstupy předmětu Hudební nauka jsou shodné pro všechna studijní zaměření HO a jsou vypracovány v kapitole 5.1.2.19.

Ročníkové výstupy předmětu Hra na pozoun

Základní studium I. stupně

1. ročník (tenor, baryton) – žák:

- je seznámen s nástrojem a jeho ošetřováním, umí správně držet nástroj, při hraní sedí
- zná podstatu vzniku tónu, ovládá bzučení na rty bez nátrubku a na samotný nátrubek
- umí tvořit tóny základní řady B–b s omezením tlaku na rty
- zná funkci jazyka, břišních a lícních svalů
- umí hrát *tenuto* a *legato* po 2, 3, 4 i více notách v sekundových postupech
- zahraje stupnici B dur (C dur) v půlových notách a příslušné tónické kvintakordy
- čte noty v basovém i houskovém klíči

Doporučená literatura: M. Hejda: Přípravná škola na snížcový tenorový pozoun (vybrané etudy)
B. Slokar: Flexibility (cv. 1–2)

2. ročník (tenor, baryton) – žák:

- zaujímá správný posed/postoj při hraní
- zvládá základy bráničně-žeberního dýchání
- tvoří tóny bzučením na rty bez tlaku na nátrubek, ovládá zřetelné nasazování tónů
- zvládá hru tónů základní řady v rozsahu G–d¹ (a–e²)
- hraje tenuto, legato po 2, 3, 4 a více notách v sekundových a terciových postupech
- hraje vybrané durové stupnice v půlových notách a tónické kvintakordy v půlových notách rozložené po 3 tónech z paměti
- umí zahrát retní vazbu alikvotních tónů v přiměřeném rozsahu

Doporučená literatura: M. Hejda: Přípravná škola na snižcový tenorový pozoun (vybrané etudy)
B. Slokar: Flexibility (výběr)
D. Hunsberger: The Remington Warm-Up Studies (výběr)

3. ročník (od tohoto ročníku již je možná hra na snižcový pozoun) – žák:

- při hře stojí, navazuje na dovednosti, které získal při studiu hry na tenor nebo baryton
- umí tvořit tóny základní řady, zná rozdíly mezi hrou na baryton a snižcový pozoun, zvládá
- umí správně držet nástroj, ovládat a ošetřovat snižec
- dovede přesně vysunout snižec do 1.–4. polohy, orientuje se ve zbývajících polohách
- provádí sluchovou i vizuální kontrolu, dbá na kulturu tónu a intonační čistotu
- hraje vybrané durové stupnice, akordy po 3 tónech v obratu v půlových notách *tenuto* a *staccato*

Doporučená literatura: M. Hejda: Přípravná škola na snižcový tenorový pozoun (vybrané etudy)
J. Ušák: Škola hry na snižcový pozoun, 1. díl (výběr)
B. Slokar: Flexibility (výběr)
D. Hunsberger: The Remington Warm-Up Studies (výběr)

4. ročník – žák:

- má nátiskovou jistotu v rozsahu F–f¹, hraje odlehčeným nátiskem
- ovládá lícní svaly, retní vazby sousedních alikvotních tónů
- sleduje intonaci sluchem a ovládá přesný posun snižce v 1.–6. poloze
- hraje retní legato, zvládá jednoduchou snižcovou a smíšenou vazbu
- hraje vybrané stupnice v rozsahu nástroje, akordy po 4 tónech
- je schopen nacvičit jednoduché skladby s doprovodem klavíru
- se od tohoto ročníku zapojuje do skupinové interpretace v rámci PVP

Doporučená literatura: J. Ušák: Škola hry na snižcový pozoun, 1. díl (výběr)
B. Slokar: Flexibility (výběr)
D. Hunsberger: The Remington Warm-Up Studies (výběr)

5. ročník – žák:

- ovládá tvorbu tónu v celém rozsahu nástroje
- při hře dbá na intonační čistotu, je schopen doladovat výše a níže znějící tóny
- využívá dynamických a tempových odstínů
- ovládá retní, snižcovou a smíšenou vazbu v pomalejších tempech v rozsahu E–g¹
- hraje vybrané durové a mollové stupnice v rozsahu nástroje, tónické kvintakordy s obraty po 4 tónech ve čtvrtých hodnotách *legato* a *staccato*
- umí zahrát jednoduchou skladbu nebo cvičení z listu

- je schopen nastudovat přednesovou skladbu a veřejně ji přednést s doprovodem klavíru
- Doporučená literatura:* J. Ušák: Škola hry na snížcový pozoun, 1. díl (výběr)
 B. Slokar: Flexibility (výběr)
 D. Hunsberger: The Remington Warm-Up Studies (výběr)

6. ročník – žák:

- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
 - je schopen hrát v různých dynamických odstínech
 - zahraje retní i smíšenou vazbu v rychlejších tempech
 - zvládá souhru s jiným nástrojem
 - hraje durové a molové stupnice v přiměřeném rozsahu, T5 s obraty, určí a zahraje D7
 - zná rozdíl v interpretaci vážné a lidové hudby
 - je seznámen se speciálními možnostmi nástroje (glissando, frulato)
- Doporučená literatura:* J. Ušák: Škola hry na snížcový pozoun, 1. a 2. díl (výběr)
 B. Slokar: Flexibility (výběr)
 D. Hunsberger: The Remington Warm-Up Studies (výběr)

7. ročník – žák:

- aplikuje získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na kvalitu tónu a kulturu projevu
 - využívá při hře dynamické a tempové rozlišení v celém rozsahu nástroje
 - hraje všechny durové a molové stupnice, T5 a D7 s obraty z paměti
 - hraje přiměřeně obtížné skladby různých charakterů, žánrů a období
 - zná základní melodické ozdoby (příraz, nátryl, mordent, obal) a umí je zahrát
 - je seznámen se specifickou artikulací tanečních a jazzových skladeb
 - umí zhodnotit hudební výkon a svůj názor obhájit
- Doporučená literatura:* J. Ušák: Škola hry na snížcový pozoun, 1. a 2. díl (výběr)
 G. Kopprasch: 60 Studies for Trombone, vol. 1 (výběr)
 B. Slokar: Flexibility (výběr)
 D. Hunsberger: The Remington Warm-Up Studies (výběr)

Základní studium II. stupně

1.–2. ročník – žák:

- uplatňuje zkušenosti a návyky získané v I. stupni studia
 - hraje s intonační jistotou, lehkým nasazením a správnou dechovou technikou
 - zvládá nástroj v celém rozsahu i s pomocnými polohami,
 - hraje skladby různých slohových období a žánrů
 - rozvíjí výrazovou stránku hry v celém rozsahu nástroje (artikulaci, frázování)
 - zvládá hru melodických ozdob
 - je seznámen s principy improvizace
- Doporučená literatura:* J. Ušák: Škola hry na snížcový pozoun, 1. a 2. díl (výběr)
 G. Kopprasch: 60 Studies for Trombone, vol. 1 (výběr)
 B. Slokar: Flexibility (výběr)
 D. Hunsberger: The Remington Warm-Up Studies (výběr)

3.–4. ročník – žák:

- dokáže zahrát obtížnější skladby různých období a stylů
- zvládá interpretaci a frázování taneční a jazzové hudby a jednoduchou improvizaci
- je schopen se zapojit se do hry v komorní a souborové hry různých žánrů
- je schopen zhodnotit svůj výkon a porovnat ho s výkony ostatních žáků
- se profiluje podle vlastních preferencí, využívá svých získaných zkušeností k samostatnému studiu nových skladeb dle vlastního výběru
- umí využít karaoke při živém vystoupení

Doporučená literatura:

- J. Ušák: Škola hry na snižcový pozoun, 1. díl (výběr)
- J. Ušák: Škola hry na snižcový pozoun, 2. díl (výběr)
- G. Kopprasch: 60 Studies for Trombone, vol. 1 (výběr)
- B. Slokar: Flexibility (výběr)
- D. Hunsberger: The Remington Warm-Up Studies (výběr)

5. 1. 2. 13 Studijní zaměření Hra na tenor/baryton

Popis a cíle studijního zaměření

Jedná se o výuku na dechové žesťové nástroje s vyššími nároky na fyzickou vyspělost žáka. Její specifikum spočívá v tom, že nenavazuje na kolektivní Přípravnou hudební výuku a nemá ani Přípravnou nástrojovou výuku. Studium hry na tenor začíná v závislosti na odpovídajících fyzických předpokladech žáka. Skutečný věk v tomto případě není rozhodující. Během studia je možné kombinovat hru na tenor s hrou na pozoun, případně přejít na snižcový pozoun. Cílem výuky je vést žáka k tvořivé interpretaci skladeb různých stylů a žánrů a vychovat z něho aktivního hráče schopného hrát sólově nebo v souboru.

Učební plán

Název předmětu	Týdenní hodinová dotace – základní studium											
	I. stupeň							II. stupeň				
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	
Hra na tenor/baryton	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Hudební nauka	1	1	1	1	1							
<i>Povinně volitelný předmět skupinové interpretace:</i>												
Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1	
Hra v souboru												
Sborový zpěv												
Celkem hod.	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2	

Předmět Hra na tenor se vyučuje individuálně.

Od 4. ročníku je žák zařazen do povinně volitelného předmětu (PVP).

Dle zájmu žáka a doporučení učitele lze měnit PVP na začátku školního roku.

Pro Sborový zpěv musí žák prokázat hlasové předpoklady, výuka může být i dvouhodinová.

Ročníkové výstupy PVP jsou vypracovány v kapitole 5.1.2.20.

Ročníkové výstupy předmětu Hudební nauka jsou shodné pro všechna studijní zaměření HO a jsou vypracovány v kapitole 5.1.2.19.

Ročníkové výstupy předmětu Hra na tenor/baryton

Základní studium I. stupně

1. ročník – žák:

- je seznámen s nástrojem a jeho ošetřováním, umí správně držet nástroj, při hraní sedí
- zná podstatu vzniku tónu, ovládá bzučení na rty bez nátrubku a na samotný nátrubek
- umí tvořit tóny základní řady B–b s omezením tlaku na rty
- zná funkci jazyka, břišních a lícních svalů
- umí hrát *tenuto* a *legato* po 2, 3, 4 i více notách v sekundových postupech
- zahraje stupnici B/C dur v půlových notách, T5 s obraty rozložené po 3 tónech v půlových notách
- čte noty v houslovém i basovém klíči

Doporučená literatura: M. Procházka: Mladý kavalír, 1 díl (přípravná šk. hry na baryton – výběr)
B. Slokar: Flexibility (cv. 1–2)

2. ročník – žák:

- umí správně držet nástroj, zaujímá správný posed/postoj při hraní

- zvládá základy bráničně-žebního dýchání
- tvoří tóny bzučením na rty bez tlaku na nátrubek
- ovládá zřetelné nasazování tónů (začátek a zakončení), zvládá hru tónů v rozsahu G–d1 (a–e2) v celých, půlových, čtvrtových a osminových hodnotách
- hraje noty tenuto, legato po 2, 3, 4 a více notách v sekundových a terciových postupech
- hraje vybrané durové stupnice a T5 s obraty po třech tónech v půlových notách z paměti
- umí zahrát retní vazbu alikvotních tónů

Doporučená literatura: M. Procházka: Mladý kavalír, 1 díl (přípravná šk. hry na baryton – výběr)
 B. Slokar: Flexibility (výběr)
 I. Kopáček: 100 etud pro baryton (výběr)

3. ročník – žák:

- umí zahrát tóny v rozsahu g–g2 (F–f1) bez přílišného tlaku na nátrubek
- hraje retní pístové a smíšené vazby v rozsahu sekundy, tercie, kvarty a kvinty
- zvládá hru stupnic dur do 2 křížků a 2 béček, mollových do 2 křížků a 2 béček
- hraje tónické kvintakordy s obraty rozložené po 3 tónech
- hraje různé rytmické způsoby ve čtvrtových a osminových hodnotách
- ovládá hru tenuto a legato v kvartách, kvintách a sextách
- zahraje jednoduchou skladbičku nebo píseň na úrovni 1. ročníku z listu nebo z paměti

Doporučená literatura: M. Procházka: Mladý kavalír, 1 díl (přípravná šk. hry na baryton – výběr)
 M. Procházka: Mladý kavalír, 2 díl. (škola hry na baryton – vybrané etudy)
 I. Kopáček: 100 etud pro baryton (výběr)
 B. Slokar: Flexibility (výběr)
 D. Hunsberger: The Remington Warm-Up Studies (výběr)

4. ročník – žák:

- systematickou domácí přípravou prohlubuje prvky hudebnosti a rozvíjí techniku hry i hudební výraz
- nacvičí několik skladeb, je schopen jejich veřejného provedení
- zvládá hru *legatových* pasáží, kombinaci *legata*, *tenuta* a *staccata*
- zahraje různé rytmické obměny ve čtvrtových, osminových a šestnáctinových hodnotách, využívá agogické změny (*ritardando*, *accelerando*)
- ovládá stupnice dur a moll do 4 křížků a 4 bé
- zahraje z listu jednoduché cvičení na úrovni 2.–3. roč., zahraje jednoduchou skladbu / píseň z paměti
- se od tohoto ročníku zapojuje do skupinové interpretace v rámci PVP

Doporučená literatura: M. Procházka: Mladý kavalír, 2 díl. (škola hry na baryton – vybrané etudy)
 I. Kopáček: 100 etud pro baryton (výběr)
 B. Slokar: Flexibility (výběr)
 D. Hunsberger: The Remington Warm-Up Studies (výběr)

5. ročník – žák:

- zvládá svůj způsob rozehrávání před vlastním cvičením nebo vystupováním
- uplatňuje dosavadní získané dovednosti při interpretaci snazších sólových skladeb
- využívá dynamických a tempových odstínů
- zvládá hru orchestrálních partů v souborech nebo v orchestrech a umí je stylově reprodukovat
- zahraje známou jednoduchou melodii podle sluchu

- nacvičí technická cvičení nebo etudy v předepsaných tempech, hraje složitější a méně obvyklé takty, střídavé takty, čtvrt'ové trioly, dvě tečky za notou, synkopy
- zahraje všechny durové stupnice a T5 s obraty ve čtverořvuku

Doporučená literatura: M. Procházka: Mladý kavalír, 2 díl. (škola hry na baryton – vybrané etudy)
 I. Kopáček: 100 etud pro baryton (výběr)
 B. Slokar: Flexibility (výběr)
 D. Hunsberger: The Remington Warm-Up Studies (výběr)

6. ročník – žák:

- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- hraje v různých dynamických odstínech
- zahraje retní i smíšenou vazbu v rychlejších tempech
- zvládá souhru s jiným nástrojem
- hraje durové a mollové stupnice, T5 s obraty, určí a zahraje D7
- zvládá nacvičit skladby různých slohových období a jejich veřejnou interpretaci
- ovládá interpretaci lidových písní v rámci malých dechových souborů

Doporučená literatura: M. Procházka: Mladý kavalír, 2 díl. (škola hry na baryton – vybrané etudy)
 I. Kopáček: 100 etud pro baryton (výběr)
 B. Slokar: Flexibility (výběr)
 D. Hunsberger: The Remington Warm-Up Studies (výběr)
 G. Kopprasch: 60 Studies for Trombone, vol. 1 (výběr)

7. ročník – žák:

- aplikuje získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na kvalitu tónu a kulturu projevu
- využívá při hře dynamické a tempové rozlišení v celém rozsahu nástroje
- hraje všechny durové a mollové stupnice, T5 a D7 s obraty zpaměti
- samostatně nacvičí a zahraje přiměřeně obtížné skladby různých žánrů a období
- zná základní melodické ozdoby (příraz, nátryl, mordent, obal, trylek) a umí je zahrát
- je seznámen se specifickou artikulací při hře tanečních skladeb
- umí zhodnotit hudební výkon a svůj názor obhájit

Doporučená literatura: M. Procházka: Mladý kavalír, 2 díl. (škola hry na baryton – vybrané etudy)
 I. Kopáček: 100 etud pro baryton (výběr)
 B. Slokar: Flexibility (výběr)
 D. Hunsberger: The Remington Warm-Up Studies (výběr)
 G. Kopprasch: 60 Studies for Trombone, vol. 1 (výběr)

Základní studium II. stupně

1.–2. ročník – žák:

- uplatňuje všechny doposud získané zkušenosti a návyky z I. stupně studia
- hraje s intonační jistotou, správnou dechovou technikou při stálé nátlakové připravenosti
- zvládá nástroj v celém rozsahu i s pomocnými hmaty
- zahraje skladby různých slohových období a žánrů
- rozvine výrazovou stránku hry v celém rozsahu nástroje (artikulaci, frázování)
- zvládá hru melodických ozdob
- dle svých schopností zvládá hru z listu

Doporučená literatura:

- I. Kopáčik: 100 etud pro baryton (výběr)
- B. Slokar: Flexibility (výběr)
- D. Hunsberger: The Remington Warm-Up Studies (výběr)
- G. Kopprasch: 60 Studies for Trombone, vol. 1 (výběr)

3.–4. ročník – žák:

- dokáže zahrát obtížnější skladbu různých období a stylů
- zvládá interpretaci a frázování taneční i jazzové hudby a jednoduchou improvizaci
- je schopen se zapojit do komorní nebo souborové hry různých žánrů
- dokáže zhodnotit svůj výkon a porovnat ho s výkony ostatních žáků
- využívá získaných zkušeností k samostatnosti a dále si rozšiřuje repertoár i bez pomoci učitele
- se orientuje v hudebním dění, dle svých preferencí si vyhledává hudbu k poslechu i k interpretaci
- umí využít karaoke při živém vystoupení

Doporučená literatura:

- I. Kopáčik: 100 etud pro baryton (výběr)
- B. Slokar: Flexibility (výběr)
- D. Hunsberger: The Remington Warm-Up Studies (výběr)
- G. Kopprasch: 60 Studies for Trombone, vol. 1 (výběr)
- J. Ušák: Škola hry na snižcový pozoun, 2. díl (výběr)

5. 1. 2. 14 Studijní zaměření Hra na tubu

Popis a cíle studijního zaměření

Tuba je největším nástrojem ze skupiny dechových nástrojů žesťových a také jedním z největších, nejobemnějších a nejtěžších nástrojů. Proto je potřeba před začátkem výuky hry na tubu dobře zvážit fyziologické možnosti a potřeby konkrétního žáka a konzultovat je s jeho zákonnými zástupci. Případně je možné zařadit žáka nejprve ke studiu přípravného dechového nástroje (zobcová flétna) nebo jiného (menšího) žesťového nástroje (tenor/baryton, příp. pozoun nebo trubka) a hru na tubu zařadit až od vyššího ročníku. Z tohoto důvodu také nástroj nemá zformulovány výstupy přípravného studia. Vzhledem k basové poloze a specifické zvukové barvě nachází tento nástroj nezastupitelné uplatnění zejména v dechových či jiných orchestrech různého zaměření (dechovka, dixieland, symfonický orchestr ad.).

Učební plán

Název předmětu	Týdenní hodinová dotace – základní studium										
	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
Hra na tubu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
<i>Povinně volitelný předmět skupinové interpretace:</i>											
Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v souboru											
Sborový zpěv											
Celkem hod.	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Předmět Hra na tubu se vyučuje individuálně.

Od 4. ročníku je žák zařazen do povinně volitelného předmětu (PVP).

Dle zájmu žáka a doporučení učitele lze měnit PVP na začátku školního roku.

Pro Sborový zpěv musí žák prokázat hlasové předpoklady, výuka může být i dvouhodinová.

Ročníkové výstupy PVP jsou vypracovány v kapitole 5.1.2.20.

Ročníkové výstupy předmětu Hudební nauka jsou shodné pro všechna studijní zaměření HO a jsou vypracovány v kapitole 5.1.2.19.

Ročníkové výstupy předmětu Hra na tubu

Základní studium I. stupně

1. ročník – žák:

- popíše nástroj a sdělí pravidla základní péče o něj
- má osvojený správný postoj a držení nástroje
- předvede správné žeberně-brániční dýchání
- umí vytvořit přirozeně tóny na slabiku „TA“ a „TU“
- hraje jednoduché lidové písně
- hraje jednoduché melodické útvary legato
- je schopen hrát v základních dynamikách (p, mf, f)

Doporučená literatura: Václav Hoza: 100 vybraných etud pro tubu

Miloslav Procházka: Mladý kavalír 1. díl

Miloslav Procházka: Album starých mistrů Tuba B/F

Brabimir Slokar: Flexibility – 1. a 2. cvičení

Donald Hunsberger: The Remington Warm-Up Studies – vybraná cvičení

Carl Fischer: My First Arban

2. ročník – žák:

- má upevněné návyky správného postoje, držení nástroje, dýchání
- zvládne správné posazení nátrubku na rtech včetně správné polohy jazyka
- hraje v rozsahu alespoň jedné oktávy
- rozlišuje hru staccato, tenuto, legato
- ovládá hru s posuvkami do 2 #, b
- hraje jednoduché stupnice s kvintakordem
- hraje jednoduché lidové písničky z paměti
- společně s učitelem hraje jednoduché dvojhlasy
- popíše způsob naladění nástroje
- ovládá hru základních dynamik

Doporučená literatura:

Václav Hoza: 100 vybraných etud pro tubu

Miloslav Procházka: Mladý Kavalír 1.díl – vybrané etudy

Miloslav Procházka: Mladý kavalír 2. díl

Miloslav Procházka: 50 etud pro tubu B/F

Miloslav Procházka: Album starých mistrů Tuba B/F

Brabimir Slokar: Flexibility – vybraná cvičení

Donald Hunsberger: The Remington Warm-Up Studies – vybraná cvičení

Carl Fischer: My First Arban

3. ročník – žák:

- hraje alespoň v rozsahu velké C – malé e
- ve svém rozsahu ovládá prstoklad
- hraje jednoduché melodie v pomalém tempu z listu
- zahraje z paměti 2–3 lidové písničky
- je schopen naučit se z not jednoduchou skladbu
- určí začátek, vrchol a konec fráze
- ovládá hru v celé škále dynamik (p, mp, mf, f, ff)
- navrhne dynamiku a agogiku fráze
- ovládá plynulé přecházení z jedné dynamiky do druhé
- zopakuje po učiteli jednoduché melodické útvary

Doporučená literatura:

Václav Hoza: 100 vybraných etud pro tubu

Miloslav Procházka: Mladý kavalír 2. díl – vybrané etudy

Miloslav Procházka: 50 etud pro tubu B/F – vybrané etudy

Hal Leonard: First 50 songs-vybrané přednesy

Miloslav Procházka: Album starých mistrů Tuba B/F

Brabimir Slokar: Flexibility – vybraná cvičení

Donald Hunsberger: The Remington Warm-Up Studies – vybraná cvičení

Carl Fischer: My First Arban

4. ročník – žák:

- zahraje stupnice dur a moll do 4 #, b
- předvede základní výrazové prostředky (akcent, sf, fp)
- dokáže rozdělit skladbu na jednotlivé fráze a zahrát je samostatně
- fráze buduje pomocí dynamiky a agogiky
- orientačně naladí svůj nástroj
- hraje s učitelem z paměti lidové písně
- je schopen se samostatně z not naučit jednoduchou skladbu
- hraje jednoduché písně a skladby, přiřadí je k danému stylu či žánru

Doporučená literatura: Václav Hoza: 100 vybraných etud pro tubu
Miloslav Procházka: Mladý kavalír 2. díl-vybrané etudy
Hal Leonard: First 50 songs – vybrané přednesy
Miloslav Procházka: Album starých mistrů Tuba B/F
Brabimir Slokar: Flexibility – vybraná cvičení
Donald Hunsberger: The Remington Warm-Up Studies – vybraná cvičení
Carl Fischer: My First Arban
Vladislav Blazhevich: 70 studies for Bb flat Tuba, volume I. – vybrané etudy

5. ročník – žák:

- dbá na kvalitu tónu
- dbá na správnou intonaci, intonační jistotu
- zvládá úměrně svým schopnostem hru základních melodických ozdob (trylek, nátryl, příraz)
- ve skladbách navrhuje dynamiku, agogiku, frázování
- zapojuje se do výběru repertoáru

Doporučená literatura: Václav Hoza: 100 vybraných etud pro tubu-vybrané etudy
Hal Leonard: First 50 songs-vybrané přednesy
Georg Kopprasch: 60 Selected Etudes for Tuba-vol. 1
Brabimir Slokar: Flexibility – vybraná cvičení
Donald Hunsberger: The Remington Warm-Up Studies – vybraná cvičení
Carl Fischer: My First Arban
Vladislav Blazhevich: 70 studies for Bb flat Tuba, volume I. – vybrané etudy
Vybrané přednesy

6. ročník – žák:

- ovládá hru základních melodických ozdob
- zahraje s učitelem z paměti lidové písně a vytváří druhé hlasy
- hraje retní vazby
- ohodnotí svůj výkon
- ovládá nátiskovou techniku
- omezuje tlak nátrubku na rty

Doporučená literatura: Brabimir Slokar: Flexibility – vybraná cvičení
Donald Hunsberger: The Remington Warm-Up Studies – vybraná cvičení
Georg Kopprasch: 60 Selected Etudes for Tuba, vol. 1

Carl Fischer: My First Arban

Vladislav Blazhevich: 70 studies for Bb flat Tuba, volume I. – vybrané etudy

Vybrané přednesy

7. ročník – žák:

- je samostatný a je schopen intonační a rytmické sebekontroly
- samostatně nastuduje skladby hrané v souboru i sólově
- na studovaných skladbách je schopen ukázat typické znaky daného stylu a žánru
- rozlišuje interpretaci a sám správně interpretuje skladby různých slohových období
- vysvětlí a předvede základy transponování z F do B nebo opačně
- dokáže zhodnotit svůj výkon ve srovnání s výkony ostatních

Doporučená literatura:

Brabimir Slokar: Flexibility – vybraná cvičení

Donald Hunsberger: The Remington Warm-Up Studies

Georg Kopprasch: 60 Selected Etudes for Tuba, vol. 1/2

Carl Fischer: My First Arban

Vladislav Blazhevich: 70 studies for Bb flat Tuba, volume I. – vybrané etudy

Vybrané přednesy

Základní studium II. stupně

1. – 2. ročník – žák:

- dokáže posoudit kvalitu a barvu tónu
- vysvětlí, jakým způsobem lze kvalitu tónu ovlivnit a dokáže svoje znalosti použít v praxi (dýchání, funkce rtů, jazyka, atd.)
- bezpečně hraje v rozsahu C–e, uvede základní pravidla pro nácvik obtížných pasáží hraných skladeb a je schopen je použít v praxi
- je schopen naladit se s klavírem i v rámci souboru
- s jistotou se orientuje v notovém zápise (vysvětlí význam zkratk a symbolů používaných pro zkrácení zápisu, dynamiku, tempo...)
- uvede zásady stylové interpretace pro různá stylová období a žánry
- je schopen stručně referovat o navštíveném koncertu či jiné hudební akci
- jmenuje své oblíbené interprety, skladatele a díla
- je schopen porovnat nahrávku s vlastní hrou pomocí různých kritérií
- je schopen samostatně vyhledat studijní materiál (noty, nahrávky, informace...)

3. – 4. ročník – žák:

- ovládá jistě techniku hry (správné dýchání, postoj, nasazení, artikulace)
- je schopen samostatně se naladit a doladovat během hry
- ovládá artikulační a výrazové prostředky používané při hře na tubu úměrně svým schopnostem
- umí diskutovat o výběru skladeb, jejich obtížnosti a žánru
- se s jistotou orientuje v notovém zápise (řídí se při hře z listu všemi běžně používanými symboly a značkami, vysvětlí pojmy)
- poslechem rozliší hudbu různých stylových období a žánrů
- je schopen posoudit stylovost interpretace a vyjadřovat se pomocí hudební terminologie
- zvládá retní vazby ve čtvrtových a osminových hodnotách

5. 1. 2. 15 Studijní zaměření Hra na kytaru

Popis a cíle studijního zaměření

Základy hry se realizují výhradně na klasickou kytaru. V případě zájmu je škola schopna poskytnout žákům také základy hry na elektrickou kytaru nebo basovou kytaru. Absolvent je schopen interpretovat sólové skladby a zapojit se do souborů různého zaměření. Ovládá hru z not a umí vytvořit hudební doprovod podle akordických značek.

Ročníkové výstupy přípravného studia – žák:

- je seznámen s nástrojem a jeho správným držením
- zná zásady postavení pravé a levé ruky
- zahraje jednoduché zhudebněné říkanky a krátké rytmické ozvěny na jednotlivých strunách
- se orientuje v notovém označení strun

Učební plán

Název předmětu	Týdenní hodinová dotace – základní studium											
	I. stupeň							II. stupeň				
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	
Hra na kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Hudební nauka	1	1	1	1	1							
<i>Povinně volitelný předmět skupinové interpretace:</i>												
Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1	
Hra v souboru												
Sborový zpěv												
Celkem hod.	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2	

Předmět Hra na kytaru se vyučuje individuálně nebo skupinově v počtu 2 žáků.

Od 4. ročníku je žák zařazen do povinně volitelného předmětu (PVP).

Dle zájmu žáka a doporučení učitele lze měnit PVP na začátku školního roku.

Pro Sborový zpěv musí žák prokázat hlasové předpoklady, výuka může být i dvouhodinová.

Ročníkové výstupy PVP jsou vypracovány v kapitole 5.1.2.20.

Ročníkové výstupy předmětu Hudební nauka jsou shodné pro všechna studijní zaměření HO a jsou vypracovány v kapitole 5.1.2.19.

Ročníkové výstupy předmětu Hra na kytaru

Základní studium I. stupně

1. ročník – žák:

- se seznamuje s nástrojem, má uvolněné držení pravé a levé ruky při držení nástroje
- tvoří úhozy apoyando a tirando
- se orientuje v 1. poloze od c1 do g2
- čte noty ve výše uvedeném rozsahu
- používá notu celou, půlovou, čtvrt'ovou a osminovou a učí se nahlas počítat při hře
- zahraje jednoduchou skladbu z paměti
- zahraje jednoduché skladby s doprovodem učitele

Doporučená literatura: Nečekal – Mandel: Kytarová příprava

T. Stachak: Kytarová první třída
M. Kolba: Kytarová škola
J. Jirmal: Škola hry na kytaru pro začátečníky

2. ročník – žák:

- se orientuje na hmatníku v první poloze
- se orientuje v notovém zápise skladby, čte noty v houslovém klíči, rozumí hudebním pojmům v rozsahu daném učivem
- zahraje dvouhlasou skladbu
- používá kombinace všech prstů pravé ruky
- zahraje jednooktávové stupnice C–E dur s použitím prázdných strun
- zahraje akordy T, D7 k probraným stupnicím
- podle svých možností doprovodí akordy T, D7 jednoduchou píseň

Doporučená literatura: J. Jirmal: Škola hry na kytaru pro začátečníky
T. Stachak: Kytarová první třída
C. Süsser: Cvičení a skladby pro začátečníky
M. Kolba: Kytarová škola

3. ročník – žák:

- používá techniku vzestupného legata
- dokáže za pomoci dynamiky odlišit melodii od doprovodu
- zahraje jednooktávové stupnice a, e, d moll v první poloze s použitím prázdných strun a zahraje T a D7 k těmto stupnicím
- zahraje dvouoktávové stupnice C–E dur a kadence T–S–D–T k těmto stupnicím
- je schopen zahrát jednoduchou skladbu z paměti
- využívá základních harmonických funkcí z probraného učiva k doprovodu skladby
- se orientuje v notovém zápisu, rozumí hudebním pojmům v rozsahu daném učivem

Doporučená literatura: J. Jirmal: Škola hry na kytaru pro začátečníky
T. Stachak: Kytarová první třída
C. Süsser: Cvičení a skladby pro začátečníky
Š. Rak: Minutová sóla

4. ročník – žák:

- zahraje dvouoktávové stupnice dur do 4 křížků a 4 b
- zahraje dvouoktávové stupnice moll: a, e, h, fis
- používá kadence T–S–D7–T k těmto stupnicím
- se seznamuje s technikou malého barré
- používá základní dynamiku sul ponticello, sul tasto
- se orientuje ve druhé poloze
- se od tohoto ročníku aktivně zapojuje do souborové interpretace

Doporučená literatura: J. Jirmal : Škola hry na kytaru pro začátečníky
T. Stachak: Etudy
F. Carulli: Etudy díl A
C. Süsser: Cvičení a skladby pro začátečníky

5. ročník – žák:

- se orientuje v notovém záznamu skladby, rozumí nejdůležitějším hudebním pojmům a názvosloví (dynamika, tempo)
- používá techniku legata vzestupného i odtažného
- využívá hru přirozených flažoletů
- zahraje akordický doprovod k písním dle svých možností s využitím kadence T–S–D7–T
- používá v doprovodech písní 2/4 a 3/4 metrum
- zahraje z listu skladby nižší technické obtížnosti
- se zapojuje do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření

Doporučená literatura: F. Carulli: Etudy díl A
T. Stachak: Kytarová extra třída
T. Stachak: Etudy 1.díl
L. Brouwer: Etudy

6. ročník – žák:

- ovládá hru dvouoktávových stupnic dur i moll
- zahraje kadence T–S–D7– T s použitím barré k probraným stupnicím
- plynule přechází do hry ve vyšších polohách
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- dle svých schopností zahraje doprovod podle akordických značek
- je schopen při nácviku skladby používat metronom
- se aktivně podílí na výběru přednesových skladeb

Doporučená literatura: F. Carulli: Etudy díl A, B
L. Brouwer: Etudy
T. Stachak: Etudy 1. a 2. díl
M. Carcassi: 6 capriccií op.26
J. Sagreras: Etudy 2. díl

7.ročník – žák:

- ovládá základní nástrojovou techniku
- zvládá hru typových durových stupnic
- zahraje obraty kvintakordu k probraným stupnicím
- hraje ve vyšších polohách, orientuje se v notovém zápisu
- zahraje složitější rytmické útvary
- hraje s tónovou kulturou a je schopen si naladit nástroj
- dle svých schopností vytváří samostatný doprovod k písním za použití notace, akordických značek nebo vlastní improvizace

Doporučená literatura: J. Sagreras: Etudy 2.díl
J. Jirmal: 30 etud
M. Carcassi: 6 capriccií op. 26
L. Brouwer: Etudy
T. Stachak: Etudy 2. díl
F.Carulli: Etudy díl B

Základní studium II. stupně

1. – 2. ročník – žák:

- hraje repertoár různých žánrů a období dle svých schopností, využívá hudební analýzu skladby jako prostředku k pochopení skladby
- z nahrávky či vlastní interpretace pozná základní prvky hudby jednotlivých slohových období
- si na základě poslechu samostatně vybírá skladby k vlastnímu studiu
- ovládá různé technické prvky a techniky hry na nástroj
- využívá kvalitního tónu a úhozu k interpretaci hudby v barevných a dynamických odstínech
- se orientuje v notovém zápisu, doprovází podle akordických značek
- se zapojuje do souborů nejrozumnějšího obsazení a žánrového zaměření, aktivně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace

3. – 4. ročník – žák:

- ovládá speciální kytarové techniky – *legato*, *rasgueado*
- samostatně volí způsob hry doprovodu, hraje kadenci a vytváří vlastní hudební doprovod podle individuálních schopností
- se profiluje podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných vědomostí a dovedností k samostatnému vyhledávání a studiu nových skladeb

5. 1. 2. 16 Studijní zaměření Hra na bicí nástroje

Popis a cíle studijního zaměření

Výuka hry na bicí nástroje je zaměřena na zvládnutí techniky hry na malý buben a bicí soupravu. Problematika techniky hry je procvičována pomocí vhodného notového materiálu a různých cvičení. Žáci se dále učí tvorbu rytmických doprovodů, breaků. Ve vyšších ročnících se žáci seznamují i s hrou na melodické bicí nástroje. Cílem výuky je, aby žák ovládal techniku hry a byl schopen samostatně vytvářet rytmické doprovody k danému hudebnímu stylu. Žáci se mohou uplatnit jako hráči v různých kapelách a souborech nebo pokračovat ve studiu na konzervatoři.

Ročníkové výstupy přípravného studia – žák:

- zná správné držení těla a paliček
- je schopen zopakovat učitelem předebraný rytmický motiv

Učební plán

Název předmětu	Týdenní hodinová dotace základní studium											
	I. stupeň							II. stupeň				
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Hudební nauka	1	1	1	1	1							
<i>Povinně volitelný předmět skupinové interpretace:</i>												
Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1	
Hra v souboru												
Sborový zpěv												
Celkem hod.	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2	

Předmět Hra na bicí nástroje se vyučuje individuálně.

Od 4. ročníku je žák zařazen do povinně volitelného předmětu (PVP).

Dle zájmu žáka a doporučení učitele lze měnit PVP na začátku školního roku.

Pro Sborový zpěv musí žák prokázat hlasové předpoklady, výuka může být i dvouhodinová.

Ročníkové výstupy PVP jsou vypracovány v kapitole 5.1.2.20.

Ročníkové výstupy předmětu Hudební nauka jsou shodné pro všechna studijní zaměření HO a jsou vypracovány v kapitole 5.1.2.19.

Ročníkové výstupy předmětu Hra na bicí nástroje

Základní studium I. stupně

1. ročník – žák:

- využívá při hře správné držení těla a paliček
- dokáže vyjmenovat nástroje bicí soupravy
- je schopen zopakovat učitelem předebraný rytmický motiv
- ovládá dělení not v rozsahu celá až osminová nota
- zahraje několik taktů v tempu, které udává učitel
- zvládá základní koordinaci na bicí soupravě a zahraje rytmický doprovod s jednoduchým breakem

Doporučená literatura: Libor Kubánek: Začínáme na bicí (cv. na malý buben + výběr cv. na bicí soupravu)

2. ročník – žák:

- ovládá dělení not v rozsahu celá až osminová nota včetně pomlk
- se seznamuje se hrou na melodické nástroje
- zahraje stupnici C dur na xylofon
- zvládá základní koordinaci na bicí soupravě a zahraje rytmický doprovod s jednoduchým breakem
- zahraje několik řádků hudebního textu na malý buben bez zastavení
- zahraje několik řádků hudebního textu na bicí soupravu bez zastavení

Doporučená literatura: Libor Kubánek: Začínáme na bicí (výběr)
J. Tuzar: Etudy pro malý buben (výběr do č. 2)
Martin Vajgl: Etudy pro bicí soupravu – č. 1
Tom Hapke: 66 drum solos (č. 1 a 2)

3. ročník – žák:

- dále upevňuje základní návyky a dovednosti, rozšiřuje dělení not o trioly a šestnáctiny
- dokáže zahrát v rozmezí forte až piano
- se orientuje v jednoduchém notovém zápisu
- ovládá základní rytmické doprovody
- se orientuje v základní technice hry na perkusní bicí nástroje, na xylofon zvládá jednoduché skladby
- vnímá náladu skladby a vyjádří ji elementárními výrazovými prostředky

Doporučená literatura: Libor Kubánek, Začínáme na bicí (cv. paradiddle a akcentů)
J. Tuzar: Etudy pro malý buben (výběr do č. 4)
Martin Vajgl: Etudy pro bicí soupravu (výběr do č. 2)
Tom Hapke: 66 drum solos (č. 1–4)

4. ročník – žák:

- ovládá hru na jednotlivé nástroje bicí soupravy, hru na pedály, hi-hat a činely
- se orientuje v notovém zápisu
- zahraje pokročilejší koordinace s využitím všech čtyř končetin
- zná základní techniku hry na melodické a perkusní bicí nástroje
- se od tohoto ročníku zapojuje do skupinové interpretace v rámci PVP
- dokáže zahrát základní rytmický doprovod k reprodukováné hudbě

Doporučená literatura: Miloš Veselý: Paradiddle (výběr)
Libor Kubánek: Drum play Along 1 (výběr)
J. Tuzar: Etudy pro malý buben (výběr do č. 6)
Martin Vajgl: Etudy pro bicí soupravu (výběr do č. 4)
Tom Hapke: 66 drum solos (výběr z č. 1–7)

5. ročník – žák:

- čte notový zápis a je schopen zahrát několikařádkový zápis soupravy bicích nástrojů bez přerušení
- má představu o kultuře tónu na blanzvučné, perkusivní a melodické bicí nástroje
- ovládá základní techniku hry na melodické a perkusní bicí nástroje
- ovládá základy hry na dvojšlapku
- na xylofon je schopen zahrát jednoduchou skladbu z not
- ovládá několik patternů z paměti a je schopen k nim zahrát breaky k reprodukováné hudbě

Doporučená literatura: Miloš Veselý: Paradiddle (výběr)

Libor Kubánek: Drum play Along 1, 2 (výběr)
Libor Kubánek: Breaky a sóla (výběr)
J. Tuzar: Etudy pro malý buben (výběr do č. 8)
Martin Vajgl: Etudy pro bicí soupravu (výběr do č. 6)
Tom Hapke: 66 drum solos (výběr z č. 1–9)

6. ročník – žák:

- čte složitější notový zápis a bez přerušení zahraje několikařádkový zápis soupravy bicích nástrojů
- si umí správně postavit soupravu, umí vyměnit a naladit blánu na bubnu
- je seznámen se složitější technikou hry na melodické a perkusní bicí nástroje
- dovede udržet požadovaný rytmus po celou dobu skladby
- sám odhadne a udrží vhodný pattern s doprovody k reprodukováné hudbě
- dokáže zahrát jednoduchý notový zápis na dvojšlapku

Doporučená literatura: Miloš Veselý: Paradiddle (výběr)
Libor Kubánek: Drum play Along 1, 2 (výběr)
Libor Kubánek: Breaky a sóla (výběr)
J. Tuzar: Etudy pro malý buben (výběr do č. 10)
Martin Vajgl: Etudy pro bicí soupravu (výběr do č. 8)
Tom Hapke: 66 drum solos (výběr z č. 1–13)

7. ročník – žák:

- ovládá základní techniku hry na rytmické, melodické a perkusní nástroje, využívá ji při hře doprovodu i sólově
- zvládá rytmické doprovody v základním tvaru i v jednoduchých variacích
- je seznámen s laděním nástrojů
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- samostatně pracuje s poslechem hudebních nahrávek
- má základní přehled o vývoji bicích nástrojů a uvede jejich příklady

Doporučená literatura: Miloš Veselý: Paradiddle (výběr)
Libor Kubánek: Drum play Along 1, 2 (výběr)
Libor Kubánek: Breaky a sóla (výběr)
J. Tuzar: Etudy pro malý buben (výběr do č. 15)
Martin Vajgl: Etudy pro bicí soupravu (výběr do č. 10)
Tom Hapke: 66 drum solos (výběr z č. 1–16)

Základní studium II. stupně

1.–2. ročník – žák:

- využívá při hře základní návyky a dovednosti (správné držení těla, držení paliček), různé techniky hry a základní typy úderů
- čte notový zápis a je schopen zahrát několikařádkový zápis bicí soupravy bez přerušení
- hraje dynamicky na malý buben, používá akcenty, víření
- zahraje na bicí soupravu doprovod složitějších hudebních stylů
- zahraje jednoduché notové zápisy na melodické a perkusní nástroje

- hraje přírazy a ghosty dle vlastního citu v základních patternech
- má přehled o bicích nástrojích
- zná různé držení paliček a umí hrát s metličkami

3.-4. ročník – žák:

- ovládá různé druhy techniky hry
- nastuduje náročnější skladbu pro daný nástroj, má vlastní představu o její interpretaci
- se zapojuje do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- ovládá hru z listu, dokáže číst partituru bicích nástrojů
- doprovází hudební skupinu (band), tvoří vlastní improvizace a fill in (pro hru na bicí soupravu)
- se orientuje v historii i současnosti hry na bicí nástroje
- se profiluje dle svého zájmu, využívá nabyté zkušenosti v neprofesionální/poloprofesionální praxi

5. 1. 2. 17 Studijní zaměření Sólový zpěv

Popis a cíle studijního zaměření

Zpěv je specifický umělecký projev lidského hlasu, který je zároveň nejstarším a nejpřirozenějším hudebním vyjádřením člověka. Hlavním cílem výuky sólového zpěvu je, prostřednictvím osvojení pěvecké techniky a stylové interpretace, poskytnout žákovi základní hudební vzdělání žáka rozvíjet ho směrem k samostatnému hudebnímu projevu. Případné vady řeči konzultujeme a řešíme ve spolupráci s logopedickou poradnou. Problematika mutace je vždy posuzována individuálně a ve spolupráci s foniatrií.

Ročníkové výstupy přípravného studia – žák:

- je seznámen s přirozenou výslovností a intonací řeči
- zná základní zásady přirozeného držení těla
- pracuje na klidném nádechu
- zazpívá jednoduchou píseň

Učební plán

Název předmětu	Týdenní hodinová dotace – základní studium											
	I. stupeň							II. stupeň				
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Hudební nauka	1	1	1	1	1							
Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1	
Celkem hod.	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2	

Předmět Sólový zpěv se vyučuje individuálně nebo skupinově v počtu 2 žáků.

Od 4. ročníku je žák zařazen do Sborového zpěvu, výuka může být i dvouhodinová.

Ročníkové výstupy předmětu Sborový zpěv jsou vypracovány v kapitole 5.1.2.19.

Ročníkové výstupy předmětu Hudební nauka jsou shodné pro všechna studijní zaměření HO a jsou vypracovány v kapitole 5.1.2.19.

Ročníkové výstupy předmětu Sólový zpěv

Základní studium I. stupně

1. ročník – žák:

- je veden k přirozenému držení těla při zpěvu
- využívá klidného dýchání
- po vzoru učitele procvičuje jednoduchá dechová cvičení
- dle svých možností zvládá správnou artikulaci
- zopakuje jednoduché rytmičné a melodické úryvky
- zazpívá jednoduché lidové a umělé písně

Doporučená literatura: Sborník písní ZUŠ Vyškov pro 1. ročník sólového zpěvu

2. ročník – žák:

- dbá na základní zásady žeberně-bráničního dýchání (tři fáze: klidný nádech nosem, zadržení, výdech)
- usiluje o správnou fonetiku souhlásek a přirozenou intonaci řeči
- pracuje na srozumitelné artikulaci a má povědomí o pěvecké frázi
- se snaží o měkké nasazení tónu

- je schopen zpívat s klavírním doprovodem
- se snaží zazpívat jednoduché lidové písně v různých tóninách (dle svého rozsahu)

Doporučená literatura: Sborník písní ZUŠ Vyškov pro 2. ročník sólového zpěvu

3. ročník – žák:

- dbá na správnou fonetiku souhlásek a přirozenou intonaci řeči
- fixuje a zdokonaluje základní dovednosti (postoj, volná brada, artikulace, klidný uvědomělý nádech)
- si uvědomuje hlavovou rezonanci, zachovává při zpěvu přirozenost a nepřepíná síly
- usiluje o měkké a opřené nasazení tónu, čistou intonaci a správnou artikulaci
- má představu o pěvecké frázi a uvědomuje si *legatový* zpěv
- zpívá z paměti jednoduché lidové či umělé písně (dle svých pěveckých možností) s doprovodem

Doporučená literatura: Sborník písní ZUŠ Vyškov pro 3. ročník sólového zpěvu

4. ročník – žák:

- dbá na získané pěvecké návyky, které dál rozvíjí, má povědomí o zásadách hlasové hygieny
- zvládá složitější vokální cvičení (zpívá staccato i legato, dodržuje rytmus a používá dynamiku)
- vědomě využívá hlavovou rezonanci
- dodržuje pěveckou frázi, svým pěveckým výrazem dokáže vystihnout náladu písně
- se snaží zazpívat z listu jednoduché písně
- se učí zpívat v intervalech, orientuje se na klaviatuře, vyhledá a zahraje si počáteční tón skladby
- se od tohoto ročníku uplatňuje jako člen sboru

Doporučená literatura: F. Sládek: Náš poklad I.
J. Kříčka: Zvířátka
V. Neumann: Tři šňůrky písniček pro děti
K. Bendl: Skřivánčí písně
I. K. I. Poslední: Zpívání nás baví

5. ročník – žák:

- zvládá správnou fonetiku souhlásek a srozumitelně artikuluje
- zvládá složitější vokální cvičení vedoucí k prohloubení techniky a rozšíření rozsahu, seznamuje se s jednoduchými melodickými ozdobami
- zazpívá lidové a umělé písně různého charakteru a stylů, zvládá pěveckou frázi a používá *legato*
- se orientuje na klaviatuře, zvládne zahrát vlastní melodickou linku
- zvládá zpěv z paměti a orientuje se ve složitějším doprovodu
- se snaží zazpívat z listu lidové a umělé písně v rozsahu cca jedné oktávy

Doporučená literatura: N. Vaccai: Metodo pratico
F. Sládek: Náš poklad I., II.
L. Janáček: Moravská lidová poesie v písních
B. Martinů: Písničky na jednu stránku, písničky na dvě stránky
K. Bendl: Skřivánčí písně

6. ročník – žák:

- používá hlavovou rezonanci společně s měkkým a opřeným nasazením tónu

- zpívá náročnější skladby různého charakteru a stylů, odpovídající jeho aktuálním pěveckým schopnostem, využívá jednoduché melodické ozdoby
- využívá rozšířený hlasový rozsah a podle svých možností má vyrovnané hlasové rejstříky
- při interpretaci skladeb pracuje na výstavbě jednotlivých frází, používá správné výrazové prostředky
- využívá hlasovou hygienu i při domácí přípravě (nepřepíná svůj hlas, rozezpívá se)
- formuluje své hudební preference a na jejich základě zařazuje do repertoáru vhodné, přiměřeně obtížné skladby dle vlastního výběru

Doporučená literatura: N. Vaccai: Metodo pratico
 A. Parisotti: Arie antiche
 F. Sládek: Náš poklad I., II.
 L. Janáček: Moravská lidová poesie v písních
 B. Martinů: Nové slovenské písně
 V. Klusák: Nové slovenské písně

7. ročník – žák:

- ovládá základy dechové techniky, měkké a opřené nasazení tónu, zná zásady správné artikulace a hlasové kultury, aktivně využívá hlavovou rezonanci
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- respektuje jednotlivé fráze; volí adekvátní výrazové prostředky na základě porozumění hudbě a textu
- má vypěstovaný smysl pro kultivovaný pěvecký projev, má cit pro hudební frázi a kantilénu
- dbá o zdravý stav pěveckého aparátu a uplatňuje zásady hlasové hygieny
- se orientuje v zápisu vícehlasých skladeb, dokáže je zazpívat a zahrát svou melodickou linku, využívá jednoduchý harmonický doprovod

Doporučená literatura: N. Vaccai: Metodo pratico
 A. Parisotti: Arie antiche
 L. Janáček: Moravská lidová poesie v písních
 B. Martinů: Nové slovenské písně
 M. Schneider-Trnavský: Zo srdca
 P. Haas: Šest písní v lidovém tónu
 A. Dvořák: V národním tónu, Biblické písně
 E. Destinnová: Album klasiků

Základní studium II. stupně

1.–2. ročník – žák:

- ovládá správnou dechovou techniku a uvědoměle s ní pracuje
- používá vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu
- zvládá zpěv plynulé kantilény s ohledem na vedení a dodržování frází, dobře se orientuje v hudebním zápisu i v textu (libretu)
- používá adekvátní výraz přiměřený svému věku i realizované skladbě
- zazpívá cvičení dle své pěvecké vyspělosti (*staccato, legato, tenuto*)
- se zajímá o aktuální kulturní dění a orientuje se v pěvecké literatuře

Doporučená literatura: G. Concone: 50 lecciones
 V. M. Soler: 12 canzonette italiane

- A. Lewis: A Selection of Italian Arias I., II.
- A. Parisotti: Arie antiche
- B. Smetana: Večerní písně
- A. Dvořák: Cigánské melodie, V národním tónu, Biblické písně
- E. Destinnová: Album klasiků
- M. Schneider-Trnavský: Slovenské národné pisne, Zo srdca
- V. Novák: Slovenské spevy

3.–4. ročník – žák:

- kultivovaně interpretuje vokální skladby různých slohových období, zohledňuje styl a žánr skladby
- používá dynamickou i agogickou škálu a výraz v souvislosti s charakterem interpretované skladby
- samostatně pracuje při korepetici, dokáže svou práci zhodnotit
- předvede i náročnější skladby se správným frázováním
- je schopen se uplatnit ve vícehlasém komorním seskupení
- má přehled o pěvecké literatuře různých slohových období, zhodnotí poslouchanou hudbu
- zvládá zazpívat složitější vícehlasé skladby a dokáže se v nich orientovat

Doporučená literatura: k literatuře pro 1.–2. roč. II. st. lze přidat např.: F. Schubert: 25 písní

P. Eben: Písně z Těšínska

5. 1. 2. 18 Studijní zaměření Hra na akordeon

Popis a cíle studijního zaměření

Akordeon je přenosný vícehlasý nástroj, který nachází využití jako nástroj sólový i doprovodný v oblasti od vážné po populární hudbu. Na ZUŠ Vyškov se vyučuje hra na klávesový akordeon. Žákovi je vybrán nástroj, který odpovídá jeho fyzickým dispozicím. Cílem výuky je rozvíjet hráčské dovednosti, výrazové schopnosti i hudební vkus: žák tříbí svou sluchovou představivost, zvládá základní technické dovednosti a je schopen stylové interpretace různých žánrů a stylových období.

Ročníkové výstupy přípravného studia – žák:

- správně sedí a správně drží nástroj, zná základy měchové techniky
- se orientuje na klávesnici v elementárním rozsahu, zvládá hru jednoduchých písní

Učební plán

Název předmětu	Týdenní hodinová dotace – základní studium										
	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
<i>Povinně volitelný předmět skupinové interpretace:</i>											
Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v souboru											
Sborový zpěv											
Celkem hod.	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Předmět Hra na akordeon se vyučuje individuálně.

Od 4. ročníku je žák zařazen do povinně volitelného předmětu (PVP).

Dle zájmu žáka a doporučení učitele lze měnit PVP na začátku školního roku.

Pro Sborový zpěv musí žák prokázat hlasové předpoklady, výuka může být i dvouhodinová.

Ročníkové výstupy PVP jsou vypracovány v kapitole 5.1.2.20.

Ročníkové výstupy předmětu Hudební nauka jsou shodné pro všechna studijní zaměření HO a jsou vypracovány v kapitole 5.1.2.19.

Ročníkové výstupy předmětu Hra na akordeon

Základní studium I. stupně

1. ročník – žák:

- zná správné hráčské návyky: posed, držení nástroje, vedení měchu, přirozené postavení rukou
- ovládá počáteční souhru obou rukou
- rozlišuje hru *legato*, *staccato*, *tenuto*
- čte a zahraje noty v houslovém a basovém klíči v rozsahu malé a jednočárkované oktávy
- ovládá hru vybraných durových stupnic přes jednu oktávu v pravé ruce
- poznává barevné možnosti nástroje (dynamika, rejstříky, hra na tělo nástroje)

Doporučená literatura: I. Havlíček, F. Machalíčková, J. Ondruš: Škola hry na akordeon
B. Bláha: Kluci a holky, pojďte si hrát!

2. ročník – žák:

- hraje pravou rukou v různých polohách, ovládá základní techniky vedení měchu
- zvládá akordický doprovod v levé ruce: durový akord se základním, kvintovým a terciovým basem
- zahraje lidovou píseň nebo jednoduchou skladbu z paměti
- cítí metrum a rytmus studovaných skladeb
- ovládá hru durových stupnic a akordů přes jednu oktávu zvláště pravou nebo levou rukou
- hledá vhodný harmonický doprovod k písním (T, D)

Doporučená literatura: I. Havlíček, F. Machalíčková, J. Ondruš: Škola hry na akordeon
J. Kotík: 50 lidových písní

3. ročník – žák:

- kultivuje kvalitu tónu, dynamiku i výraz a dbá na sluchovou sebekontrolu
- zvládá hru dvojhmatů v souladu se svými fyziologickými možnostmi
- je seznámen s náročnějšími rytmickými útvary (trioly, synkopy apod.)
- hraje vybrané stupnice a akordy oběma rukama dohromady přes jednu oktávu
- rozpozná charakter studované skladby, užívá základních úhozů, dynamiky a agogiky
- harmonizuje písně s použitím hlavních harmonických funkcí (T, S, D)

Doporučená literatura: I. Havlíček, F. Machalíčková, J. Ondruš: Škola hry na akordeon
J. Ondruš, M. Dikánová: Akordeonové etudy I

4. ročník – žák:

- zvládá změny registrů, hru dvojhmatů i akordů (3–4zvuků)
- zahraje z listu jednoduchou skladbu nebo píseň
- ovládá hru vybraných durových stupnic a tónických akordů přes dvě oktávy oběma rukama
- zahraje mollovou stupnici v pravé ruce přes dvě oktávy
- obohacuje harmonizaci písní – T, S, D, VI. stupeň
- se od tohoto ročníku zapojuje do skupinové interpretace v rámci PVP

Doporučená literatura: I. Havlíček, F. Machalíčková, J. Ondruš: Škola hry na akordeon
K. Blažek: 10 tanců pro akordeon, 10 polek pro akordeon
výběr ze zpěvníků (Já písnička 1–5 ad.)

5. ročník – žák:

- zná základy složitějších měchových technik
- dbá na výrazovou stránku hry a muzikální projev
- rozlišuje a umí zahrát jednoduché melodické ozdoby
- ovládá hru vybraných durových stupnic a akordů přes dvě oktávy v protipohybu
- využívá zvukové a barevné možnosti nástroje pomocí rejstříkových kombinací
- v harmonizaci písní používá harmonické funkce hlavní (T, S, D) i vedlejší (II., VI.)

Doporučená literatura: B. Macák: Skladbičky starých mistrů
K. Blažek: 10 tanců pro akordeon, 10 polek pro akordeon
Abcd mladého harmonikáře 1, 2

6. ročník – žák:

- samostatně upevňuje a zdokonaluje nástrojové návyky z předchozích ročníků
- kultivuje umělecký projev a zná hlavní zásady interpretace různých charakterů, žánrů a stylů
- využívá techniku rejstříkování v pravé i levé ruce

- zahraje mollovou stupnici aiolskou, harmonickou i melodickou v levé ruce
- tvořivě pracuje se sluchovou představou
- zná praktické základy transpozice a modulace

Doporučená literatura: L. Castiglione: Melodické etudy
Abcd mladého harmonikáře 1, 2

7. ročník – žák:

- nastuduje z paměti a stylově přednesovou skladbu s přesvědčivým výrazem a technickým nadhledem
- využívá při hře zvukové a barevné možnosti nástroje pomocí rejstříkových kombinací
- hraje durové i mollové stupnice rozmanitými způsoby
- samostatně harmonizuje písně nebo vlastní hudební myšlenky
- zvládá hru přiměřených skladeb z listu
- je schopen kultivovaného veřejného uměleckého projevu

Doporučená literatura: F. Machalíčková: Výběr skladeb z díla G. F. Händela
Abcd mladého harmonikáře 1, 2
I. Hurník, L. Horák: Džezík

Základní studium II. stupně

1.–2. ročník – žák:

- prohlubuje a rozvíjí své technické a výrazové dovednosti
- využívá při hře zvukové a barevné možnosti nástroje pomocí rejstříkových kombinací
- zahraje přiměřené skladby z paměti a z listu
- je schopen vybrat si repertoár skladeb různých stylů a žánrů na základě svých zájmů a dovedností
- zvyšuje muzikálnost a osobitost uměleckého projevu, dbá na frázování a tónovou kulturu

3.–4. ročník – žák:

- si na základě svých zájmů a dovedností vybírá repertoár různých stylů a žánrů
- je při hře schopen vlastního uměleckého vyjádření
- využívá své zkušenosti v neprofesionální nebo poloprofesionální umělecké praxi a je schopen se profilovat ve zvoleném žánru

5. 1. 2. 19 Vyučovací předmět Hudební nauka

Popis předmětu a jeho cíle

Kolektivní výuka Hudební nauky je zaměřena k získávání všeobecně teoretických znalostí o hudbě, jejím vzniku a vývoji. Je úzce propojena s výukou hry na jednotlivé hudební nástroje a s výukou sólového zpěvu. Přispívá k rozvoji intonačního a rytmického cítění, seznamuje žáky s jednotlivými uměleckými slohy a směry a umožňuje jim zorientovat se v současné hudbě. Žáci jsou vedeni k soustředěnému a komplexnímu vnímání hudby a ke schopnosti vyjadřovat své pocity a prožitky.

Ročníkové výstupy předmětu Hudební nauka

Základní studium I. stupně

1. ročník – žák:

- rozumí základním hudebním pojmům, názvosloví i dynamickým znaménkům a užívá je v praxi
- prokazuje základní orientaci v grafickém záznamu hudebního díla (klíč, takty)
- se orientuje v notovém zápisu dle úrovně dané v učivu (hodnoty not a pomlk, názvy not)
- je schopen reprodukovat jednoduché rytmické a intonační útvary
- je schopen aktivně poslouchat hudbu a vyjádřit vlastní dojmy a pocity
- propojuje teoretické vědomosti s praktickými dovednostmi na úrovni dané učivem

2. ročník – žák:

- rozumí hudebním pojmům a názvosloví v rozsahu daném učivem (označení taktů, dynamická znaménka, tempová označení)
- se orientuje v grafickém záznamu hudebního díla (klíč, předznamenání, takt, tempo) a v notovém zápisu dle úrovně dané v učivu (hodnoty not a pomlk, názvy not v houslovém a basovém klíči)
- dokáže reprodukovat a vytvářet jednoduché melodické a rytmické útvary, je schopen aktivně poslouchat hudbu a vyjádřit vlastní dojmy a pocity
- rozumí stavbě stupnic a akordů, určí půltóny ve stupnici a chápe dělení intervalů
- chápe princip dělení hudebních nástrojů
- chápe počátky vývoje hudby (v obecné rovině)
- propojuje teoretické vědomosti s praktickými dovednostmi na úrovni dané učivem

3. ročník – žák:

- rozumí hudebním pojmům a názvosloví v rozsahu daném učivem (označení taktů, dynamická znaménka, tempová a výrazová označení)
- se orientuje v grafickém záznamu hudebního díla (klíč, předznamenání, takt, tempo, výraz) a v notovém zápisu dle úrovně dané v učivu (hodnoty not a pomlk od celé po šestnáctinovou, názvy not v houslovém a basovém klíči)
- dokáže reprodukovat a vytvářet jednoduché melodické a rytmické útvary, zaznamená jednoduchou hudební myšlenku, je schopen aktivně poslouchat hudbu a vyjádřit vlastní dojmy a pocity, umí vyjádřit vlastní názor na vyslechnutou hudbu
- rozumí stavbě stupnic a akordů durových i mollových, určí půltóny ve stupnici a chápe dělení a tvorbu intervalů, rozezná tónorod hrané skladby

- chápe princip dělení hudebních nástrojů, orientuje se v základních hudebních uskupeních, chápe princip rozdělení hlasů
- chápe charakteristické znaky a zná hlavní osobnosti hudebních období
- propojuje teoretické vědomosti s praktickými dovednostmi na úrovni dané učivem

4. ročník – žák:

- rozumí hudebním pojmům a názvosloví v rozsahu daném učivem (označení taktů, dynamická znaménka, tempová a výrazová označení)
- se orientuje v grafickém záznamu hudebního díla a je schopen jej svým způsobem realizovat
- vytváří vlastní jednoduché rytmicko-melodické útvary, transponuje jednoduchou melodii do jiné tóniny, rozumí významu základních harmonických funkcí, má povědomí o výstavbě skladeb
- rozumí stavbě stupnic a akordů durových i mollových, určí půltóny ve stupnici a chápe dělení, určování a tvoření intervalů, rozezná tónorod hrané skladby
- chápe princip dělení hudebních nástrojů, orientuje se v základních hudebních uskupeních, chápe princip rozdělení hlasů
- chápe charakteristické znaky a zná hlavní osobnosti hudebních období, která jsou daná učivem
- propojuje teoretické vědomosti s praktickými dovednostmi na úrovni dané učivem

5. ročník – žák:

- chápe a užívá nejdůležitější hudební pojmy, označení a názvosloví (označení taktů, dynamická znaménka, tempová a výrazová označení)
- rozumí stavbě stupnic a akordů durových i mollových, určí půltóny ve stupnici a chápe dělení, určování a tvoření intervalů, rozezná tónorod hrané skladby
- se orientuje v různých hudebních uskupeních, chápe princip rozdělení hlasů i hudebních nástrojů do skupin a sluchem je identifikuje
- se orientuje v jednoduchých hudebních formách
- chápe souvislosti vývoje hudby, rozpozná charakteristické znaky hudebního vyjadřování v jednotlivých epochách
- aktivně poslouchá hudbu, orientuje se v jejích druzích a ve způsobech její interpretace a na základě svých zkušeností vyjadřuje své názory na znějící hudbu a umí je zdůvodnit
- propojuje teoretické vědomosti s praktickými dovednostmi, chápe význam tohoto spojení

5. 1. 2. 20 Povinně volitelné předměty

Popis a hlavní cíle

Povinně volitelné předměty skupinové interpretace si volí každý žák se souhlasem zákonného zástupce a za pomoci učitele nejpozději od čtvrtého ročníku prvního stupně. Schopné žáky je možné zařadit do výuky i dříve. Cílem skupinové interpretace je vytváření silného pocitu odpovědnosti za každý individuální výkon, který je základem pro kvalitní výsledek společné produkce. Žáky motivujeme možnostmi veřejných vystoupení v rámci souborů, aby cítili odezvu vynaloženého úsilí.

Povinně volitelné předměty mohou být doplněny bývalými žáky a absolventy základních uměleckých škol, kterým působení v předmětu povoluje ředitel školy na základě písemné žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce. Tito spolupracující členové souborů nejsou vedeni jako žáci školy, musejí však respektovat všechny platné vnitřní směrnice školy, včetně BOZP, se kterými jsou na začátku školního roku seznámeni.

5. 1. 2. 20. 1 Vyučovací předmět Čtyřruční hra

Tento vyučovací předmět je určen žákům studijního zaměření Hra na klavír.

Ročníkové výstupy předmětu Čtyřruční hra

Základní studium I. stupně

4.–5. ročník – žák:

- se orientuje ve čtyřručním notovém zápisu
- se umí přizpůsobit spoluhráči rytmicky a tempově
- si uvědomuje spoluzodpovědnost při společné hře, chápe nutnost kvalitní přípravy k souhře

6.–7. ročník – žák:

- dokáže rozlišit vůdčí hlas a doprovod v obou partech
- se umí přizpůsobit spoluhráči v oblasti rytmu, dynamiky a celkového přednesu
- dokáže spolupracovat na společném pojetí interpretace

Základní studium II. stupně

1.–2. ročník – žák:

- plně využívá dovedností získaných v individuální výuce
- je pohotový, reaguje na hru spoluhráče
- interpretuje skladby různých slohových období a žánrů

3.–4. ročník – žák:

- dokáže samostatně nastudovat svůj part
- umí samostatně vytvářet pedalizaci
- se podílí na výběru skladeb a stylu interpretace

5. 1. 2. 20. 2 Vyučovací předmět Korepetice

Ročníkové výstupy předmětu Korepetice

Základní studium I. stupně

4.–5. ročník – žák:

- se orientuje v notovém zápisu (partu)
- se umí přizpůsobit sólistovi rytmicky a tempově
- rozvíjí smysl pro kolektivní odpovědnost

6.–7. ročník – žák:

- umí přizpůsobit svou hru zvuku doprovázeného nástroje, tělesa nebo zpěvu
- reaguje na hru (zpěv) sólisty
- se spolupodílí na dynamice a výrazu skladby

Základní studium II. stupně

1.–2. ročník – žák:

- plně využívá dovedností získaných v individuální výuce
- reaguje na gesta sólisty
- interpretuje skladby různých slohových období a žánrů

3.–4. ročník – žák:

- dokáže samostatně nastudovat svůj part
- udává tempo, umí se tempově a dynamicky přizpůsobit sólistovi
- aplikuje všechny získané interpretační dovednosti a spoluvytváří náladu skladby

5. 1. 2. 20. 3 *Vyučovací předmět Komorní hra*

Ročníkové výstupy předmětu Komorní hra

Základní studium I. stupně

4.–5. ročník – žák:

- se orientuje v notovém zápisu
- zvládá základní principy souhry
- si uvědomuje spoluzodpovědnost při společné hře, chápe nutnost kvalitní přípravy

6.–7. ročník – žák:

- se dokáže přizpůsobit druhému hlasu / druhému nástroji
- využívá dynamiku, tempové rozlišení a agogiku, rozlišuje hlavní a vedlejší melodii
- spolupracuje na společném pojetí interpretace

Základní studium II. stupně

1.–2. ročník – žák:

- plně využívá dovedností získaných v individuální výuce
- se orientuje v notovém zápisu tak, že je schopen reagovat na svého spoluhráče
- interpretuje skladby různých slohových období a žánrů

3.–4. ročník – žák:

- dokáže samostatně nastudovat svůj part
- aplikuje všechny získané interpretační dovednosti a spoluvytváří náladu skladby
- umí samostatně vytvářet pedalizaci (je-li to klavírista)

5. 1. 2. 20. 4 *Vyučovací předmět Hra v souboru*

Ročníkové výstupy předmětu Hra v souboru

Základní studium I. stupně

4.–5. ročník – žák:

- se orientuje v notovém zápisu (partu)

- reaguje na pokyny dirigenta / vedoucího souboru
- při hře umí aplikovat dovednosti a znalosti získané v individuální výuce
- spoluvytváří charakter skladby
- zvládá sluchovou orientaci, má smysl pro společnou interpretaci

6.–7. ročník – žák:

- se dokáže přizpůsobit spoluhráčům
- je schopen rozlišit jednotlivé hlasy souboru
- zvládne zahrát jednoduchý sólový part

Základní studium II. stupně

1.–2. ročník – žák:

- plně využívá dovedností získaných v individuální výuce
- se orientuje ve svém partu, je schopen sluchově rozlišit a opravit případnou chybu
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů, správně frázuje, přizpůsobuje se ostatním hráčům

3.–4. ročník – žák:

- dokáže samostatně nastudovat svůj part
- aplikuje všechny získané interpretační dovednosti a spoluvytváří náladu skladby
- se podílí na vyhledávání repertoáru dle zaměření souboru

5. 1. 2. 20. 5 Vyučovací předmět Sborový zpěv

Ročníkové výstupy předmětu Sborový zpěv

Základní studium I. stupně

4.–5. ročník – žák:

- se orientuje v zápisu jednohlasých a vícehlasých skladeb
- se při zpěvu vícehlasu dokáže udržet ve svém hlasu
- reaguje na gesta sbormistra a spolupracuje s ostatními sboristy
- zpívá ve sboru s instrumentálním doprovodem, popřípadě *a capella*

6.–7. ročník – žák:

- se orientuje v zápisu jednohlasých a vícehlasých skladeb
- ovládá techniku střídavého (sborového) dýchání (dokáže vnímat svého kolegu)
- reaguje na sbormistra a spolupracuje s ostatními
- zachovává přirozenost svého hlasu a nepřepíná svoje síly

Základní studium II. stupně

1.–2. ročník – žák:

- se orientuje v partituře sborové skladby
- zpívá jednohlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- v praxi aplikuje zásady správné artikulace
- zodpovědně spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- spolehlivě reaguje na gesta dirigenta

3.–4. ročník – žák:

- dokáže zpívat z listu jednodušší skladby, zpívá *a capella* i s nástrojovým doprovodem
- zodpovědně spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace
- uplatňuje návyky kultivovaného sborového zpěvu

5. 2 Výtvarný obor

Umění neopakuje viditelné, nýbrž činí viditelným.

Paul Klee

Charakteristika výtvarného oboru

Výtvarný obor ZUŠ Vyškov se soustřeďuje na všechny děti a mladé lidi, kteří projevují zájem o výtvarné vzdělávání. V základním studiu usiluje o rozvoj výtvarného cítění a myšlení žáků, které je základem výtvarné komunikace. Opomíjeno není ani konstruktivní uvažování, stejně jako schopnost vcítění a prožívání. S tím se váže tvořivost jako schopnost originálně nebo více způsoby řešit výtvarné otázky. Studium nabízí nové vyjadřovací prostředky, materiály i témata, na jejichž základě je ovlivňováno žákovo přijímání okolního světa. Touto cestou pomáhá žákovi zařadit se do lidského společenství. Rodící se poznání a citové i morální rozvíjení osobnosti dítěte je nejcenějším příspěvkem výtvarného oboru k všeobecnému vzdělání mladé generace.

Organizace výuky

Výuka v základním studiu probíhá ve skupinách 8–15 žáků jednou týdně 3 vyučovací hodiny, v přípravném studiu 2 vyučovací hodiny. V jedné skupině může být spojeno více ročníků stejného stupně.

5. 2. 1 Přípravné studium výtvarného oboru

Učební plán

Název předmětu	Týdenní hodinová dotace – přípravné studium	
	1. ročník	2. ročník
Výtvarné vyjadřování	2	2

Ročníkové výstupy předmětu Výtvarné vyjadřování

1.–2. ročník – žák:

- spontánně zachycuje realitu způsobem odpovídajícím svému věku
- umí zacházet se základními materiály a nástroji (vedení nástroje, pozorování jeho stop)
- zná základní barvy a dokáže namíchat barvy sekundární
- dokáže pojmenovat základní výtvarné techniky
- je schopen vhodně umístit jednoduché prvky do formátu
- vychází při tvorbě ze svých pocitů a vzpomínek, formou hry experimentuje s technikami a materiály
- je seznámen s hlinou (se sochařským i keramickým přístupem), dbá na práci se špachtlí
- spolupracuje s učitelem, případně ve skupině

5. 2. 2 Základní studium výtvarného oboru

5. 2. 2. 1 Studijní zaměření Výtvarná výchova

Učební plán základního studia I. stupně

Název předmětu	Týdenní hodinová dotace – základní studium I. stupně						
	I. stupeň						
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.
Plošná tvorba	2	2	2	2	2	2	2
Prostorová tvorba	1	1	1	1	1	1	1
Celkem hod.	3	3	3	3	3	3	3

Ročníkové výstupy předmětu Plošná tvorba – základní studium I. stupně

1. ročník – žák:

- umí dát do souvislosti námět a techniku vhodnou pro jeho vyjádření
- využívá představivost a fantazii
- při práci uplatňuje linii a jednoduchou šrafuru
- zná základní barvy a také barvy míchá
- objevuje rozmanitost stop různých výtvarných prostředků a umí je ve své práci použít
- zkoumá vlastnosti linií, barev, struktur, světla aj.

2. ročník – žák:

- spontánně přepisuje subjektivně pojatou realitu
- míchá barvy, experimentuje s barevnou skvrnou a plochou, rozpozná barvy teplé a studené, bledé a syté
- pracuje s tužkou, s uhlem, se všemi kresebnými prostředky, s temperovými barvami
- umístí kresbu do formátu
- respektuje mantinely dané zadáním

3. ročník – žák:

- dodržuje pracovní postupy
- rozliší objem a plochu, kresbou vystihne rozdíl mezi objemem a plochou
- používá základní grafické techniky
- vytvoří variace na dané téma
- poznává emocionální působení barev, uplatňuje barevnou nadsázku
- uvědomuje si roli světla, barvy a prostoru v uměleckém díle
- zvládá soustavnou práci na zadaném úkolu
- vnímá a hodnotí vlastní práci

4. ročník – žák:

- experimentuje s vyjadřovacími prostředky, se vzájemným postavením prvků v kompozici
- zvládá základy kresebného vyjádření
- zachytí světelné a barevné kontrasty, uplatní je v jednoduché kompozici
- najde hlavní znaky tvaru, stylizuje
- dává do souvislosti námět a jeho podstatu
- respektuje vlastnosti výtvarných technik a podřizuje se jim
- slovně vyjádří vlastní názor na výtvarné dílo, používá základní terminologii

5. ročník – žák:

- vědomě pracuje s umístěním objektu do formátu, vyjádří základní prostorové vztahy
- definuje prvky výtvarného jazyka a využívá ho k vyjádření emocí, jevů a vztahů
- barevnou škálu obohacuje o další odstíny, využívá valérů a barevných kontrastů
- objasní svůj záměr, přizpůsobí se zadání a v daných mantinelech hledá vlastní cestu
- kombinuje vyjadřovací prostředky s cílem dosáhnout výrazu a vystižení svých zážitků, představ a pocitů
- prohlubuje teoretické znalosti z oblasti výtvarného umění, má přehled o významných památkách v okolí
- hledá originální řešení

- experimentuje s výtvarným rytmem, harmonií, vyvážeností a s proporčními vztahy
- při hodnocení nachází nové podněty u spolužáků

6. ročník – žák:

- kreslí, maluje, modeluje podle skutečností
- v kresbě i malbě vystihne rozdíl mezi objemem a plochou
- ve volné malbě uplatní výrazové účinky barev a kontrastů
- při vlastní tvorbě uplatňuje poznatky z výtvarné kultury
- uplatní Internet při hledání ukázek výtvarného umění
- využívá poznatky z návštěv výstav a historických památek, přiřadí je ke svým dosavadním znalostem

7. ročník – žák:

- samostatně analyzuje zadání a domýšlí jeho podstatu
- plánuje svoji práci tak, aby ji zvládl dokončit, dodržuje správně výtvarné a technologické postupy
- dokáže poměřováním zachytit základní proporce zobrazovaného objektu
- výtvarnými prostředky vyjadřuje vlastní myšlenky a emoce
- vnímá smyslové podněty a vědomě je převádí do vizuální formy prostřednictvím výtvarného jazyka, komponuje tvarové, barevné a prostorové vztahy, proměňuje běžné v nezvyklé
- zná vlastnosti a možnosti dalších výtvarných technik: akvarel, akrylová barva, linoryt, suchá jehla
- zná základy lineární perspektivy
- navštěvuje výstavy a dokáže si na ně vytvořit vlastní názor
- orientuje se v základních uměleckých slozích a směrech
- používá základní výtvarné pojmy a termíny
- rozebere příčiny případného nezdaru a respektuje odlišné názory

Ročníkové výstupy předmětu Prostorová tvorba – základní studium I. stupně

1. ročník – žák:

- ovládá jednoduché postupy při práci s modelářskou hlinou (odebírání, přidávání, spojování...), zvládá také dekorování keramiky
- rozlišuje charakter různých materiálů a uvědomuje si rozdílný způsob jejich použití

2. ročník – žák:

- odlišuje podstatné tvary od méně důležitých
- respektuje dodržení správné prostorovosti ve všech pohledech

3. ročník – žák:

- dokáže vytvořit prostorový objekt i z jiného materiálu, než je hlína (např. drát, papír, sádra, provázky)
- vědomě zjednodušuje tvar (zachycuje jeho podstatné nebo výrazné znaky)
- využívá základní výrazové možnosti objemu, tvaru, linie a plochy v prostoru

4. ročník – žák:

- zachází s materiály s ohledem na jejich tvarové vlastnosti a konstrukční možnosti

- cíleně využívá výrazové možnosti povrchu, experimentuje s nimi
- uvědomuje si základní vlastnosti keramické hlíny a svou práci jím podřizuje
- rozlišuje mezi plastikou a reliéfem

5. ročník – žák:

- vědomě pracuje se základními vyjadřovacími prostředky prostorové tvorby (tvar, objem celek, detail)
- plasticky ztvárňuje skutečnost a řeší plynulé přechody objemů a prostorové vztahy (kontrast, dynamika, rytmus, velikost), následně jejich účinky porovná a zhodnotí

6. ročník – žák:

- respektuje rozdíl mezi studijní a volnou plastikou
- využívá výrazové možnosti objemu, tvaru, linie a plochy v prostoru (tvarový kontrast, struktura, textura, rytmus, světlo, dynamika)
- si při dekorování všímá vzájemného propojení dekoru a tvaru

7. ročník – žák:

- ovládá základní techniky modelování z keramické hlíny (přidávání a ubírání hmoty, slepování, dekorování, tvarování z plátů, plastiky, reliéf), práce s papírem (kaširování, tvarování, stříhání, lepení, koláž)
- si umí rozplánovat práci, dodržuje výtvarné a technologické postupy
- uplatňuje netradiční materiály a experimentuje s nimi
- se orientuje v základní terminologii a používá ji

Učební plán základního studia II. stupně

Název předmětu	Týdenní hodinová dotace – základní studium II. stupně			
	II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
Plošná tvorba	2	2	2	2
Prostorová tvorba	0,5*	0,5*	0,5*	0,5*
Výtvarná kultura	0,5*	0,5*	0,5*	0,5*
Celkem hod.	3	3	3	3

*0,5 = 30 minut

Ročníkové výstupy předmětu Plošná tvorba – základní studium II. stupně

1. ročník – žák:

- vhodně a citlivě používá jednotlivé techniky a experimentuje s nimi
- respektuje odlišné výtvarné přístupy
- samostatně uspořádá kompozici, ve studijní kresbě a malbě pracuje s celkem, detailem i výřezem motivu
- ve studijní malbě vyjádří objem, tvar, barevnost
- pracuje s různými formáty

2. ročník – žák:

- vědomě využívá účinky kontrastů, rytmu, barev a proporcí

- pracuje s internetem při vytváření souboru, vztahujícímu se k jeho zájmům (malba, architektura, písmo, design, ilustrace aj.)
- v barevné kompozici využívá vlastnosti barev a barevných kontrastů a jejich vzájemné působení
- zvládá principy perspektivního vyjádření prostoru
- aktivně rozvíjí dané téma
- je emočně otevřený, respektuje různá hlediska, prezentuje vlastní výtvarný názor

3. ročník – žák:

- cíleně používá výtvarné materiály s ohledem na jejich vlastnosti a možnosti
- porovná a zhodnotí obrazotvorné prvky plošného vyjádření (bod, linie, tvar, objem, plocha, prostor, světlo, barvy, textura atd.), poznává jejich vlastnosti a vztahy (shoda, podobnost, kontrast, opakování, rytmus, dynamika, struktura, pohyb, proměna v čase)
- výtvarnou expresí reaguje na své postavení ve společnosti a obhájí svůj postoj
- umí v plošném zobrazení znázornit prostor
- samostatně řeší výtvarné problémy, je schopen dlouhodobé a soustředěné práce na daném tématu

4. ročník – žák:

- zná obrazotvorné prvky plošného a prostorového vyjádření, jejich výtvarné a výrazové vlastnosti a vztahy, správně používá odbornou terminologii, vztahující se k dané oblasti
- pracuje s vizuálními znaky a symboly, využívá analýzu, syntézu, parafrázi, posuny významu, abstrahování
- rozlišuje a propojuje obsah a formu, vědomě uplatňuje výrazové a kompoziční vztahy a osobitě je aplikuje
- zná a podle potřeby v malbě používá prostorové plány, barevnou perspektivu a optické a psychologické účinky barev
- formuluje a obhájí své názory, diskutuje, respektuje různá hlediska, umí se poučit

Ročníkové výstupy předmětu Prostorová tvorba – základní studium II. stupně

1. ročník – žák:

- vědomě používá výrazové a kompoziční možnosti zvolené „prostorové“ techniky a citlivě zachází s povrchovou texturou
- zachycuje proporce pozorovaného objektu
- si uvědomuje rozdíl mezi volným a užitým uměním
- se orientuje v základní terminologii a používá ji

2. ročník – žák:

- uplatňuje prostorovost a přehlednou výstavbu tvaru
- hledá variace tvaru
- využívá tvarové nadsázky k vyjádření výrazu
- zná jednotlivé způsoby dekorování keramiky a technické postupy při jejich používání
- aktivně rozvíjí dané téma
- projevuje výtvarnou kázeň

3. ročník – žák:

- pracuje směrem od zjednodušeného celku k detailu
- umí poměřovat proporce pozorovaného objektu a pracovat s nimi
- zvládá nakreslit přípravnou skicu (prostorový náčrt) a objekt na jejich základě realizovat
- kombinuje keramickou hlinu s jinými materiály
- experimentuje s různými možnostmi povrchové úpravy

4. ročník – žák:

- správně používá odbornou terminologii z oblasti prostorové tvorby
- dokáže samostatně zvolit vhodný materiál a postup realizace své práce
- práci (objekt, akci, instalaci) realizuje a osobitým přístupem jí dává hlubší význam
- eliminuje nepodstatné detaily a dílo realizuje jako samostatný vyvážený kompoziční celek

Ročníkové výstupy předmětu Výtvarná kultura – základní studium II. stupně

1. ročník – žák:

- prohlubuje znalosti výtvarného umění
- z vlastního zájmu navštěvuje výstavy a kulturní památky
- porovnává svou tvorbu s příklady výtvarného umění
- zajímá se o současné výtvarné umění

2. ročník – žák:

- se soustavně seznamuje s dějinami výtvarné kultury a podle svých potřeb si z nich vybírá podněty pro svoji tvorbu
- ví, kde vyhledat informace týkající se dějin umění a výtvarné kultury
- rozpozná malířskou či kreslířskou techniku, odhadne technologický postup na viděné reprodukci

3. ročník – žák:

- sleduje vývoj moderního umění a architektury, vyhledává její příklady ve svém okolí
- popíše výtvarné dílo, používá výtvarnou terminologii

4. ročník – žák:

- se orientuje v hlavních rysech historického vývoje uměleckých slohů a směrů
- umí zařadit výtvarné dílo do kontextu dějin umění
- se orientuje ve výtvarné kultuře, účastní se kulturního dění
- si vytváří poučený náhled na výtvarná díla – pojmenovává je, porovnává a hodnotí, dále zpřesňuje své estetické myšlení a tříbí svůj vkus

5. 3 Taneční obor

Tanec je komunikace mezi tělem a duší. Vyjadřuje to, na co slova nestačí.

Ruth Saint Denis

Charakteristika tanečního oboru

Taneční obor umožňuje prostřednictvím pohybových a tanečních aktivit komplexně a systematicky rozvíjet jedince po stránce tělesné a duševní. Každému žákovi – podle míry jeho schopností a zájmu – poskytuje základy odborného vzdělání, které mu umožní uplatnit se jako tanečník při nejrozličnějších neprofesionálních aktivitách, dále v povoláních, pro která je kultura pohybu vhodným předpokladem, případně pokračovat v dalším studiu směřujícím k profesionálnímu působení. Vzdělávání v tanečním oboru seznamuje žáka se stavbou i strukturou lidského těla, zákonitostmi pohybu a poskytuje mu orientaci v různých oblastech spojených s tanečním projevem a kulturou pohybu.

Organizace výuky

Výuka probíhá ve skupinách 5–15 žáků. V jedné skupině může být spojeno více ročníků stejného stupně s přihlédnutím k fyzickým dispozicím a kontinuitě skupiny. V přípravném studiu (předmět Taneční a pohybová příprava) a v prvních dvou ročnících základního studia I. stupně (předmět Taneční a pohybová příprava) je hudební doprovod při výuce realizován formou klavírní korepetice (živá hudba). Ve vyšších ročnících studia je hudební doprovod zajištěn reprodukovanou hudbou.

5. 3. 1 Přípravné studium tanečního oboru

Popis studia

Přípravné studium má nejvýše dva ročníky a je určeno pro děti od 5 let. Děti se přijímají ke studiu na základě prokázaných předpokladů. Přípravné studium není povinné a není zárukou ani podmínkou k přijetí do 1. ročníku základního studia.

Učební plán přípravného studia

Název předmětu	Týdenní hodinová dotace – přípravné studium	
	1. ročník	2. ročník
Taneční a pohybová příprava	1	1

Ročníkové výstupy předmětu Taneční a pohybová příprava

1.–2. ročník – žák:

- si uvědomuje postavení svého těla a umí jej vědomě ovládat přiměřeně svému věku
- je schopen rytmického pohybu podle hudby
- rozezná náladu skladby a je schopen jednoduchého vyjádření pocitu
- se zúčastňuje kolektivních formací a umí se podřídit
- umí respektovat pravidla tanečních her
- se umí pohybovat ve vymezeném prostoru

5. 3. 2 Základní studium tanečního oboru

5. 3. 2. 1 Studijní zaměření Tanec

Učební plán

Název předmětu	Týdenní hodinová dotace – základní studium										
	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
Taneční a pohybová příprava	1	1									
Taneční praxe	0,5*	0,5*	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	3	3	3	3
Základy taneční techniky			1,5	2	2	2	2				
Styly a taneční techniky								1	1	1	1
Celkem hod.	1,5*	1,5*	3	3,5	3,5	3,5	3,5	4	4	4	4

*0,5 = 25 minut, *1,5 = 70 minut

Ročníkové výstupy předmětu Taneční a pohybová příprava

Základní studium I. stupně

1. ročník – žák:

- zná základní prvky (pomocná místa) pro správné držení těla
- si uvědomuje všeobecné základy koordinace prvních tanečních pohybů
- se orientuje ve vymezeném prostoru (po diagonálách, kruzích apod.) a ve volném prostoru
- rozlišuje různé taneční polohy

2. ročník – žák:

- zvládá koordinaci svalových skupin
- zná a prakticky provádí základní taneční kroky
- rozlišuje dynamiku v tanečním pohybu (piano, forte)
- rozlišuje dvoudobý a třídobý rytmus
- vykonává účelové pohyby v prostoru
- umí tanečním projevem vyjádřit své emoce
- je schopen verbálně ohodnotit taneční projevy svých spolužáků
- si uvědomuje svoji identitu v kolektivu
- si uvědomuje držení těla a základní koordinaci pohybů

Ročníkové výstupy předmětu Základy taneční techniky

Základní studium I. stupně

3. ročník

Současný tanec – žák:

- zná a prakticky provádí přípravná cvičení na zemi
- umí základní taneční kroky v daných tempech a rytmech
- vědomě ovládá jednotlivé svalové partie, zvládá správné držení těla v základních polohách
- se umí pohybově vyjadřovat na zadaná témata
- reaguje svými pohyby na dynamické změny hudby

Lidový tanec – žák:

- ovládá základní taneční kroky přirozeným projevem
- umí rytmy 2/4 a 3/4 T (pohupy, pérování)

Klasická taneční technika – žák:

- zvládá průpravná cvičení na zemi
- zná základní principy správného držení těla
- zvládá pozice dolních končetin čelem k opoře

4. ročník

Současný tanec – žák:

- spolupracuje s ostatními ve skupině a zapojuje se do interpretačních i tvůrčích činností
- citlivě reaguje na dynamické změny v hudbě, dokáže reagovat na tečkovaný rytmus
- dokáže využívat získané poznatky v krátkých pohybových vazbách na místě i v prostoru
- v tanečním projevu usiluje o vyjádření vlastních emocí
- ovládá jednoduché pohybové vazby v různých polohách
- pohybově reaguje na změny hudebního doprovodu
- umí předvést prostorová a rytmická cvičení

Lidový tanec – žák: ovládá základní kroky vybraných lidových tanců.

Klasická taneční technika – žák:

- si uvědomuje zásady správného držení těla
- zvládá vybrané taneční prvky (pozice dolních končetin, přenášení váhy)
- zvládá základní cviky u opory, přípravné port de bras a 1. port de bras
- je schopen si uvědomit obsah taneční kompozice a popsat ho

5. ročník

Současný tanec – žák:

- dokáže elementární části pohybových kreací seskupovat v náročnější vazby
- je schopen vytvářet pohybové motivy na základě hudební předlohy
- umí vytvořit rytmická cvičení ve 2/4 a 3/4 T a převést do tanečních pohybů
- zvládá náročnější taneční pohybové variace v různých polohách
- uplatňuje kreativním přístupem vlastní improvizaci
- tvořivě přistupuje ke ztvárnění hudebních i nehumedbních podnětů

Lidový tanec – žák:

- zvládá jednoduchou krokovou vazbu ve 2/4 a 3/4 T
- zná základní taneční kroky vybraných tanců z Čech a Moravy dle regionů

Klasická taneční technika – žák:

- získal pružnost a sílu dolních končetin nácviky u opory i v prostoru
- zvládá koordinaci pohybů horních a dolních končetin

6. ročník

Současný tanec – žák:

- je schopen se tvůrčím způsobem zapojit do interpretačních činností

- umí vytvořit pohybové variace za rytmického doprovodu (bubínky, chrastidla, tamburíny a různé doprovodné nástroje apod.), dokáže zrealizovat zadaný pohybový úkol

Lidový tanec – žák:

- je schopen vytvořit a předvést základní krokové vazby ve 2/4 i 3/4 T
- zvládá některé tance z vybraných regionů

Klasická taneční technika – žák:

- umí koordinovaně zapojit do pohybu horní i dolní končetiny u opory.

7. ročník

Současný tanec – žák:

- je schopen aplikovat zásady a zákonitosti postavení těla v prostoru a ve skupině, zvládá práci s rekvizitami
- je schopen se orientovat v hudebním doprovodu, dokáže hudební předlohu pohybově zvládnout a rozpoznat její strukturu
- zvládá výrazové, rytmické i prostorové úkoly
- využívá naučené techniky v různých vazbách v přízemních polohách a v prostoru
- rozpoznává a kultivuje svá specifika, podílí se na tvorbě taneční kompozice
- uplatňuje bezprostřední emocionální a pravdivý projev s osobitým a účelově pojatým využitím potenciálu jemu dostupné techniky pohybu

Lidový tanec – žák:

- zvládá základní taneční kroky vybraných českých a moravských tanců
- je schopen reagovat na hudební předlohu
- zvládá základní kroky vybraných tanců jiných národů

Klasická taneční technika – žák:

- ovládá základní prvky klasické taneční techniky.

Ročníkové výstupy předmětu Styly a taneční techniky – základní studium II. stupně

1. ročník

Současný tanec – žák:

- se taneční technikou propracoval k přesnější a detailnější práci se svým tělem
- je schopen vyváženého projevu na základě soustavné průpravy tanečních technik
- zvládá skupinovou polyrytmii
- je schopen subjektivního vyjádření na danou hudební předlohu
- dokáže vymyslet variaci tanečních vazeb

Lidový tanec – žák:

- umí základní dupy, tlesky a vedení rukou
- ovládá vybrané tance jiných národů (sevillanas, alegrias, rumba)

Historický tanec – žák:

- umí rozlišit hudební předlohu daného období (renesance, baroko, gotika)
- ovládá italské názvosloví základních prvků historického tance renesančního
- dokáže rozeznat odlišnosti kostýmů různých období
- zná základní taneční kroky a názvosloví některých barokních tanců

2. ročník

Současný tanec – žák:

- využívá kontaktní improvizace
- je schopen využít tanečních technik ve svém projevu
- umí vytvořit sled pohybů určité kompozice
- provádí pohybové úkoly větší technické a obsahové náročnosti v různých oblastech tanečního umění

Lidový tanec – žák:

- ovládá vybrané tance (sevillanas, rumba ad.)
- je obeznámen s technikou hry na kastaněty
- zvládá základní dupy a tlesky

Historický tanec – žák:

- se orientuje v hudebním žánru dané doby
- umí vybrané anglické kontratance
- je obeznámen s Fullietovou notací
- zná základní taneční kroky a názvosloví některých barokních tanců

3. ročník

Současný tanec – žák:

- se zapojuje při scénickém řešení choreografického díla
- si uvědomuje svůj pohyb v čase a prostoru
- používá při improvizaci techniky z různých oblastí tanečního umění a dbá na čistotu provedení
- zvládá dynamickou stupnici pohybu
- využívá vědomě hudby jako zvukového prostředí
- je schopen spolupracovat a docílit vzájemné inspirace

Lidový tanec – žák: ovládá vybrané tance jiných národů.

Historický tanec – žák: umí vybrané anglické kontratance.

4. ročník

Současný tanec – žák: umí vytvořit individuálně nebo ve skupině vlastní choreografii s využitím získaných pohybových dovedností.

Lidový tanec – žák: zná základní kroky vybraných tanců jiných národů a styl jejich provedení.

Historický tanec – žák: zvládá složitější formu menuetu.

Ročníkové výstupy předmětu Taneční praxe

Základní studium I. stupně

1.–2. ročník – žák:

- předvede krátké improvizace za doprovodu hudby (korepetitora)
- umí tanečním projevem vyjádřit své emoce
- zvládá práci ve skupinkách včetně vzájemného hodnocení
- prezentuje získané taneční dovednosti v závěrečném vystoupení
- se umí účastnit dětských tanečních her
- je schopen verbálně ohodnotit taneční projevy svých spolužáků

3.–4. ročník – žák:

- dokáže ztvárnit krátké taneční skladby s následnou prezentací
- umí pracovat se zadaným motivačním úkolem (práce s motivem)
- aplikuje získané poznatky v menších tanečních skladbách
- uplatňuje svou individualitu v kolektivní práci
- si uvědomuje dodržování zásad správného držení těla na místě
- umí vnímat obsah taneční kompozice

5.–7. ročník – žák:

- kreativním způsobem přistupuje k tvorbě choreografie
- se díky systematické přípravě umí vyrovnat s náročnějšími tanečními úkoly
- tvořivě přistupuje ke ztvárnění hudebních i nehmotných podnětů
- se umí kreativním způsobem zapojit do tvorby choreografie
- uvádí získané znalosti do taneční praxe v kolektivu, podílí se na společné tvorbě taneční kompozice
- dokáže zvládnout práce s rekvizitami
- je schopen využít naučené techniky v tanečním projevu
- pojmenuje naučené taneční pohyby, dokáže zhodnotit realizované taneční pohyby
- rozpoznat nedostatky a uvést je na pravou míru, v kolektivu o nich dokáže diskutovat
- se umí orientovat v různých hudebních žánrech
- je schopen objektivně zhodnotit svůj taneční projev při vystoupeních
- je schopen aplikovat získané teoretické znalosti v tanečním projevu

Základní studium II. stupně

1. ročník – žák:

- provádí pohybové úkoly větší technické a obsahové náročnosti v různých oblastech tanečního umění
- si dokáže uvědomit svůj pohyb v čase a prostoru

2. ročník – žák:

- používá při improvizaci techniky z různých oblastí tanečního umění a dbá na čistotu jejich provedení
- je schopen hodnotit choreografické dílo, diskutuje o něm a své názory, myšlenky a postoje vyjadřuje na základě promyšlených argumentů

3. ročník – žák:

- používá improvizaci k hledání osobitého pohybového vyjádření jako základu pro autorskou tvorbu
- si uvědomuje svůj pohyb v čase a prostoru, vnímá vnější a vnitřní prostor
- se spolupodílí na tvorbě rekvizit a kostýmů

4. ročník – žák:

- umí vytvořit taneční kompozici
- využívá naučené techniky ve svém tanečním projevu
- umí zaujmout kritické stanovisko ke svému tanečnímu projevu
- je schopen kreativním a kritickým způsobem zhodnotit kolektivní vystoupení

5. 4 Literárně-dramatický obor

Divadlo v sobě spojuje všechna umění a právě v něm nejlépe poznáš sám sebe.

F. Schiller

Charakteristika literárně-dramatického oboru

Literárně-dramatický obor (LDO) usiluje zejména o intenzivní, otevřený, hravý a svébytný způsob objevování, poznávání a prohlubování tvořivých možností člověka. Dramatická tvorba využívá divadelní, taneční, pohybové, mluvní, výtvarné a hudební složky, na jejichž základě se děti a mladí lidé učí propojovat své dovednosti za účelem vyjádření vnitřních stavů, emocí, osobních přání i vypracování konkrétní dramatické postavy. Studium se soustřeďuje na přirozeně osobitý a umělecky-společenský růst žáka.

Organizace výuky

Výuka je kolektivní a probíhá ve skupině 5–10 žáků. Lze ji organizovat společně pro žáky prvního a druhého stupně základního studia nebo studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin.

5. 4. 1 Přípravné studium literárně-dramatického oboru

Přípravné studium je dvouleté a je určeno pro děti od 5 let. Děti se přijímají ke studiu na základě prokázaných předpokladů. Přípravné studium není povinné a není zárukou ani podmínkou k přijetí do 1. ročníku základního studia.

Učební plán

Název předmětu	Týdenní hodinová dotace přípravné studium	
	1. ročník	2. ročník
Přípravná dramatická průprava	1	1

Ročníkové výstupy předmětu Přípravná dramatická průprava – žák:

- vystupuje přirozeně, aktivně a se zájmem do jednoduché dramatické hry
- se dokáže v rámci svých vývojových možností myšlenkově, výtvarně, pohybově a rytmicky vyjádřit, popsat slovy jednoduchou dramatickou situaci, činnost, zkušenost, zážitek
- používá ke sdělení jednoduchou pantomimu
- interpretuje jednoduché rytmy, známé zvuky, rozvíjí rytmické cítění a dynamiku
- toleruje tvořivý nápad ostatních ve skupině
- rozlišuje fiktivní a reálnou situaci v dramatické situaci/hře
- zapojuje smyslové vnímání (orientace v prostoru a s ní spojené zapojování sluchu, zraku, hmatu)
- dokáže s pomocí vedoucí sdělit osobní umělecký nebo osobní zážitek, zkušenost
- přirozeně a spontánně se pohybuje v herních situacích
- přijímá pravidla hry a respektuje je
- motivovaně uvolňuje a rozvíjí představivost, obrazotvornost a fantazii
- koordinuje jednoduché pohyby jemné i hrubé motoriky
- zapojuje řečové dovednosti a aktivizuje paměť

5. 4. 2 Základní studium literárně-dramatického oboru

5. 4. 2. 1 Studijní zaměření Dramatické umění

Učební plán

Název předmětu	Týdenní hodinová dotace základní studium										
	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
Dramatická a divadelní tvorba	0,5	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Sólový přednes		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Výrazový pohyb			0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Hlasová průprava	0,5										
Celkem hod.	1	2	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5

*0,5 = 25 minut, *1,5 = 70 minut

Výuka předmětu Sólový přednes se vyučuje ve skupině max. 5 žáků.

Ročníkové výstupy předmětu Dramatická a divadelní tvorba

Základní studium I. stupně

1.–3. ročník – žák:

- používá získané a přirozeně osobité pohybové prvky k jednoduchému dramatickému projevu
- plně prožívá dramatickou hru a situaci
- jedná přirozeně a nápaditě v jednoduché dramatické situaci nebo v tematické dramatické improvizaci
- svébytnými pohybovými a mluvními prostředky vyjadřuje danou emoci, postoj, pocit, názor, náladu
- hravě navrhuje nápad ve skupině
- sdílí jednoduché dramatické jednání
- přirozeně čerpá podněty ze svého blízkého okolí a využívá je v tvorbě
- poznává možnosti dramatiky a posléze je využívá
- účastní se krátké veřejné osobní či skupinové interpretace
- využívá zkušeností v tvorbě protikladů, asociací, představ
- tříbí smyslové vnímání a představivost
- získává a prohlubuje rytmické cítění a dynamiku
- kombinuje získané dramatické techniky a aplikuje je
- toleruje a respektuje bezprostřední sebevyjádření ostatních ve skupině
- je schopen se vyvíjet k sociálnímu porozumění a komunikaci
- si dovede osvojit práci ve skupině (schopnost kooperace)
- umí pojmenovat problém a interaktivně ho řešit

4.–6. ročník – žák:

- se vyjadřuje kultivovaným slovním a osobitým projevem (monolog, dialog, povídka, scénář, báseň)
- sebevědomě veřejně vystupuje
- využívá kreativně a nápaditě svých přirozených i získaných pohybových dovedností
- nápaditě vstupuje do etud, dramatických situací a improvizací rozvíjejících schopnost charakterizace
- dokáže pochopit smysl literárního díla a rozlišovat mezi fikcí a skutečností

- se aktivně a tvořivě podílí na konkrétním úkolu – je schopen uvědomit si individuální i skupinové tvořivé podněty a prohlubovat je
- chápe a posléze i realizuje spojitost mezi pohybem, slovem a výrazem
- vyjadřuje spontánně a současně i pomocí konkrétních dramatických technik své myšlenky a emoce
- experimentuje v různých dramatických formách
- cílevědomě pracuje s dramatickým prostorem, využívá jeho možností
- rozpozná, kdy hraní vychází z přirozeného a v rámci daného žánru pravdivého jednání
- ve cvičeních, hrách a improvizacích využívá interakci s předmětem a rekvizitou
- využívá komunikaci divadelního umění s hudbou v dramatizaci písně či melodie
- podílí se na výtvarné tvorbě související s dramatickým uměním
- prohlubuje tvůrčí a lidskou atmosféru v kolektivu, rozpozná své místo ve skupině a naplňuje přiměřenou míru sebeprosazení
- upevňuje vědomí vlastní hodnoty i hodnoty ostatních v socializačních hrách a cvičeních
- vědomě respektuje druhé, jejich postoje, názory a potřeby, je schopen spolupráce
- dokáže uplatňovat vlastní nápady a rozvíjet je
- aktivně řeší nastolený nebo vzniklý problém
- rozvíjí a zapojuje svou samostatnost v rámci společné i individuální tvorby
- uplatňuje nezávislé myšlení a vyjadřování vlastních myšlenek

7. ročník – žák:

- samostatně a cílevědomě uplatňuje vhodné pohybové, taneční, mimické a gestické nonverbální prvky, které napomáhají individuálnímu sólovému či skupinovému výstupu
- uvědoměle jedná v sólovém výstupu i v partnerském vztahu na jevišti (monolog, dialog)
- tvořivě pracuje s rekvizitou a proměňuje ji, tvoří její myšlenkový přesah
- zná různé druhy loutek a dovede je nápaditě používat
- propojuje somatické dovednosti a kombinuje je za účelem vyjádření vnitřních pohnutek, prožitků a vlastních emocí
- vybírá a realizuje svůj vlastní námět a osobitě ho se zaujetím interpretuje ve skupině nebo na veřejnosti
- propojuje hudební, pohybové a výtvarné zkušenosti
- uplatňuje v interpretaci vlastní zážitky
- prezentuje inscenační tvar před spolužáky na základě sebereflexe a reflexe spolužáků a učitele, je schopen přijímat konstruktivní hodnocení a kritiku
- prozkoumává témata z více úhlů pohledu a je schopen samostatně pojmenovat stěžejní témata
- je schopen tvořivě psát a podílet se na tvorbě autorského scénáře, monologu, básně apod.
- si uvědomuje analogii mezi fiktivní situací a realitou
- rozpozná pravdivé jednání v rámci daného žánru
- vnímá umění v souvislostech a jako celek a zajímá se o různé oblasti umění
- je schopen tvořivě přijímat a rozvíjet různá herní pravidla spolu s partnerem i samostatně
- chápe jasný dramaturgický a režijní plán divadelního tvaru, dokáže se podílet na jeho realizaci
- pracuje ve skupině na vytvoření inscenačního tvaru a využívá přitom různých výrazových prostředků
- přebírá svým působením v souboru částečnou zodpovědnost za společnou tvorbu a zavazuje se k dokončení inscenace
- je otevřený variabilitě a proměnám v rámci své role a jednání v roli a je schopen přistupovat k výstavbě inscenačního tvaru otevřeně a aktivně

- je vnímavý k partnerovi, potažmo k celé skupině
- dosahuje pozitivního sebepojetí
- samostatně řeší problémy
- uplatňuje své hodnoty a postoje prostřednictvím umění
- se zajímá o ostatní členy skupiny
- se plně vcítí do role
- dotáhne samostatný či společný tvůrčí úkol do konce
- naslouchá partnerovi a empaticky se podílí na společné tvorbě či společném úkolu
- přistupuje k dramatické a inscenační tvorbě jako ke společnému tvůrčímu procesu, ve kterém přijímá a plní své úkoly, přijímá zodpovědnost za společnou tvorbu a její prezentaci
- přijímá druhého člověka takového, jaký je, bez podmínek

Základní studium II. stupně

1.–4. ročník – žák:

- prohlubuje míru koncentrace
- samostatně jedná během improvizace a cvičení a situačního dramatu a hledá vlastní řešení
- vede skupinu v tematickém hodinovém plánu nebo vede skupinový projekt
- uplatňuje partnerský vztah v situačním dramatu a na jevišti, používá dialogické jednání
- aplikuje různé typy dramatických technik a metod za účelem osobitého a charakterového vyjádření postavy
- propojuje vědomosti z humanitních oborů
- rozvíjí svoji osobnost ve všech oblastech literárně-dramatické tvorby
- uplatňuje artefietické a výtvarné poznatky
- se vyjadřuje v souvislostech
- obměňuje dramatické postupy
- prožívá danou charakterovou roli a je přístupný ji znovu poznávat a objevovat
- využívá dramatický prostor jako motivaci, inspiraci k výstavbě divadelního produktu (skeč, inscenace, projekt)
- analyzuje charakterové postavy a chápe jejich jednání
- se aktivně podílí na dramaturgickém, choreografickém, scénickém a režijním plánu
- navštěvuje různorodá divadelní představení
- spoluorganizuje dramatický a divadelní projekt, účast na přehlídce, zajímá se o činnost v jiných ročníkových skupinách a o její výstupy
- dokáže vybrat námět ke zpracování
- přijímá výběr role a využívá získaných dovedností a možností za účelem co nejpravdivější a bytostné interpretace
- pracuje s různými typy žánrů
- je schopen vcítění a empatie
- dokáže usilovat o dosažení cíle
- je zvědavý a zajímá se aktivně o dění kolem sebe nebo ve světě
- rozlišuje mezi veřejným úspěchem a vnitřním naplněním z dramatické tvorby
- je schopen přijmout neúspěch, je schopen sebekontroly
- využívá kritického myšlení
- překonává překážky a chápe je jako možnost osobního růstu

Ročníkové výstupy předmětu Výrazový pohyb

Základní studium I. stupně

3.–7. ročník – žák:

- nápaditě využívá svých osobitých a přirozených pohybových, rytmických a tanečních schopností a dovedností
- používá alespoň tři druhy pohybové relaxační techniky
- zapojuje správně svalstvo, má správné držení těla, rozlišuje tenzi a uvolnění
- chápe spojitost mezi pohybem a dechem
- dává do souvislostí hudební a scénické prvky s pohybovými a nápaditě jich využívá k interpretaci
- tvořivě využívá obrazotvornosti a představ za účelem uvědomělého a přesného pohybového ztvárnění
- zapojuje smyslové vnímání a emocionalitu v pohybové improvizaci a cvičeních
- používá nadsázku, umí použít stylizaci
- vytváří etudy s pohybovými a tanečními prvky prohlubující pohybovou fantazii
- propojuje uvědoměle myšlenku s pohybovým výrazem na jevišti

Základní studium II. stupně

1.–4. ročník – žák:

- samostatně využívá rozmanitých možností těla k vyjádření pocitů, vztahů i přání od spontánního pohybového projevu po taneční a složitější rytmické variace (stepové kroky, flamenco, valčík, tango, polka atd.)
- umí vyjádřit radost z pohybu a tance
- komunikuje s partnerem pomocí pohybových a tanečních nápadů, improvizuje
- využívá ve velké míře tenzi i uvolnění, pracuje s kontrasty
- je schopen pracovat minimalisticky, případně použít stylizaci a metaforu
- vyjadřuje pohybem vnitřní děj – životní situace, změny a nálady
- rozlišuje pohyb kvalitativní (expresivní a estetický), kvantitativní (rychlost, pomalost) a instrumentální (pohyb, jenž odpovídá situačnímu chování: zvedání šálku, nějaký stereotyp – uhazení vlasů, sukně apod.)
- využívá v dostatečné míře svých zkušeností a projevuje ochotu zkoumat a objevovat své tělesné dispozice
- přijímá svoji postavu takovou, jaká je a hledá její nejširší možnosti využití
- vstupuje do pohybových etud a výstupů s hudbou rozmanitých žánrů
- tvoří pohybovou grotesku
- dovede využívat akrobatických a tanečních prvků
- relaxuje a využívá relaxačních technik k odpočinku

Ročníkové výstupy předmětu Hlasová průprava

Základní studium I. stupně

1. ročník – žák:

- pracuje s rytmem a melodií v hlase
- intonuje a má smysl pro gradaci
- používá jednoduchá mluvní a dechová cvičení, dechově relaxuje
- využívá lehké jazykolamy, říkanky
- propojuje prožitek s hlasovou interpretací
- nabývá vědomí správného dýchání, uvědomuje si špatné dechové návyky

Ročníkové výstupy předmětu Sólový přednes

Základní studium I. stupně

2.–3. ročník – žák:

- si uvědomuje správné držení těla a jeho souvislost s dýcháním
- se aktivně a vědomě účastní dechových cvičení a her
- si uvědomuje spojitost mezi textem, dechem a mluveným slovem
- si uvědomuje postavení jazyka a hlásek, spojitost v jazyka a rtů – výslovnost
- reflektuje jazykové chyby (drmolání, šumlování, „líný jazyk“, sykavky) a snaží se je aktivně odstraňovat
- umí použít pomůcky aktivující správnou výslovnost
- spojuje obsah textu a s ním spojený význam v dané sólové interpretaci
- se aktivně podílí na výběru textu
- si uvědomuje spojitost mezi výslovností a emocionálním obsahem textu
- s pomocí vedoucí/ho posiluje technickou i výrazovou stránku projevu

4.–6. ročník – žák:

- uvědoměle používá svůj hlasový fond v sólovém výstupu, správně posazuje hlas
- používá samostatně i s pomocí vedoucí dechová cvičení, správně dýchá do bránice
- uplatňuje aktivně nejrozličnější prostředky k uvolnění mluvidel a procvičení artikulace (náročnější jazykolamy, cvičení)
- používá charakterové zabarvení hlasu
- vyslovuje se správností (tvrdé a měkké souhlásky, výslovnost v koncovkách, důrazy ve slovech, modulace, intonace)
- samostatně reflektuje své mluvní nedostatky a snaží je posilovat
- interpretuje báseň nebo kratší prózu, případně monolog
- zvládá improvizovat s textem (mění charakter postav, náladu, emoce, stav)

7. ročník – žák:

- uplatňuje kultivovaný mluvený projev, zná základy hlasové a dechové hygieny a správného držení těla
- používá správnou hlasovou techniku, umí s hlasem samostatně pracovat a improvizovat v dramatické charakterové rovině
- samostatně uplatňuje dechovou přípravu a cvičení
- perfektně vyslovuje, využívá svých hlasových možností
- pracuje s náročnějším dramatickým textem – scénář, povídka, poezie, autorský text

Základní studium II. stupně

1.–4. ročník – žák:

- samostatně používá techniku řeči spojenou s výrazem a je schopen reflektovat tvůrčí jednání
- se plně soustředí na význam obsahu textu a je schopen samostatné textové úpravy a osobitě pravdivé interpretace
- náležitě vyslovuje koncovky slov ve větách
- zvládá interpretovat monolog, dialog, prózu, poezii i autorský text
- pracuje s hlasem v různorodých tematických a charakterových rovinách
- pracuje s bráničním, hrudním a mezižebním dýcháním, umí vědomě hlasově a dechově relaxovat

6. VÝUKA ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Naše škola umožňuje vzdělávání též žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Žáci jsou do této kategorie zařazováni ředitelem školy na základě písemné žádosti rodičů a posudku z pedagogicko-psychologické poradny nebo ze speciálně-pedagogického centra, popřípadě na základě odborného lékařského doporučení.

U všech žáků sledujeme pokroky v učení a cíleně podporujeme ty žáky, kteří vyžadují speciální péči. S tím souvisí poskytování individuální podpory pro rozvoj kognitivních i sociálních dovedností všem žákům, kteří ji potřebují, a zajištění vstřícného a přátelského prostředí.

Škola vytváří každému žákovi a jeho rodině rovné příležitosti ke vzdělávání bez ohledu na jeho pohlaví, věk, etnickou příslušnost, kulturu, rodný jazyk, náboženství, rodinné zázemí, ekonomický status nebo speciální vzdělávací potřeby. Respektujeme rovný přístup ke vzdělávání a nastavuje spravedlivé prostředí, které se vyznačuje vstřícností a otevřeností ke všem uchazečům.

Jsme připraveni poskytnout specifickou podporu všem žákům, kteří ji potřebují, případně také v součinnosti s dalšími odborníky. S tím souvisí poskytování individuální podpory pro rozvoj kognitivních i sociálních dovedností všem žákům, kteří ji potřebují, a zajištění vstřícného a přátelského prostředí. Za neméně důležité považujeme u všech žáků průběžné sledování jejich výsledků, poskytování pravidelné zpětné vazby a motivující přístup pedagogů.

Patřičnou pozornost věnujeme také osobnostnímu rozvoji žáků, rozvíjíme otevřenost, toleranci a respekt vůči jinakosti. Pedagogové svým jednáním podporují rozvoj učící se komunity, ve které se každý žák cítí být přijímán a podporován v rozvoji svého potenciálu. Jsou si vědomi svých vlastních postojů, hodnot, zkušeností i předsudků a jejich vlivu na komunikaci s žáky a jejich rodinami i na celý pedagogický proces. S rozmanitostí ve školním společenství pracují jako s důležitým východiskem při plánování a realizaci vzdělávání žáků.

Při prokázání nezbytných předpokladů ke studiu jsme připraveni vytvořit žákům se speciálními vzdělávacími potřebami roční individuální vzdělávací plán, který je sestaven podle aktuálně platné vyhlášky a je součástí dokumentace žáka. Studijní plán pro konkrétního žáka navrhuje učitel a po schválení ředitelem školy je zapsán v třídní knize.

7. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Škola má vytvořen funkční systém pro podchycování mimořádně nadaných žáků. Těmto žákům je na základě žádosti zákonného zástupce umožněna individualizace vzdělávacího obsahu formou ročního individuálního vzdělávacího plánu, který je sestaven podle platné vyhlášky a je součástí dokumentace žáka. Studijní plán pro konkrétního žáka navrhuje učitel a po schválení ředitelem školy je zapsán v třídní knize. Výuka je přizpůsobena potřebám, schopnostem a dovednostem žáka, reflektuje typ a míru jeho nadání (náročnější úkoly, samostatnost, motivace k soustavné práci), a tím podporuje osobitý umělecký růst žáka.

Mimořádně nadaného žáka lze na základě žádosti zákonného zástupce, doporučení třídního učitele (které bývá založeno na mimořádných studijních výsledcích, jako jsou úspěchy na soutěžích, účast na důležitých veřejných vystoupeních nebo mezinárodních projektech) a úspěšného komisionálního přezkoušení ze všech povinných předmětů přeradit do vyššího ročníku (bez absolvování předchozího ročníku / předchozích ročníků) nebo do studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin.

8. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

8. 1 Zásady a způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků řadíme mezi významné motivační prvky. V hodnocení se přihlíží zejména k osobnímu maximu žáka, k jeho schopnostem a možnostem. Nezbytně nutná je i spolupráce s rodiči, přičemž hlavní aktivita je na straně učitele. Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi v dostatečné míře zpětnou vazbu a podporovat rozvoj jeho osobnosti. Soustředíme se na individuální tvorbu a růst každého žáka a hodnotíme práci vzhledem k individuálním schopnostem a okolnostem. Žáci jsou významným a hodnotným komunikativním způsobem vedeni k sebehodnocení a sebekontrolě.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci vzdělávacích výsledků získává pedagog těmito prostředky:

- soustavné sledování procesu tvorby žáka, jeho výkonů a domácí přípravy
- sebehodnocení žáka, míra aktivity, pozornost, tvořivost, nápaditost, hravost a spolupráce
- rozhovory se žákem, případně s jeho zákonnými zástupci
- pravidelná docházka na výuku, zájem o výuku
- účast na akcích pořádaných školou či jiných kulturních setkáních
- účast na soutěžích, přehlídkách, oborovém výstupu apod.
- projektová a skupinová tvorba
- splnění vzdělávacího obsahu studia
- celková umělecká všestrannost a umělecká tvůrčí aktivita žáka

Během roku jsou žáci hodnoceni známkou nebo slovně do žakovského sešitu (minimálně jednou měsíčně). Žáka je možné hodnotit i jednotlivými známkami za splnění dílčích úkolů. V pololetí a na konci školního roku hodnotíme žáky známkou z jednotlivých předmětů podle školního vzdělávacího programu.

Vysvědčení za I. pololetí dostávají žáci ve formě výpisu, výroční vysvědčení s hodnocením za obě pololetí dostávají na předepsaném tiskovém formuláři. Žáci přípravných ročníků dostávají na konci školního roku potvrzení o návštěvě předmětu.

Zásady pro hodnocení známkou na vysvědčení:

výborný – 1

- žák je schopen samostatně předvést požadované dovednosti
- žák systematicky pracoval po celé hodnocené období
- žák splnil za uvedený školní rok všechny požadavky školního vzdělávacího programu

chvalitebný – 2

- žák je schopen s mírnou podporou učitele předvést požadované dovednosti
- žák po celé hodnocené období pracoval systematicky s menšími výkyvy
- žák splnil za uvedený rok většinu požadavků školního vzdělávacího programu

uspokojivý – 3

- žák je schopen za výrazné podpory učitele předvést požadované dovednosti
- žák splnil za uvedený rok některé požadavky školního vzdělávacího programu a je předpoklad jejich splnění v dalším ročníku
- domácí příprava žáka výrazně zaostává za jeho možnostmi

neuspokojivý – 4

- žák není schopen ani s výraznou pomocí učitele předvést požadované dovednosti
- žák nesplnil za uvedený rok většinu požadavků školního vzdělávacího programu a není předpoklad jejich splnění v dalším ročníku
- žák neprojevuje žádnou snahu o samostatnou domácí přípravu

Celkové hodnocení na vysvědčení:

Žák je na konci prvního a druhého pololetí hodnocen těmito stupni:

- prospěl(a) s vyznamenáním
- prospěl(a)
- neprospěl(a)

Do vyššího ročníku hudebního oboru postupuje žák, který byl na konci pololetí celkově hodnocen prospěl(a) nebo prospěl(a) s vyznamenáním.

8. 2 Oblasti vlastního hodnocení školy

Všechny dokumenty a hodnocení jsou strukturovány podle následujících oblastí:

- podmínky vzdělávání, průběh a výsledky vzdělávání
- spolupráce s rodiči, vliv okolí a vnějších vztahů na vzdělávání
- řízení školy, rozvoj lidských zdrojů, další vzdělávání pedagogických pracovníků
- prezentace výsledků práce školy na veřejnosti, public relations

Hodnocení všech aktivit provádíme průběžně na pedagogických radách. Výsledky a systém hodnocení využíváme k sestavení výroční zprávy.